

Rendhagyó plenáris ülés a rendkívüli ülésszakon

Rendhagyó munkahét kezdődött hétfőn az Országgyűlés rendkívüli ülésszakának programjában. Az önkormányzatokról lezajlott hosszú és heves parlamenti vita, a hatpárti egyeztető tárgyalások után a három törvényjavaslatot a szakemberek három nap alatt dolgozták át.

Az átdolgozott törvényjavaslatokkal hétfőn délelőtt ismerkedhettek meg először a képviselők. A rövid, alig félórás délelőtti ülésen — a hagyományos procedúra és Kéri Kálmán napirend előtti, a Magyar Honvédség kialakítandó új szellemiségeért aggódó felszólalása után — Horváth Balázs belügyminiszter vázolta a törvényjavaslatok történetét és a legjelentősebb változásokat.

Elmondta: megegyezés született a polgármester és a jegyző feladat-, illetve hatáskörének elhatárolásá-

ról, a polgármesteri hivatal irányító és a jegyző hatóság szerepének erősítéséről, a polgármester közvetlen választásának kiterjesztéséről, a község- és várospolitikai fórumok jelentőségének biztosításáról, a fővárosi önkormányzatokról szóló szabályozás kiteljesítéséről, külön a fővárosról szóló törvény megalkotásáról, az önkormányzatok gazdasági alapjaival, bevételeivel összefüggő szabályok részletezéséről, pontosításáról, a főispán helyett a köztársasági biztos kinevezéséről és funkciójának újszerű szabályozásáról.

Nem sikerült viszont egyezsége jutni például abban — így országgyűlési döntésre van szükség —, hogy a város 60 avagy 100 ezer lakos esetében kérhesse a megyei várossá nyilvánítását.

A belügyminiszter hangsúlyozta: az ily módon át-

dolgozott javaslatok — ha az Országgyűlés törvényerejűre emeli ezeket — lehetővé teszik egy széleskörű demokratikus helyhatósági választás mielőbbi megtartását, azt követően pedig törvényes keretűi szolgáltathatnak egy európai léptékű, a magyar önkormányzatok hagyományait és napjaink realitását szem előtt tartó önkormányzati rendszer kialakításának és megerősítésének.

E törvények megalkotása szükségessé tesz egy sor kapcsolódó magas szintű jogszabály parlamenti elfogadását is. Ennek megfelelően előkészítés alatt áll a közigazgatási bíráskodásról, a földről, az államháztartásról és a helyi adókról szóló törvények tervezete, valamint a közigazgatási tisztviselők jogviszonyáról szóló törvényjavaslat koncepciója. Ezek többségét az illetékes minisztériumok —

a szükséges egyeztetések után — augusztus közepéig kívánják a kormány elé terjeszteni. Így lehetővé válik, hogy a plénum ezeket a törvényjavaslatokat szeptemberben kezdődő rendes ülésszakán tárgyalja.

Kitért a miniszter az önkormányzatok gazdasági feltételeire, kiemelve, hogy a kormányzat ezeket garantálni kívánja a helyi önkormányzatokról, részleteiben pedig a magánszemélyek jövedelemadójáról, a költségvetésről, illetve a helyi adókról szóló törvényekben. Hozzáfűzte azonban, hogy a kormány önmagában a gazdasági élet alapjainak biztonságát nem képes megteremteni, ehhez szükség van az Országgyűlés és a társadalom támogatására, segítségére is.

(Folytatás a 2. oldalon)

Vezetőváltás, vállalati átalakulás

Sajtótájékoztató az Ipari és Kereskedelmi Minisztériumban

Az elmúlt napokban néhány olyan ügy került reflektorfénybe, amely immár elengedhetetlenné tette, hogy az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium közre adja a vállalati vezetőváltással kapcsolatos tapasztalatait — mondotta Bod Péter Ákos ipari és kereskedelmi miniszter hétfőn a minisztériumban tartott sajtótájékoztatón.

Az elmúlt fél év alatt az IKM felügyelete alá tartozó 92 vállalat közül 28 helyen történt vezetőváltás. 18-an nyugdíjba mentek, 5-en kérést felmentésükért, 2 cégnél lejárt a határozott időre szóló megbízás, egy tröszt pedig időközben megszűnt; továbbá egy áthelyezés és egy halálozás történt.

Auth Henrik államtitkár közölte: elsősorban azon vállalatok esetében sűrűs a vállalati vezetők felmentése, vagy megerősítése, amelyek stratégiai jelentőségűek az ipar és a kereskedelem szempontjából, vagy gondokkal terhesek, és éppen ezért egy-egy döntés elhúzódnia óriási károkat okozhat. Egyébként várhatóan napokon belül napvilágot lát az a minisztertanácsi rendelet, amely alapján a vállalati tanácsok szeptember 15-ig kötelezően újja alakulnak. Mint ismeretes, az államigazgatási felügyelet alatt működő vállalatok tevékenységét felügyelő bizott-

ságok kísérik figyelemmel. A sajtótájékoztatón elhangzott: a felügyelő bizottságok a jövőben az eddigieknél nagyobb önállóságot kapnak a vagyonkezelés, illetőleg a vezetőváltás területén. A minisztérium vezetői hangsúlyozták: nem politikai, hanem szakmai szempontok voltak és maradnak továbbra is az elsődlegesek a vezetőváltásoknál. Emellett figyelembe kell azt is venni, hogy a vállalati vezetők jelentős része idős. A jövőben a megüresedett vezetői posztokat elsősorban pályázati úton kívánják betölteni. Eddig 8 ilyen kinevezés történt, az átlagéletkor 46 év. Szó volt arról is, hogy a minisztérium a jövőben — mint alapító — a vállalati tanácsba delegálja képviselőjét, s így folyamatosan jut információhoz a cégről, illetőleg a vállalat is időben tájékozódhat a minisztérium legfontosabb törekvéseiről.

A jövőben egyébként várhatóan nő az államigazgatási felügyelet alatt álló vállalatok száma, már csak azért is, mert a „kiürült”, részvényeket őrző vállalatokat államigazgatási felügyelet alá vonják, hogy aztán azok valóban privatizálhassák. Ez egyben azt is jelenti — hangsúlyozták a sajtótájékoztatón —, hogy a külföldi tőketulajdonosoknak nem kell attól tartaniuk: a magyar állam ráteszi kezét

a már megszerzett vagyონ-
részre.

A sajtótájékoztató másik témája a vállalati decentralizáció volt. Auth Henrik ezzel kapcsolatban kiemelte: a decentralizáció szükséges, de a minisztérium nem hivatott mindenáron való elszakadási törekvéseknek, és nem is támogatja azokat. Ráadásul ez az esetek egy részében kereskedelmi, iparpolitikai szempontból sem kívánatos. Éppen ezért a minisztérium a különféle önállóul működő vállalatokhoz csak akkor járul hozzá, ha a leválni akaró egységek életképes gazdasági programmal rendelkeznek. Az elmúlt hónapokban több mint 30 spontán privatizációs szándékot jelentettek be a minisztériumhoz. A tapasztalatok azt mutatják: a cégeknek nincsenek hosszútávú elképzelések a jövőbeni sikeres működéshez, csupán pillanatnyi érdekeket tartanak szem előtt.

A sajtótájékoztató területe került a „listák” ügye is. Mint ismeretes, az utóbbi napokban több lista jelent meg a veszteséges vállalatokról, s e listák körül óriási vihar keletkezett. Kardos Antalné, a minisztérium szóvivője kijelentette: nincs, nem is lesz olyan végleges lista, amely a veszteséges, tartósan fizetésektelen cégeket sorolja fel. Különféle „munkaközi”, vállalattelso-

rolást tartalmazó listák lehetnek, ám ezek más-más nézőpont, rendező elv szerinti csoportosítások. Ráadásul e cégek gazdasági helyzetük függvényében nemcsak felkerülnek egy ilyen összeállításra, hanem le is kerülhetnek onnan. (MTI)

Tűz a hortobágyi pusztán

Még nem tudni mekkora a kár

Soucz György rendőrőrnagy, a megyei rendőrfőkapitányság ügyeletvezetője telefonált tegnap este néhány perccel hat óra előtt a szerkesztőségbe.

— Kigyulladt a hortobágyi pusztán, ég a Nemzeti Park több mint 250 hektáros területén, bővebbet a tűzoltók tudnak az esetről.

És tényleg, Biri József tűzoltó zászlós, a megyei ügyelet vezetője megerősítette a szomorú hírt. 11 óra 48 perckor riasztották tegnap a tűzoltókat. Hortobágy-Szásztelek térségében 250 hektáron gyulladt meg az aljnövényzet, égett a zombók, a nádas, lángolt a legelő. A tűz martalékvá lett, ami az útjába került. Igaz a Hortobágyi Állami Gazdaságnak ezen a területen

nincsenek nagy értékű építményei, de egy juhodály porig égett, amiben az állatok szerencséjére nem voltak benne. A kora esti órákra sikerült megfékezni a tűz terjedését, s így lapzártánkorkor már nem kellett attól tartani, hogy a lángok tovább terjednek a nádudvari határra. A tűzoltók szakértői a rendőrség bevonásával megkezdték a tűz okának kivizsgálását, a kár felbecsülését.

Tegnap egyébként 11 alkalommal riasztották különböző tüzekhez a tűzoltókat. A rendkívüli szárazság és meleg következtében óriási a tűzveszély az erdőben, a mezőkön, az egész megyében.

-nam-

A népszavazás előzetes eredménye

Az Országos Választási Bizottság — törvényben foglalt kötelezettségének eleget téve — hétfőn ismertette a népszavazás előzetes eredményét. Az előzetes adatok szerint a választásra jogosult állampolgárok száma 7 815 759, a népszavazáson leadott szavazatok száma 1 087 411 — ez 13,91 százalék. A leadott szavazatok közül 9069 (0,83 százalék) volt érvénytelen, 1 078 342 (99,17 százalék) pedig érvényes. Az előzetes adatok szerint vasárnap a választópolgárok az érvényességhez a törvényben előírt arányban nem vettek részt a szavazáson, ezért a népszavazás érvénytelen. A népszavazáson feltett kérdésre egyenesen leadott igen szavazatok száma 926 355 (85,91 százalék), a nem szavazatoké pedig 151 987 (14,09 százalék).

Az Országos Választási Bizottság tájékoztatása szerint — amint hivatalos közleménye is tartalmazza — a népszavazás előkészítése törvényes rendben megtörtént; a szavazatszámoló bizottságok a szavazatszámolást elvégezték és a szavazatosztásos rendje szerint a választási munkacsoportok feldolgozták. Tartalmazza a közlemény azt is, hogy a Baranya megyei Drávaszabolcs község 1. számú szavazókörében egy állampolgár jogosulatlanul szavazott, ezért a szavazatszámoló bizottság a szavazókörben a népszavazás eredményét megsemmisítette. Az Országos Választási Bizottságnak nincs tudomása arról, hogy hétfőn este 6 óráig a népszavazás eredményével összefüggésben jogorvoslati eljárás indult volna.

A népszavazás végleges eredményének megállapítása augusztus 1-ére, szerdára várható, és a testület ugyancsak azon a napon juttatja el jelentését az Országgyűlés megbízott elnökéhez.

Végezetül az Országos Választási Bizottság köszönetet mondott valamennyi szavazatszámoló bizottság és más választási szerv tagjainak, valamint a tanácsi dolgozóknak munkájukért. (MTI)

MAI KÉRDÉSÜNK:

Valóban elbocsátották a cigányokat?

A Beszélő júliusi száma olvasói levelet közöl J. E. tollából, N. J. kommentárjából. J. E. többek között arról panaszkodik, hogy nem kap munkát, évek óta csak néhány hetet dolgozik, azt sem itthon, azaz nem Debrecenben. Majd így ír:

— Én a gyerek születése előtt dolgoztam a klinika mosodájában, de amikor jöttem a romániai menekültek, elküldték az egy-két hete munkába állottakat, én tíz hónapja voltam már ott, de engem is kidobtak, mert akkor az összes cigányt elküldték.

A fent idézett sorok arra készítettek, hogy kérdéssel az illetékeshez, Kiss Balázshoz, a DOTE gazdasági főigazgatójához forduljak.

— A J. E. levelében írottaknak mi a valóság tartalma? Tényleg elbocsátották a cigány nemzetiségűeket?

— Nézzé, megpróbáltuk kinyomozni J. E. kiletét, de eddig nem sikerült. Egy

azonban tény, hogy mi megkülönböztetést soha nem alkalmaztunk egyetlen nemzetiségi kisebbséggel sem. Isten ments! Természetes, ha valaki például kijelenti azt, hogy neki elege volt, ma már nem vasal többet, azaz, ha nem tud részt vállalni a kollektív munkájából, meg kell köszönni. Ilyen esetekben természetesen történhetek elbocsátások, de még egyszer hangsúlyozom, semmiképpen nem azért, mert valaki cigány.

— Dolgoznak-e jelenleg cigány nemzetiségűek a klinika mosodájában?

— Igen, öten. És sajnos, jelenleg is nyolc betöltetlen állásunk van a mosodában.

Úgy gondolom tehát, nem fontos több kilométerre elutazni J. E.-nek, csak jelentkezni kell újra a mosodában. Ha rendszeresen, becsületesen dolgozott, bizonyára visszavesszik.

Ha nem...?!
T. E.

Rendhagyó plenáris ülés a rendkívüli ülésszakon

(Folytatás az 1. oldalról)

A délutáni plenáris ülésen Antall József személyesen terjesztette elő a közszolgálati tájékoztatási eszközök (Magyar Rádió, Magyar Televízió, Magyar Távirati Iroda) vezetőinek kinevezési rendjéről szóló törvényjavaslatot, amelyet mind a Kulturális, mind az Alkotmányügyi Bizottság egyhangúlag elfogadott.

Az előterjesztés lényege, hogy ezen médiák vezetőinek kinevezéséről és felmentéséről — a miniszterelnök javaslatára az illetékes országgyűlési bizottság véleményének figyelembe vételével — a köztársasági elnök dönt.

A miniszterelnök előterjesztésében kitért arra is, hogy a kormány nincs ellen a Pártatlan Tájékoztatási Bizottsága felállításának, viszont ennek módjáról, a bizottság feladatairól célszerű lenne folytatni a hatpárti tárgyalásokat.

Mivel senki nem kívánt hozzászólni, s módosító indítvány sem érkezett, a Parlament ez alkalommal rekord gyorsasággal, 271 igenlő és 3 tartózkodó szavazattal elfogadta a közszolgálati tájékoztatási eszközök vezetőinek kinevezési rendjéről szóló törvényjavaslatot.

Már a hétfői munkanap végén — nem kívánván megzavarni az ülés menetét —, de még mindig a témához kapcsolódva Antall József újra szót kért, s felszólalásában hangsúlyozta: szeretné, ha a médiák vezetőinek kinevezési rendjéről

szóló törvény véget vetne annak az áldatlan állapotnak, amely a sajtó és a politika, a sajtó és az Országgyűlés, ha úgy tetszik, a sajtó és a kormány között kialakult. Ezzel kapcsolatban kifejtette:

— Úgy gondolom, közös nemzeti felelőssége az országnak, hogy milyen képet alkotnak róla, és milyen képet alkot magáról. Úgy vélem: az olyan lépések, amikor felelős szervezetek külföldi segítséget, külföldi döntőbíráskodást kérnek annak eldöntésére, hogy Magyarországon sajtószabadság van-e vagy sem, meglehetősen furcsának tűnhetnek. Ha ezt egy banánköztársaság teszi akkor meg lehet érteni. De, Magyarországon, ahol a sajtószabadság olyan méretű, nyugodtan mondhatom, mint sehhol jelenleg a világon, egy ilyen lépés kizárólagosan Magyarország külső képének a megromlását szolgálja, s az irántunk való bizalmat csökkenti.

A továbbiakban kifejtette, hogy meggyőződése szerint a magyar kormány, az Országgyűlés és a megújulásban résztvevő valamennyi politikai párt egyértelműen a sajtószabadság híve, és semmiféle olyan lépést nem tett, ami a sajtószabadságot sértette volna. Semmiféle hisztéria, üldözéti mánia, jól kiszámított politikai manipuláció nem lehet indok arra, hogy Magyarországon megkérdőjelezzék a meglévő sajtószabadságot. Ezzel kapcsolatban utalt arra: feltétlenül szükség van egy korszerű,

sajtó-, tájékoztatási törvényre, amely biztosítja a sajtószabadságot, egyidejűleg meghatározza minden vonatkozásban a sajtó felelősségét, de úgy, hogy az a sajtó szabadságával soha ellentétbe ne kerüljön.

Ugyancsak mindannyian arról biztosították a plénumot, hogy a törvényjavaslat mielőbbi elfogadását nem késleltetik újabb módosító indítványok benyújtásával, sőt többen a jelenlegieket is felülvizsgálják, illetve visszavonják.

Kónya Imre, az MDF parlamenti frakcióvezetője kijelentette: pártja fenntartja azt az álláspontját, hogy az önkormányzatokkal összefüggő alapvető kérdéseket az alkotmányban kell szabályozni.

Tölgyessy Péter, az SZDSZ frakcióvezetője a szabadelvű erők győzelméről beszélt. Egyebek között üdvözölte, hogy a helyhatósági választásokon a szűkített második forduló megtartásának egyik fő feltétele a csekély részvételi arány. Mint mondtotta, ez a vasárnapi népszavazás ismeretében rendkívül fontos intézkedés.

Torgyán József kiszagdapárti frakcióvezető a megalapodások alapján megfogalmazott törvényjavaslatokat európai színvonalúknak minősítette, s elégedetten konstata, hogy azokban a Független Kiszagdapárti törvénykezési maradványok elvénnyeljesültek.

Szabó György (MSZP) egyebek között arra hívta fel a figyelmet: az átdolgozott törvényjavaslat már tartal-

maz olyan kitétel is, amely korábban hiányzott belőle. Ez pedig az, hogy a köztársaság megbízott hivatala fog szakmai, módszertani tanácsot adni költségvetési, tervezési, fejlesztési, helyi adóztatási kérdésekben az önkormányzatoknak. A szocialista párt szerint ebből az következik, hogy a kormány a központi költségvetés és a helyi önkormányzatok közötti pénzmegosztásban is részt vesz — ez pedig nem kívánatos így hosszabb távon.

Füzessy Tibor, a KDNP frakcióvezetője a hatpárti egyeztető tárgyalásokkal kapcsolatos esetleges vádakra kívánt válaszolni az ilyen jellegű egyeztető tárgyalások történetének felvázolásával, a konszenzus szükségességét bizonyítandó az ország szempontjából legfontosabb kérdésekben.

Áder János, a Fidesz képviselője úgy vélte: bár végre megegyezés született, a Parlamentnek nincs oka a vállveregetésre, legalábbis a Fidesz nem teszi ezt. Miután kifejtette, hogy sem a Fidesz képviselőinek, sem más honatyaiknak nem volt idejük az átdolgozott törvényjavaslatok tanulmányozására, javasolta: a vezérszónokok meghallgatása után függesszék fel az általános vitát, s a bizottsági üléseket követően mielőbb zárják le a részletes vitát is. Fodor István a Független képviselő nevében csatlakozott az indítványhoz. A plénum a javaslatot elfogadta, s ezzel hétfői munkanapja véget ért; a plenáris ülés csütörtökön délután 2 órakor folytatódik. (MTI)

Heti kommentátorunk:

RÁC T. JÁNOS

Föld! Föld?

Az Országgyűlés egyik legnépszerűbb (derült) képviselője tegnap délután vívmányként közölte, hogy ez a Parlament a nyári kánikulában is dolgozik. Aki erre olyannyira nyújtózkodik jelentkezni, hogy szinte kiesik a székből, miszerint mi ebben a szenzáció, ő is dolgozik nyáron, az lehetőség szerint mérsékelje magát, ha ketten mondják ugyanazt, az nem ugyanaz. Különbben is örüljön neki, hogy egyáltalán még dolgozhat.

A parlamenti túlmunkának hivatalosan nem indoka, valóságosan azonban oka, hogy például az önkormányzati törvény mielőbbi elfogadása nélkül itt bizony nem lennének helyhatósági választások szeptemberben. Hogy lehessenek, abba ki-ki beleadta a maga kompromisszumát, amiből nyilvánvaló, hogy odafenn ma vagy holnap, de legkésőbb ma holnap eldől, hogy mi legyen ideleln.

Tényleg nem könnyű feladvány ebben a tomboló nyáron előre tetőzetet ácsolni egy olyan házhoz, amelynek az alapja majd csak összel készül el. Más megoldás azonban aligha akad, lévén az ország hamarosan tanácstalan, és a mandátum lejártával szégyen lenne helyhatóságok helyett ismét tanácsokat választani. Mit szégyen, ne kerteljünk: egyenesen visszarendeződés lenne ez. Vagy ahogyan minap olvastam az érzékletes meghatározást, a visszastálingozás veszélye settenkedne körülötünk.

Csak remélhető, hogy addig egyéb sarkalatos ügyekben, köztük legelőször a termőföld dolgában is sikerül dűlőre jutni. Ami ugyanis most van, pontosabban most nincs, az az agrárágazatban egyáltalán nem kedvez az évelő gondolkodásnak. A távlat híján egynyaras kultúrák telepítése nem alapozza meg a jövőt, miként az egynyaras politikai kultúra sem. Ezért öröndetes, hogy — hallhattuk — a kormány nem strandkormány.

Akad parlamenti erő, amely zászlós hajójának árbóckosarából már felhangzott az örömteli kiáltás: „Föld, föld!” Am gondoljunk csak arra, hogy Kolumbusz partra szállásától mennyi időnek kellett elteltelnie, amíg az új telepek elmondhatták: mi kérem, megtaláltuk Amerikát!

Arra pedig gondolni is rossz, mi történni volna, ha annak idején Amerika helyett Kolumbusz véletlenül egy másik nagy országot fedez fel.

Kormányzóvivői közlemény

László Balázs kormányzóvivő az MTI-hez eljuttatott közleményében cáfolta azt az egyes(?) sajtótermékekben és híradásokban nyilvánosságra került feltételezést, mint ha felmerült volna Nagy Ferenc József földművelésügyi miniszter felváltásának gondolata dr. Zsifrus Géza képviselővel. A közlemény szerint ezek a jelentések minden alapot nélkülöznek, semmiféle kormányátalakításról nincs szó.

A Független Kiszagda és Polgári Párton belül folyó személyi, vagy egyéb viták nem érintik a kormányt és a koalíció kérdését. A kiszagdapárt vezetőinek a miniszterelnöknél tett pénteki, július 27-i látogatásán fel sem merültek személyi kérdések. A megbeszélésnek a jó együttműködés és a megfelelő törvényelőkészítő munka volt a tárgya. Ezért nem is került sor külön közlemény kiadására. (MTI)

Dr. Sólyom László az Alkotmánybíróság elnöke

A 10 tagú Alkotmánybíróság hétfőn teljes ülést tartott, amelyen a tagok — a törvény előírásainak megfelelően — megválasztották a testület elnökét és új helyettes elnökét. (Eddig az Alkotmánybíróság munkáját a helyettes elnök irányította.) Az Alkotmánybíróság elnöke: dr. Sólyom László, aki mostanáig a helyettes elnök volt. Az Alkotmánybíróság új helyettes elnöke: dr. Herczegh Géza. A törvény értelmében a tisztségviselő mandátuma három évre szól. (MTI)

Az Osztrák Lottó nyereményei

A Lottó Unio Kft. közlése szerint a 30. heti Osztrák Lottó nyeremények az illeték levonása után a következők: 6 találatos szelvény 2 darab, nyereményük egyenként 12 235 655 schilling, 5 plusz 1 találatos szelvény 12 darab, nyereményük egyenként 389 578 schilling, 5 találatos szelvény 528 darab, nyereményük egyenként 13 281 schilling, 4 találatos szelvény 24 538 darab, nyereményük egyenként 381 schilling, 3 találatos szelvény 418 641 darab, nyereményük egyenként 27 schilling. A Joker számra fizetett nyeremények: teljes Joker szám 2 817 311, a Joker szám egymás melletti utolsó öt számjegye 100 000, négy 10 000, három 1000, két számjegye 100 schilling. (MTI)

MSZP-vélemény a kezelői jog megvonásáról

A kormány tervezett intézkedése az MSZP kezelői jogának megvonásáról azt feltételezi, hogy a párt a működéséhez feltétlenül szükségesnél több ingatlanon rendelkezik — mondotta János György, az MSZP alelnöke az MTI érdeklődésére.

A pénteki kormányzóvivői tájékoztatón ismertették azt az elképzelést, amely — törvényerőre emelkedése esetén — teljesen megszüntetné néhány társadalmi szerv kezelői jogát az álta-

luk használt ingatlanok felé. Ez az intézkedés hátrányosan érinti a Magyar Szocialista Pártot is.

János György emlékeztetett arra, hogy az MSZP már tavaly októberben sok ingatlanról lemondott. A párt betartotta a Németh-kormány rendeletét is, szinte minden ingatlanát visszaadta az államnak, és az infrastruktúráját a szükséges minimális szintre csökkentette. Az MSZP alelnöke szerint az új kormányintézkedés barátságtalan lépésnek nevezhető. (MTI)

Több szálon nyomoznak a síófoki gyilkosság ügyében

Nincs fordulat jellegű fejlemény, de több szálon, nagy erőkkel folyik a nyomozás a síófoki hotelportás gyilkosa, vagy gyilkosai után — mondta az MTI munkatársának hétfő délután a nyomozócsoport vezetője. Balogh István rendőr alezredes, a Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság bűnüldözési osztályvezetője — aki a helyszínen személyesen irányítja a felderítést — hozzátette, hogy minden szakmai és közszájon forgó feltételezést aprólékos rutinmunkával, a nyomok és információk részletes értékelésével ellenőrzik.

Azt a korábban nyilvánosságra került megállapítást, hogy Sándor Tamás kivégzészerűen ölték meg, Balogh alezredes szerint egyelőre csak az elküldési módjaként lehet értelmezni. Tehát semmi nem tá-

masztja alá — de nem is zárja ki —, hogy valakinek vagy valakinek előzetesen „elszámolni valójuk” lett volna a Napfény Szálló portásával. Az viszont tény — az igazságügyi orvosszakértői vizsgálat egyértelműen bebizonyította — hogy az áldozatot védekezés nélküli állapotban, halántékára szorított fegyvercsőből érte a lövés.

A nyomozás vezetője a közvélemény fokozott érdeklődésére való tekintettel megígérte, hogy bármely lényeges fejleményről azonnal tájékoztatják a sajtót. A nyomozás jelenlegi szakaszában azonban türelmet kérnek, részben, hogy munkájukat zavartalanul folytathassák, másrészt mert bizonyos információk kiszivárgása a felderítés eredményességét akadályozza. (MTI)

Nem biztonságosak a szovjet atomerőművek

Moszkva, 1990. július 30. Hétfő (Reuter) — A csernobilival azonos rendszerű atomerőművek nem felelnek meg a biztonsági előírásoknak és csökkenteni kell kapacitásukat — mondta Anatolij Mazalov, a nukleáris erőművek biztonságos működtetéséért felelős igazgatóság vezetője az Izvesztyija vasárnapi számában megjelent interjújában.

Az 1965–75. között épült erőművekben nincs olyan védőrendszer, amely súlyos

baleset esetén meggátolja a radioaktív anyagok kijutását a primér körből. Tudósok kiszámították, hogy ha az ilyen rendszerű atomerőművek kapacitását hetven százalékra csökkentik, akkor legalább hatszor kisebb a valószínűsége annak, hogy baleset esetén evakuálni kell a környéken élőket.

Mazalov elmondta: a leningrádi létesítményt átépítik, hogy megfeleljen a biztonsági előírásoknak.

Csaknem 30 ezer szovjet állampolgár távozott hazánkba

Hétfőig 29 460 szovjet állampolgár távozott a szovjet csapatkivonás keretében — tájékoztatta hétfőn az MTI-t Keleti György ezredes, a Honvédelmi Minisztérium szóvivője. Összesen 14 730 katona, 4078 polgári alkalmazott és 10 652 családtag hagyta el hazánkat. A távozó alakulatok 6800 harci technikai eszközt és 147 800 tonna különböző anyagot vittek magukkal.

Hétfő reggelig 215 csapatvonat és 195 anyagvonat, azaz összesen 410 szerelvény gördült át a magyar-szovjet határon. Ez a teljes kivonáshoz szükséges mennyiség 30,3 százaléka. Az előre rögzített ütemterv szerint a hónap végéig 428 csapat- és anyagvonatnak kell távoznia. A terv teljesítésével valószínűleg nem lesz probléma, ugyanis hat szerelvény berakodása folyik jelenleg is, nyolc vonat útban van a határ felé, négy vonat pedig éppen átráknak.

Ezenfelül a szovjet csapatkivonás kezdete óta 31 személyszállító és 35 konténervonat távozott a Szovjetunióba. A csapat- és anyagvonatokkal együtt — összesen 476 szerelvény — a teljes távozáshoz szükséges mennyiség 26,9 százaléka. (MTI)

Most m

Ho

A 30-ai b

„Van,

A kulcsembert a kisvállalkozó

Kié legyen a gyár?

Már a jelszó sem volt szerencsés: privatizálás. Ez alatt, sajnos, nemcsak a közvélemény, de még a szakmabeliek többsége is tulajdonostereztést ért, vagyis el kell adni azt, ami eddig állami vállalkozás volt. Ez a megközelítési mód természetes, hiszen a történelmi fejlődés sokkal előbb hozta létre a tulajdonost, mint a vállalkozót. A kapitalizmus kialakítása során a tulajdonosból lett vállalkozó, és szinte elképzelhetetlen volt, hogy valaki vállalkozó lehetett volna anélkül, hogy előbb tőkésé válhatott volna.

A képesség fontosabb, mint a vagyon

Azóta azonban nagyot változott a világ: ma a vállalkozáshoz sokkal fontosabb a jó vállalkozói képesség, mint a vagyonosság. Napjainkban már nem versenyképes az a társadalom, amelyben csak az lehet vállalkozó, aki előbb valamilyen nem vállalkozási forrásból már megfelelő vagyont szerzett. Arra van elengedhetetlen szükség, hogy szinte mindenki próbát tehessen, hogy vállalkozó legyen, és akinek nemcsak ambíciója, de tehetsége, képessége is van hozzá, abból vállalkozó, majd egyre inkább a vállalkozásának tulajdonosa is lehessen.

Azokban a társadalmakban, amelyek természetes fejlődés során alakultak át modern fogyasztói társadalmakká, csak fokozatosan fordult meg a sorrend, az előbb tulajdonos, majd vál-

lalkozótól a fordítottjára. Számunkra másként adódik a feladat. Itt még a viszonylag szegény vállalkozó réteget is likvidálta a magát szocialistának deklaráló rendszer. A lemaradás gyors behozására sokan azt tartják természetesnek, ha minél

gyorsabban minél több tulajdonost teremtenénk. Ha kell, akár adminisztratív eszközök igénybevétele árán is. Az eredményesebb út azonban az lenne, ha nem azzal kezdenénk, hogy tulajdonosokat teremtsünk, hanem azzal, hogy vállalkozókat.

Óvatosan a régi menedzserekkel!

Mielőtt ennek az útnak a leírásába kezdenék, említett kell tennem egy másik problémáról is ezzel kapcsolatban.

A kapitalizmus spontán fejlődése, egészen a legutóbbi ötven évig, azzal járt, hogy a vállalkozások egyre jobban koncentráálódtak, egyre kevesebb tőkés tulajdonában lévő nagyvállalkozásokká

alakultak át. Ez a trend megfordult, ma minden fejlett tőkés országban csökken a vállalkozási szektoron belül a „nagyok” részaránya, gyorsan nő ezzel szemben a kisvállalkozásoké. Ez nemcsak a lekötött tőkére és az ott foglalkoztatottak számára vonatkozik, hanem a szellemi tőkére is. A kisvállalkozásokban egyre nő a magas

végzettségűek részaránya. Nem is szólva arról, hogy az azonos képzettség esetén a legjobbak, a leginkább kezdeményezők aránya a kisvállalkozásokban magas. Itt fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a magánorvos, az ügyvéd, a számviteli szakértő, az adótanácsadó, az ingatlanügynök ugyanúgy kisvállalkozó, mint a klasszikus értelemben vett kisiparos és kiskereskedő, és az előbbiekről részaránya egyre nő.

A nemzetközi tényekkel szemben nálunk még mindig erős az a meggyőződés, hogy elsősorban nagyvállalkozókra van szükség van azokra is, de sokkal nagyobb a kisvállalkozókra. A modern világban egyetlen módja van annak, hogy kiderüljön, ki a jó nagyvállalkozó: ha megbízhatóan bizonyították előzőleg kisebb méretek között. Óvakodjunk attól, hogy azok legyenek a közeljövő nagyvállalkozói, akiknek sikerült a korábbi rendszerben vezető menedzserség feljutniuk! Őket sem kell, nem is szabad kizárni, de számukra valamiféle előjogot biztosítani nemcsak erkölcsösen, de társadalmilag káros is lenne.

Még fontosabb annak belátása, hogy a privatizálás elsősorban a kisvállalkozások, és ne a nagyvállalkozások irányába tereljük. Ezt nemcsak az indokolja, hogy a kisvállalkozások esetében sokkal gyorsabb hatékonyságnövekedés várható, de ez biztosít jobb szelektiót, nagyobb politikai bázist is.

Mi a teendő?

Nem azt kell erőltetni, hogy minél több állami vállalati tulajdont adjunk el, hanem hogy minél többet adjunk bérbe, használatra kisvállalkozásoknak. Az eladással két okból kell türelmeseknek lennünk:

— Nincs megfelelő vásárlóerő. Márpedig ennek hiányában csak elköttyavetyélni lehet bármit is.

— Nem azok lennének a vállalkozók, akik erre alkalmasnak bizonyultak, hanem azok, akik bátran ígérek többet a tulajdonlás megszerzéséért.

— A modern tőkés világban is elképzelhetetlen, politikailag tűrhetetlen vagyonygyarapodások következzenek be spekulációs alapon. Nálunk pedig ebben a tekintetben több okból kisebb lesz a társadalom tűrőképessége.

— Előbb derüljön ki, ki alkalmas a vállalkozásra, aztán legyen belőle vállalkozó.

— Csak akkor számíthatunk a gazdasági fellendülés későbbi szakaszában nagy megtakarítási hajlandóságra, ha sok kisvállalkozó akarja megvenni az általa bérelt vagyont. Nem a néhány nagytőkés megtakarítása jelentős a modern társadalmakban, hanem a sok kicsié. A megtakarítási források nagy többsége nem a nagytőkésnél, hanem a kisvál-

lalkozásoknál és a bérből élőknel keletkezik. Az ilyen megtakarítások céljai között igen kicsi a nagyvállalati értékpapírokba való befektetés, sokszorta nagyobb a kisvállalkozás alapítása, fejlesztése. Különösen igaz lesz ez nálunk, ahol a nagyvállalati szektor túlméretezett, agyonburokratizált, és sokáig nem lesz a jövedelmezőségben versenyképes a kisvállalkozásokkal. Aki nem látja be, hogy a lakosság sokkal inkább akar a magára lenni kisvállalkozóként, mint a részvényosztalék passzív élvezője, az nem ismeri a magyar nép mentalitását.

A fentiekből fakad a privatizálás helyes stratégiája: gyors ütemben minél több állami vállalati vagyont bérbe adni a jelentkező kisvállalkozóknak. Ezen az alapon aztán a spontán fejlődés során kiválasztódnak azok, akikre rá lehet bízni a nagyvállalatokat is. Napjainkban nem valamiféle harmadik utas romantika azt hangoztatni, hogy fontosabbak a kisvállalkozások, mint a nagyok, hanem ez az igazi modernség. Ezzel szemben a nagyvállalatok és a nagy tőketulajdonosok szerepének túlhangsúlyozása valamiféle, a múlt századból itt felejtett liberalizmus.

Kopátsy Sándor

Most még meleg van...

Holnaptól drágább a háztartási energia

A 30-ai bevásárlást már a jövő havi pénzből kell megoldani

„Van, aki félre beköltözik a gyerekeihez vagy az unokájához, ha fér”

Ismét közelebb kerültünk egy lépéssel a csillagos éghoz. Legalábbis, ami a háztartási energiahordozók fogyasztói árát illeti. Ugyanis, mint ismeretes, holnaptól összességében közel harminc százalékkal többé kerül a szén, a tűzifa, a tüzelőolaj, a vezetékes gáz, a villamos energia, a távhőszolgáltatás, a meleg víz. Hogy az embereknek általában mi a véleményük a növekvő árakról, könnyű kitalálni. Konkrétan azonban szóljon először egy tanárnő, Kovács Andrásné, aki jelenleg második gyermekével gyesen van. Népművelő férjével Debrecenben, a Béke—Wesselényi lakótelep egyik egy plusz két fél szobás lakásában él.

— Csak azzal tudunk ezután jobban spórolni, hogy kevesebb újságot, könyvet, olcsóbb színházjegyet veszünk. Moziba már nem járunk.

— A szakemberek szerint egy másfél szobás budapesti lakásban élő, háromtagú család éves rezsiköltsége mintegy 3300 forinttal lesz majd több. Egy négytagú család számára, pláne, ha nagyobb a lakás is, nagyobb a megterhelés. Össze lehet ennyit spórolni újságon és könyvön?

— A gyereken nem lehet takarékoskodni. Legfeljebb, ha nem veszünk szörpöt. Muszáj valahogy másképp megoldani.

A gázból, a vízből, a fűtésből a lakótelepek nem tudnak „kevesebbet fogyasztani”, mert nincs lakásonként mérőóra felszerelve. Kényszerpályán vannak.

Ruttner Sándor és felesége rokkantnyugdíjas. Debrecenben a csapókerti Jánosi utca 75. szám alatt laknak. Ebben az utcában pár kivétellel mindenki nyugdíjas.

— Ne is kérdezzék a véleményünket! — fogadnak az ajtóban. — A nyugdíjunkhoz senki nem nyúl, nem emeli, viszont a többletkiadásunk legalább 1500 forint lesz havonta.

Ruttnerék három éve vezették be házukba a gázt. Akkor olcsóbb volt, mint szénrel, fával fűteni. Mára viszont...

— Mi lesz ezután? Miből tudják a többletet kigazdálkodni?

Kölcsönt vettek fel a gáz bevezetéséhez. A részleteket tizenöt évig fizetik.

— Nem eszünk húst — mondja a férfi.

— Eddig se sokat ettünk — pontosít a feleség.

Egyedül él alsójózsaiban a 78 esztendő Dombi Józsefné. A meleget fából nyeri, s a tüzelőből telente elfogy negyven mázsa. Alig több, mint ötezer forintnyi nyugdíját gyermekei sem igen tudják kiegészíteni.

— Csak a tüzelésen tudok fogni valamit. Másan nincs

mit. Ruha már nem nagyon kell, ételből meg elég a kevés. Nem tehetek semmit, legfeljebb reménykedhetek, hogy enyhé lesz a tél.

Reményében nincs egyedül. Ám a nyári kánikulában mi sem tehetünk többet, minthogy bízunk abban, a téli időszakban nem kell hírt adnunk kikapcsolt villanyról, gázzal, lakásukban megfagyott vagy didergő emberekéről...

(barna)

(Fotó: F. Szilágyi Imre)

Tárgyalási minimum a minimálbér

Szerdán összeül az érdekegyeztető tanács

A kormány javaslatára és a szakszervezetek kezdeményezésére szerdán összeül az Országos Érdekegyeztető Tanács. Miről is lesz szó ezen a mostani tanácskozáson? Ismeretes, a kormány korábban már megvitatta és mintegy „megajánlotta” az 5100 forintos minimálbért. A szakszervezetek felmérve az infláció mértékét, s a megélhetési költségeket, — egymás között — megállapodásra jutottak, hogy a tárgyalások során a kiindulási alap: 5700 forintos minimálbér.

Meglehetősen nagy a távolság a két összeg között, s ha egy kicsit elvonatkoztatunk, akkor kiderül, hogy nemcsak a két összeg között nagy a különbség, hanem a kormány és a szakszervezetek között is.

Antall József miniszterelnök több ízben kijelentette már, hogy nem kíván a szakszervezetekkel érdemi tárgyalásokat folytatni, nincs szükség „csúcsalákokra”, az érdekvédelmi konfliktusok feloldása és megoldá-

sa nem a kormány és a szakszervezetek, hanem a munkavállalók és a munkáltatók feladata, s ebben az érdekegyeztetésben van hatalmas szerepük a szakszervezeteknek.

Napjaink kérdéséhez persze hozzátartozik az is, hogy kik, milyen szervezetek tartoznak az általános és összefoglaló fogalomba: szakszervezetek. Mert ahogy mindennapi politikai életünkben érvényesül a demokratikus pluralizmus, úgy kell tudomásul venni, hogy egyre több szervezet alakul érdekvédelmi céllal, s ha a szakszervezetekről szólnak, akkor az nem az egykori monolitikus és állampárthoz kötődő egyetlen szakszervezetet jelenti, hanem a SZOT jogutódjaként létrejött MSZOSZ mellett a Független Szakszervezetek Ligáját, a munkástanácsokat, a különböző szakszervezeti tömörüléseket, a Szolidaritás Szakszervezeti Szövetséget, s az egyre több új érdekvédelmi formációt.

Gyáriparosok Országos Szövetsége, és a legmagasabb szintű szakszervezeti fórum tárgyalási és egyezkedési lehetőségeiről. De lám, itt is gondjaink vannak, hiszen ma már két Gyáriparosok Országos Szövetsége is működik, és vajon ki tudja megmondani, hogy melyik az a legmagasabb szakszervezeti fórum, amelyik képviselheti valamennyi munkavállaló érdekeit e tárgyalásokon?

Megegyezés a részlet- kérdésekben

Kérdések és kérdések sorozata, amelyek megválaszolására sürgősen szükség van. Ugy is fogalmazhatnánk, tisztázni kell az erőviszonyokat: ki kivel győzködjön, mit jelent az, hogy alkupozíció, s hogyan lehet úgy dönteni, hogy a harc ne a harc kedvéért, hanem az eredményért legyen.

A múlt hét végi szakszervezeti kerekasztal-tárgyalások nagy eredménye volt, hogy az ott jelenlévő érdekképviseleti szervezetek konszenzusra jutottak abban, hogy valamennyien a munkavállalók érdekeit képviselik és érdekeik védelmében működnek, s természetesen a megállapodáshoz tartozott, ez az ominózus 5700 forintos minimálbér is.

Ugy tűnik, nem lesz sima és egyszerű az Országos Érdekegyeztető Tanács mostani ülése. Részben, mert az eddigieknél is keményebb körülmények között találkoznak a munkavállalók, a munkaadók és a kormány képviselői, másrészt pedig fel kell készülni arra is, hogy míg az alapvető és lényegi dolgokban az érdekvédelmet felvállaló szervezetek megegyeztek, addig részletkérdésekben — és nagyon is jelentős ügyekben — korántsem lesz az összhang. Ez az OET-tanácskozás tehát minden bizonnyal nem a könnyű megegyezések, hanem sokkal inkább a nagy viták tanácskozása lesz. Csak reménykedhetünk abban, hogy e vitákban a józan ész s a megegyezésre törekvés lesz mindgyik tárgyaló fél vezérlőereje. (MTI-Press)

S. Boda András

Jog és érdekvédelem

Ki fog kivel tárgyalni? Az új Országos Érdekegyeztető Tanáccsal kapcsolatban ez a legfontosabb és a leglényegesebb kérdés. A mostani tanácskozáson tehát, nem csupán az egy millió emberrel többet érintő minimálbérrel folyik majd a vita, hanem arról is, hogy milyen jogositványai lesznek ennek a tanácskozás testületnek, s minden bizonnyal az is szóba kerül, hogy milyen feltételek mellett lesz valóban hatékony és működőképes a testület.

Ezek a kérdések nehezen megválaszolhatók, hiszen egy sokszorosan ösztetett és bonyolult témakörrel, sokak által vitatott kérdésekről van szó. Arról például, hogy megszületik-e a közeljövőben a szakszervezeti vagy ha jobban tetszik, az érdekvédelmi törvény, amely megszabja törvényes kereteit a munkavállalók garantált jogainak, s az érdekeiket képviselő szervezetek mozgásterének. De közelíthetjük más oldalról is a kérdést. A fejlett nyugati demokráciákban már kialakultak az érdekegyeztetés

különböző szintű fórumai. Magyarországon ilyen fórumok még csak ritkán akadnak. Ezért hát, kettős most az Országos Érdekegyeztető Tanács feladata. A korábban jelzett alsóbb szintű fórumok hiányában a mostani tanácskozáson kell többek között olyan témákban is dönteni, amelyek valóban nem tartoznak az országos érdekegyeztetés „asztalára”. De hát milyen fórumokról van szó?

Vizsgáljuk meg a különböző „lépcsőfokokat”. Az első számú egyeztető fórum a munkavállaló és a munkaadó „üzemi” szintje. De, amíg nincsenek meg kristálytisztán a tulajdonosok, addig ki veheti magának a bátorságot megjelölni, hogy ki a valóságos munkaadó? Szóhatnának az ágazati szintű érdekegyeztetésről, amelynek helyel-közzel megvannak, vagy most vannak alakulóban a munkavállalói, érdekvédelmi szervezetei, ugyanakkor az Ipari Kamara tagozódása még nem olyan mértékű, hogy kialakulna a valóságos és tárgyalóképes partnerség. Szóhatnának a

Szegényeket sodor az ár

Hozzászólás a Napló cikkéhez

A Rákos Ildikó tollából megjelent cikk a szociálpolitikai munkában meglévő problémákkal foglalkozik. A gondok között kritikai észrevétel hangzik el a Vöröskereszt munkáját illetően. Mivel e kritika tárgyi tévedést is tartalmaz, úgy érzem, szükséges reagálnom rá.

Nagy Judit, a SZETA választmányi tagja így fogalmaz: „Engem kifejezetten irritál, hogy vöröskeresztes aktivákat megfizetünk”. Valószínűleg e megfogalmazás azért kerülhetett bele az újságikébe, mert nem tudja, hogy Debrecen városban az a közel négyezer vöröskeresztes aktivista, akik szabadidejüket feláldozva humanitárius feladatokat végeznek, munkájukért nem hogy fizetést, de sokszor még köszönetet sem kapnak. Az ő fizetésük a megsegített emberek arcán megjelenő öröm.

Mi, vöröskeresztesek is tapasztaljuk a nagyfokú elszegényedést és igyekszünk enyhíteni a gondokon. Mivel szervezetünk a szociálpolitikai munkához semmilyen központi, anyagi támogatásban nem részesül, mi is csak azzal tudunk segíteni, amit a lakosság, az intézmények és vállalatok adományként rendelkezésünkre átadnak.

Abban is egyetértünk, hogy a növekvő gondok miatt mind nagyobb szükség van az embereken rejelő segíteni akarás kiaknázására, de ugyanakkor

azt is látjuk, hogy egyre csökken azoknak a száma, akiknek módjuk lenne adakozni.

Munkánkat igyekszünk a legjobb lelkiismeretünk szerint, csendben végezni. De ha igazságtalan kritika éri azokat az aktivistáinkat, akik embertársaink megsegítését választották feladatul, akkor szükségesnek látom, hogy szóljak az általuk végzett munka legfontosabb elemeiről: sok ezer önkéntes véradó szervezésével évente 6200 liter vért biztosít városunk a rászorult betegeknek; az év első felében adományból nagy mennyiségű Béres-csepp, tejpor, vaj, használt ruha szétosztását vállalták magukra.

Mindez a felsorolás a teljesség igénye nélkül készült és ezzel is érzékeltetni akartam, hogy nem halt ki teljesen az emberekből a szolidaritásérzés.

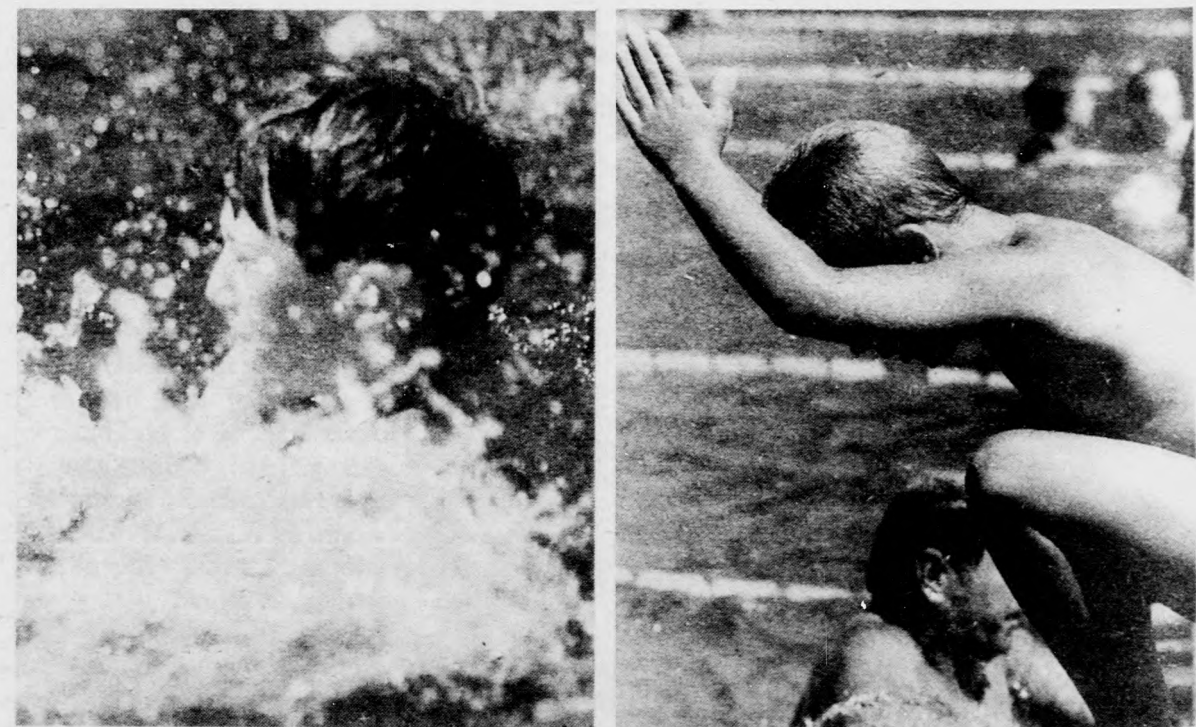
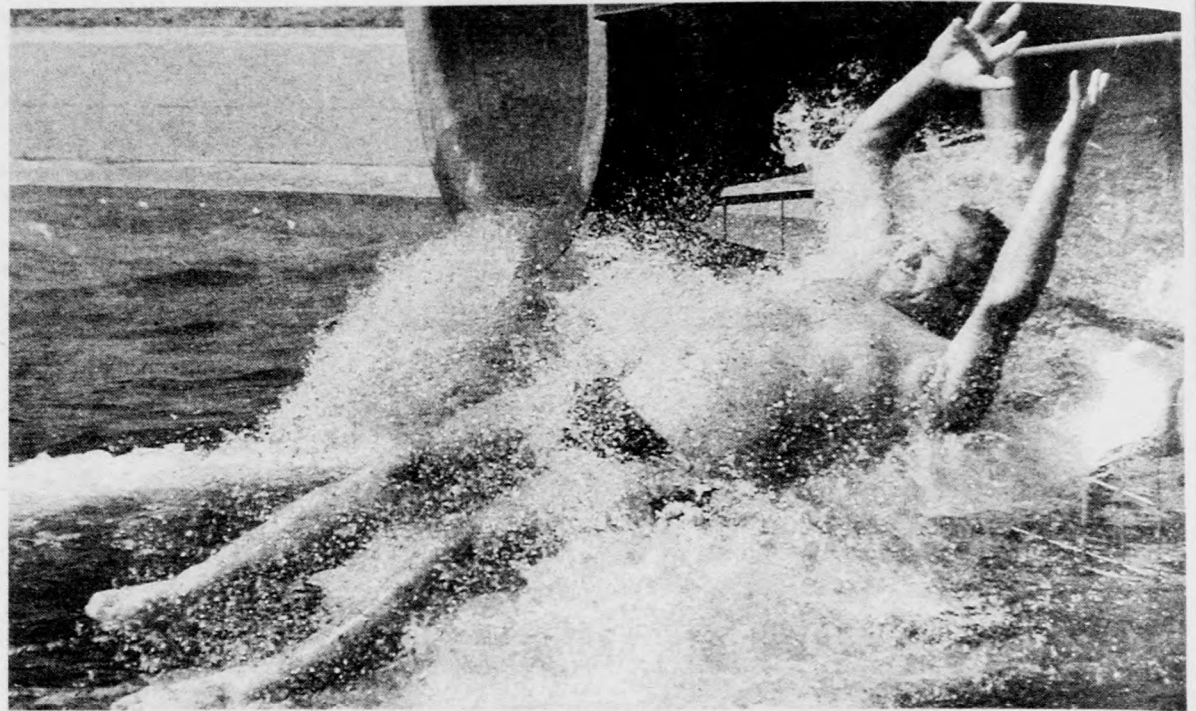
A Nagy Judit által elmondott példával kapcsolatban megjegyezni kívánom, hogy a vöröskeresztnél elhangzott „gonosz” megjegyzésről sajnos csak az újságikékből szereztem tudomást. Az állítás igazát vagy annak ellenkezőjét most már bebizonyítani nehéz lenne, de készségesen megbeszélések bármilyen felmerülő problémát.

A SZETA választmányi tagjainak nehéz, de szép munkájukhoz sikereket kívánok.

Dr. Acsay Andrást,
a Debrecen Városi Vöröskereszt titkárát

HARMINC FOK - PLUSZBAN

Fotók: Nagy Gábor

Pe

A Petőfi Társaság kiírt irodalmi pályaművet nem titkolt szándéka a népszerűsítése a költészetét a fiatalok között, s egyúttal a pályázást is adjon arról, milyen kép él bennük a költészetéről és a pályázatról. Pályázati szabályzata minden e

Fe a hagyom

A pályázatok egy nagyobb értékének a pályázók, hogy a fiatalok megmozgatta meg, a pályázatot egyfajta állásfoglalásra vagy véleménynyilvánításra. Így hű képet kaptunk — országos szinten — a költészet iránti viszonyokról. A pályázatok egy nagyobb értékének a pályázók, hogy a fiatalok megmozgatta meg, a pályázatot egyfajta állásfoglalásra vagy véleménynyilvánításra. Így hű képet kaptunk — országos szinten — a költészet iránti viszonyokról. A pályázatok egy nagyobb értékének a pályázók, hogy a fiatalok megmozgatta meg, a pályázatot egyfajta állásfoglalásra vagy véleménynyilvánításra. Így hű képet kaptunk — országos szinten — a költészet iránti viszonyokról.

Film

Roman Polanski készített Rosemary című filmje a hedd filmek közé. Így a magam részéről érdeklődéssel vártam meg a bemutatását. Kíváncsi vagyok, hogy a filmre — arra enged következtetnem, hogy Polanski sok getett filmje a filmélmény alkotások közt. E felfokozott érdeklődésben a film ve lassan kialakult bizonyos elégedettség egy túrelmetlen témával, ami a film amikor már feladta a reményt, ami családoként könyv gomban az egész jól előkészített segében mégis vártam a film magyarázatát a film elleni támadó okára. A film gondolata szerint a Woodhouse-t, a tőle tal hősönjét álmá szálja az ördög, hónap elteltével győz — pontosabban másra gyanakodva hozza sátni a győztes földi hivatás bizonnyal nem a váltása lesz. Ebben

Petőfi hangja a mai fiatalokhoz is elér

Gondolatok egy irodalmi pályázatról

A Petőfi Társaság által kiírt irodalmi pályázatnak nem titkolt szándéka az volt, hogy népszerűsítse Petőfi költszetét a fiatalok körében, s egyúttal valamiféle elzést is adjon arról, hogy milyen kép él bennük Petőfi költszetéről és emberi alakjáról. Pályázatunk foga-

várakozást meghaladott, a beküldött dolgozatok féltre-érthetetlenül bizonyították, hogy Győről Békéscsabáig és Zalaegerszegtől Fehérgyarmatig Petőfinek van mondanivalója a ma ifjúsága számára, mint ahogy a mai fiataloknak is van mondanivalójuk Petőfiről.

sürgős változtatások megtétele indokolt.

Napjainkban sokszor, sok helyen beszélnek arról, hogy pártot, szervezetet alulról kell építeni, ez még inkább így van a szellemmel, tehát ha azt akarjuk, hogy az örök Petőfi népszerűsítésért érdemben tegyünk valamit, akkor az ezzel kapcsolatos teendők elsősorban az általános és középszkolai oktatásban van.

Lényegesnek tartom, hogy társaságunk szemléletét és gondolkodást formáló tevékenysége elsődlegesen a fiatalok felé irányuljon, s természetesen nemcsak arra kell törekednünk, hogy a fiatalok mind nagyobb számban lépjenek tagjaink sorába, hanem főleg arra, hogy az ifjúság minden rétege a Petőfi-hagyományápolás cselekvő részese legyen.

amit a „Petőfi a képzőművészetben” című pályázattal keltett társaságunk a képzőművészek körében. Biztos vagyok abban, hogy azok a képzőművészek, akik egyszer már ráéreztek Petőfi verseinek képi gazdagságára, felhívás nélkül is indítást kapnak újabb, Petőfi költszetét ápoló műalkotás elkészítésére.

A költő szellemi hagyatékának népszerűsítésében az eddigieknél nagyobb mértékben számíthatunk a sajtóra, rádióra, televízióra. Országos pályázatot írunk ki Petőfi verseinek megzenésítésére, melyeket az eddig megzenésített versekkel lemezen és hangszalagon kiadunk.

Fontosnak tartjuk, hogy az eddigieknél nagyobb támo-

gatást kapjon a Petőfivel kapcsolatos kutató, alkotó munka, a publikálások, az eredményeket méltató rendezvények, a hagyományörzés jegyében verbuválódó találkozók.

Az utóbbi időben nagyon sokat beszéltek, írtak Petőfi Sándorról, főleg arról, hogy hol halt meg, s igen kevés szó esett költszetéről. Mindenképpen többet kellene beszélni verseiről, s arról, hogy mit jelent Petőfi számunkra. Az, hogy hol esett el, hol halt meg — talán fontos —, de feltétlenül fontosabbak a versek, s az volna jó, ha minden otthonban megvolnának Petőfi összes versei.

Szamosújvári Sándor

Felülvizsgálni a hagyományápolás módját

A pályázatok egyik legnagyobb értékének azt tartjuk, hogy a fiatalok tömegeit mozgatta meg, készítette őket egyfajta állásfoglalásra vagy véleménynyilvánításra. Így hű képet kaphattunk — országos pályázatról lévén szó — az ifjúság többsége ismeri és vállalja Petőfi költszetét, örökséget, de az is érzékelhető volt, hogy elodáztatlanul sürgős az iskolai tananyag, az irodalomtanítás és a hagyományápolás felülvizsgálata. Véleményünk szerint a középfokú iskolákban nincs minden egészen rendben a Petőfi-ismeretanyag tanításával.

Ha abból indulunk ki, hogy Petőfi Sándor a magyar irodalom legnagyobb hatású költője és a világirodalomban a legismertebb magyar lírikus — mármint ki vitatná ezt —, akkor

ennek a ténynek a tantervek felépítésében, az anyagválogatásban, és a tankönyvek szerkesztésében is érvényesülnie kellene. Az oktatási gyakorlat azonban többnyire rácsófol erre a jogos nemzeti elvárásra, és nehezen magyarázható, hogy Petőfi költszetének tanítása miért nem kap az eddigieknél nagyobb hangsúlyt a középfokú iskolákban, bár tagadhatatlan az is, hogy a tantervi korrekció — elsősorban a gimnáziumokban — némiképp változtatott ezen a helyzeten.

A kérdéssel kapcsolatban elmondott vázlatos kép némileg jelzi az ifjúság többségének viszonyát Petőfihez és egyúttal rámutat arra a nyugtalanító helyzetre, ami a középfokú iskolák Petőfihez kapcsolódó tanítását, ismeretanyagának helyzetét jellemzi, utóbbinál

A költőről alkotott kép korszerűsítése

A fiatalok körében végzett munkánk során együttműködünk iskolákkal, köznevelődési intézményekkel, s ebből a szempontból fontosnak tartom az általános és középszkolai Petőfi anyag korrekcióját és korszerűsítését, továbbá legalább két évenként kerüljön sor országos Petőfi-szavoloversenyre, és ötévenként a költő életművéhez kapcsolódó vetélkedőkre középiskolai tanulók között. Mindezekkel lehetőséget szándékozunk teremteni a fiatalok alkotó energiájának sokoldalú ki-
teljesítésére. Ezen túlmenően a könyvkiadónál szorgalmazzuk olcsó, főleg fiatalok számára megvásárol-

ható Petőfi-kötet kiadását, kezdeményezzük és szervezzük a költő nevét viselő iskolák, köznevelődési intézmények kapcsolattartásának rendszeresítését.

Petőfi népszerűsítése érdekében jelentős szerepet szánunk mindazoknak, akik kiemelkedően sokat tettek a Petőfi-kultusz ápolásáért, gazdagításáért, Petőfi költszetének népszerűsítéséért. Az ügyért sokat tehetnek a ma élő Petőfi műfordítók, a Petőfi-versek hazai és külföldi tolmácsolói, írók, költők irodalomtörténészek — rájuk fokozottan számíthatunk a jövőben.

Ebren akarjuk tartani azt a sokat ígérő alkotó érdeklődést Petőfi és költszete iránt,

Nyugat-osztrák zenész vendégek

A Jézus Krisztus Szupersztár meggyénkben

Hajdú-Bihar megye és Ausztria legnyugatibb tartományja, Vorarlberg között több mint tízéves a kapcsolat. Meggyénk polgárai ebből eddig talán csak annyit láttak, hogy vezetők jöttek, mentek a két ország között...

1989-ben viszont elkezdődött egy folyamat azzal, hogy ifjúsági szervezetek és intézmények dolgozói is egymásra találtak. Ennek eddigi eredményei szakmai cserék az ifjúsági és a szociális munka területén, de kispénzű fiatalok csereúltetéséről is szó van.

Ez év augusztusában a Szoboszlói Alkotó Fiatalok Társaságának vendégeként egy hetet Magyarországon tölt a WAMCO — West Austrian Musical Company —, azaz a Nyugat-Ausztriai Zenés Társulat. A hajdúszoboszlói, a debreceni és az egri szabadtéri színpadon mutatják be a Jézus Krisztus Szupersztár című rockoperát.

A társulat öt éves fennállása alatt játszotta már a Hairt, a West Side Storyt és a Carmina Buránát. A Lloyd Webber híres musicaljét főleg szabadtéri előadásokra tervezték, élő zenével, eredeti nyelven mutatják be augusztus 3-án Hajdúszoboszlón, 4-én Debrecenben,

a nagyerdei szabadtéri színpadon. Akik nem tudnak angolul, magyar nyelvű szöveggékönyvből követhetik az előadást.

WAMCO közel negyven tagja most először játszik Ausztriától keletre, ezért nagy várakozással tekintenek az itteni bemutatókra.

Bár amatőr szintársulatról van szó — a művészeti és technikai rendezőket kivéve egyikük sincs főállásban a WAMCO-nál, a színészek egy része (próza) színházakból jön át énekelni, táncolni — előadásai híre bejárta már Nyugat-Európát. A Jézus Krisztus Szupersztár bemutatója ez év májusában volt Európa legnagyobb víziszínpadán, a Bodeni tavon.

A megbeszélések során szó esett arról, hogy szívesen fogadnának Ausztriában egy hajdú-bihari zenés társulatot. Aztán kezembe nyomtak egy matricát ezzel a felirattal: VORARLBERG TARTOMÁNY BÜSZKE A WAMCO-RA! Ha mi hasonló csapattal nem is büszkélkedhetünk, legalább nézzük a vendégek nagyszabású produkcióját!

Vetrő Mihály

Filmnapló

Rosemary gyermeke

Roman Polanski 1968-ban készített Rosemary gyermeke című filmje a híres-hírhedt filmek közé tartozik, így a magam részéről fokozott érdeklődéssel vártam az alaposan megkésített hazai bemutatót. Kíváncsiságomat tovább fokozta, hogy viszonylag sok cikkben, tanulmányban utalnak a szerzők valamilyen vonatkozásban erre a filmre — mindez arra enged következtetni, hogy Polanski sokat emlegetett filmje a figyelemre méltó alkotások közé tartozik. E felfokozott érdeklődés következtében a filmet nézve lassan kialakult bennem bizonyos elégedetlenség és egyre türelmetlenebbül vártam valamit, ami magyarázatul szolgált a hírnévre. S amikor már feladtam minden reményt, amikor már csalódásként könyveltem el magamban az egész filmet, egy jól előkészített, összeségeben mégis váratlan fordulattal magyarázatot kaptam a film elleni támadások kiváltó okára. A film alapgondolata szerint Rosemary Woodhouse-t, a történet fiatal hősnőjét álmában megszállja az ördög, s kilenc hónap elteltével gyanútlanul — pontosabban teljesen másként gyanakodva — világra hozza sátni gyermekét, kinek földi hivatása minden bizonnyal nem a világ megváltása lesz. Ebben az alap-

ötletben a legbizarrabb, s érthető módon egyesek számára a legfelháborítóbb az, hogy az ember akaratlanul is párhuzamot von a Bibliában olvasottakkal — s ez ráadásul nem is véletlen, mert az utolsó jelenettel maga a szerző is szinte sugallja ezt a párhuzamot. A „csecsemő” születése után összegyűlnek mindazok, akik már régóta várták ezt a pillanatot. Megilletődötten tekintenek a sűrű függönyre, az egész filmet nézők felé, s ugyanakkor kíváncsi szemekkel nézik a „kiválasztottat”, aki miután megérti a történeteket, csak arra vágyik: mindez bárcsak ne vele történt volna meg! A környezet természetesen teljesen más — bizonyos hangulati hasonlóság azonban nagyon is jól megfigyelhető.

E, meglehetősen morbidnak nevezhető alapötlet tudatában elemezve a filmet, már nagyon sok dolog másrészt értékelhető — egy alapvető negatívum azonban tagadhatatlanul rányomja bélyegét Polanski alkotására: az egész film hihetetlenül vontatott, és sejtelmessége ellenére is időnként bosszantóan unalmas. A meglehetősen hosszadalmas bevezető önmagában még elfogadható lehetne, s a nagy mester előtti tisztelgésért is elkönnyvelhető. Alfred Hitchcock filmjeinek elején

figyelhető meg ez a tipikus alaphelyzet: adva van egy viszonylag jó módban élő fiatal pár, akik körül minden teljesen rendezett, minden szinte már egyértelműen idillinek nevezhető. Az újonnan bérelt lakásukba való beköltözésük után továbbra is minden harmonikusnak tűnik, mindössze csak egy-két baljós előjel figyelhető meg, például a szekrény, amely érthetetlen módon került az ajtó elé, illetve a földszinti kópadlóra maródott titokzatos folt. Ahogy lassan belakják a lakást, egyre titokzatosabbá, nyomasztóbbá válik minden — s mindezek tetejébe, mintegy végső csapásként nehezedik rájuk Castaveték barátsága.

Sajnos, e komótos hangulati bevezető után sem válik pergőbbé a film cselekménye, s ha a lassan csörgedező események közepette egyáltalán valami figyelemre méltó, az nem más, mint néhány szereplőnek a jól rosszul kidolgozott jelleme. A Mia Farrow által játszott Rosemary Woodhouse — annak ellenére, hogy központi figura — eléggé egy-síkúan jellemzett. A negatív szereplők közepette tehetetlenül vergődik, végső lázadásra is annyira erőtlén, hogy cseppet sem lehet csodálkozni annak eredménytelenségén. Rosemary férjét a

német elhunyt neves amerikai rendező, John Cassavetes játssza. Alakja valamilyen színesebb, ez talán Cassavetes játéknak is köszönhető. Alakjának fő jellemzője a hiúság, s a vágy, hogy sikeres színész lehessen. Mindennek köszönhető, hogy könnyen válik a sátni terv támogatójává, s hogy erkölcsileg végül teljesen megbukik. Igazán eredeti és gazdagon jellemzett figura Mrs. Castavet, aki nemcsak a gonoszt testesíti meg, hanem a hamisíthatatlan amerikai nyárspolgárt is. Idős kora ellenére élénk, szinte ríktó színű ruhákban jár — pontosabban nem is jár, hanem magakelletően tipeg, hol kimeríten, hol sátni gyorsasággal. Mr. Castavet, a feketemágus már sokkal színtelenebb figura, csak ritkán érezhető nála az egész jellemet meghatározó titokzatosság. Értelmebben megfigyelhető mindez Rosemary tekintélyes szülőorvosánál, dr. Sapersteinnél, aki már alkatilag is sejtet valamit a háttérben meghúzódó sötét előkészületekből.

Egyenként vizsgálva a szereplőket, egyre jobban megerősödik bennem az a véleményem, hogy Roman Polanski e film rendezésekor sajnos megmaradt a felszínen, s egyáltalán nem használta ki az alapötlet által nyújtott lehetőségeket. Sümei Anikó

„Ha az MDF Apátiban azt mondja:”

HOZZÁSZÓLÁSOK A RIPORTSOROZATHOZ

1. levél

Tisztelt Szalai Úr!
Ószintén örülök annak, hogy figyelme megynk bihari térsége felé fordult. Nagyon remélem, hogy ez egy folyamat része és a továbbiakban — hasonlóan ahhoz, ahogyan ezt a közelmúltban tette — sem csökken érdeklődése, érzékenysége a Bihar térségében történő események iránt. Sőt, úgy gondolom, hogy tollforgató embernek az eseménytelenség is érdekes lehet, hiszen annak is oka van, amelynek feltárása, közreadása feltétlenül érdeklődésre számíthat az olvasók körében.

Bihar eléggé megszenvedte már a közeli és távoli múlt közömbösségét. Nem kell különösebben beavatottnak lenni ahhoz, hogy meglássuk azt a gazdasági és infrastruktúráis elmaradottságot, ami jellemzi a térséget. Tökéletesen elég végigmenni a településeken, hogy a valós helyzetről, ha felületesen is, de tárgyilagos benyomást szerezzünk. A legtöbb település századunk első évtizedeit, illetve a századforduló hangulatát idézi. Természetesen ebből a hátrányból előnyt is lehet kovácsolni. Az, hogy a falusi kőművesek tervezte „kockaházak” népe nem tette tönkre a települések jellegzetes karakterét, lehet előny.

Sajnos, mint képviselőnek tapasztalunk kell, hogy a fejlesztési programok, elképzelések is feloldalások és továbbra is Bihar lépéshátrányát fokozzák. A bihari lokálpatriótáknak természetes törekvése az, hogy jelen helyzetéből kiemeljék szűkebb hazájukat. Nagyon jól tudjuk, hogy sajtó hatalom és sok esetben egy folyamat elindításában, továbbviselésében, fekézésében milyen szerepe van. A jó szolgálatot viszont csak hiteles tájékoztatással lehet elképzelni. Bakó Endre főszervező úr, aki a Bihar Irodalmi Társaság elnöki tisztét is felvállalta, az 1989. évi, utolsó (decemberi) vezetőségi ülésén nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a társaság semmilyen pártbefolyásnak nem kerül-

het a hatása alá. Biztos vagyok abban, hogy főszervezői munkáját is hasonló üdvözlendő hozzáállással tervezte és végzi. Ebben természetesen kollégáinak partneri kötelezettségük van.

Szalai úr! Sajnos, Ön ennek a partneri szerepnek nem felelt meg Körösszegapátiban készített interjúorozatával. Ön nem egy párt mellé állt, hanem hagyta magát sodorni az árral, amely az MDF negatív megítélését igyekszik gerjeszteni. A kisebbik baj ez. Mint képviselő, ezért nem ragadtam volna tollat. Leginkább azért sem, mert mint köztudott, én is az MDF-nek vagyok tagja. Megtisztelő feladatomban viszont annak a 62 500 embernek a képviselője, amelynek többségi véleménye alapján a Parlamentbe jutottam. Ezért magam érzem feljogosítva arra, hogy reagáljak cikksorozatára. A nagyobbik probléma ugyanis az, hogy mint kiderül, Apátit olyan emberek lakják, akik táppénzcsalók, részegesek, elhízottak, olyannyira fegyelmetlenek, hogy még az orvosi rendelési időt is képtelenek betartani.

A tárgyilagos megítélés érdekében Ön minden érintett felet meghallgatott és azok véleményét igyekezett bemutatni. Az „összszéllőzés” során viszont az a bizonyos öllő görbén vágott. A szóban forgó problémát én is ismerem, vélemények azóta is érkeztek hozzám. Mindezek alapján kérem Önt, hogy a jövőben őrizze meg tárgyferdségét. Engedje meg, hogy figyelmebe ajánljam a Népszabadságban megjelent cikket, amely szintén az apáti orvosproblémát taglalja.

A szorgalmát, tehetségét kamatoztatni akaró bihari ember nagyon várja azt a lehetőséget, amely során mindez kibontakozhat. Ezen körülmények megteremtéséhez kérem Öntől is segítőkösz tevékenységét.

Sápi József
képviseelő
Berettyóújfalu, Pf.: 51.
4100.

2. levél

A romániai Félix-fürdő egykori balneológusához, dr. Papp Péterhez Szalai Csaba kisregény terjedelmű riportja szerint aligha méltó Körösszegapáti népe. Az istenadta néprítikán jár-kél a mezőn elegáns fürdőköpenyekben és amióta ezen a ridég égtáján megpróbáltatták véle a gyapotnyésztést, csak legyint a doktor úr mandulafáira. Janus Pannoniusra is legyint, akinek fagyok fenyegette mandulafácskájáról írott szívszorongató epigrammája oly riasztó véget kölcsönzött Szalai Csaba riportjának. Körösszegapátiban a traktorista csakúgy, mint másutt, szalonon él és pálinkával, nem tud kartellekről, talán érthető, hogy a családott doktor úr nem vágyik immár „ilyen ember közé”.

Ideje tehát leváltani a népet, elvégre rendszerváltás volna, tűnődöm könnyelműen, mikor egy Apátiból elszármazott (sovány és absztinens) barátom a riport figyelmes olvasására készlet. Tőle értesültem, hogy a történet az újságíró szándéka ellenére sem egyszerűsíthető, kövér, fegyelmetlen és alkoholista hangadók hatalmaskodására. Papp Péter elődje az egykor katonaoorvos, Bereczky doktor úr szintén kemény fegyelmet követelt betegeitől — az ő modora sem lehetett túlzottan nyájas — viszont jobban ismerte a falut, mint a tenyerét. Dr. Papp Péter már azzal a szokásával is megalapozhatta a lakosság „bizalmát”, hogy bizonyos injekciós ampullák tartalmát megitta a betegekkel, akik ezt úgy értelmezték, hogy

nem tud injekciót adni. Megtörtént az is, hogy egy érthető okokból megnevezni nem kívánt személyt két hétig nem volt hajlandó kórházba utalni, majd miután a család nyomására és a beteg „saját felelősségére” megírta a beutalót, Berettyóújfaluban Major főorvos úr előrehaladott tüdőgyulladást állapított meg. Ez a történet kísértetiesen hasonlít a sérvelv mutított kislíruinak a riportban ügyesen eldugott esetére. Ha az ellenkező előjelű adalékok „súlyozása” nem fedné fel a szerző szándékát, megteszik ezt az elszólások: „itt már csak rossz pontokat gyűjthetem” — így Szalai Csaba —, azaz megyek inkább jó pontokat gyűjteni. Meg is kérdezte a körzet ápolónőjét, akinek — lássunk csodát — „semmi baja” saját főnökével.

Kirívóan jelzi a „mintavétel” tendenciáját, hogy az újságíró fontosnak találta kikérni a délelőtti (!) kocsmágyi véleményét, az egyik főszereplőjét, az MDF elnökének véleményét nem, sőt az orvos elleni panaszt aláíró 800 ember közül egy alkoholistát és egy táppénzcsalót szólaltat meg. Átlátszó az a beállítás is, hogy a „népre hivatkozva” itt tulajdonképpen egy MDF-kampányfogásról van szó. Ha egy orvos szakmailag és emberileg feddhetetlen, hogyan szerezhetne a menesztését helyeslő párt népszerűséget? (A tanácsstagok 50 százaléka már januárban az orvos menesztésére szavazott!) Ha pedig egy orvos iránt annyira nincs bizalom, hogy a betegek inkább elutaznak, akkor tényleg az volna a demokratikus és humánus megoldás,

hogy a lakosságot kell egy távoli furdóhelyre deportálni és a furdóorvosként talán páratlan felkészültségű Papp Pétert megtartani a körzetben? Arra nem gondolt Szalai Csaba, hogy írásának egyetlen logikus következménye lehet: a megszegyentett közösség a jöttment „románokat” fogja hibáztatni? És végül: miért nem mondja ki nyíltan, hogy a rendszerváltás előtt, a sokunknak keserű gyümölcsöt termelt mandulafák zavartalan virágzását kívánni ebben a szo-

morú történetben azt jelenti, hogy a falva népe ezután se lehessen befolyással a sajtó sorsára. Kissé távolabb, a lényegre tekintve valóban az volna a demokrácia követelménye, hogy a még mindig rettegett (mert még mindig a helyükön ülő) kiskirályok egymás delelegátságát a leendő önkormányzatok élére?

Dr. Gáborjani László
Debrecen, Kálvin tér 16.
4044.

3. levél

A 3. levelet a riportert írja. Ha egy orvost bárhol is meneszteni akarnak Magyarországon, az mindig közéleti ügyé fajul. Az orvos ugyanis tiszteletben lévő közember szokott lenni. A tisztelet neki külön is kijár. Így hát bármelyik politikai párt is kezdett volna orvost meneszteni Apátiban vagy bármelyik községben, a Hajdú-bihari Napló nem rest, megírja, hisz a jelenségnek ezer szála lehet, s azt bogra kötni igazán riporteri feladat. Körültekintésemről, a riport anyagának összegyűjtéséről csupán annyit, hogy bőven hagytam fedezetül tényanyagot. Itt-ott aztán a feldolgozásnál valóban „göriben vágott az olló”, kikerültem például, hogy Szentannainé, ha úgy esne, aláírást gyűjtene akár egy pedagógus ellen is, ha a teljesítménye netán leromlana. Ha tehát sikeres az aláírásgyűjtés, bárki „meglovasható”, hogy népi nyelven fogalmazzak. S ez itt a shakespearai bökkendő! Merthogy, hol a törvény, hol a nyugalom megtartó rend? Nem az elnyomó rend, csak a nyugalom megtartó! Vajon a káoszkeletésből kinek süli kenyere?

Valóban görbén vágott az a riporteri olló, mert rengeteg használható, kiszabott életanyagom maradt még, amivel viszont nem kívántam a szereplő személyeket felruházni. Becsületükre való tekintettel. Ez is a riportert munkája, beletartozik az úgynevezett elhagyás művészetébe. Habár én művészek szakmámban nem tartom magam.

Három napi gyűjtőmunkám után, s a riportok megjelenését követően Apátiból az autószerelő kisiparos külön is megkért, ha arra járok, nyissak be hozzá. Benyitottam. Szégyenletesnek tartja, hogy két erdélyi így egymásnak esett, azaz egyik a másiknak. Nem több ez az ügy annál. És — jelentette ki — ki adott végül is megbízást az orvos elküldéséhez? Ki bírja ehhez a nép peccéses levelét? — fogalmazom meg én.

Sápi képviselő úr! Ha kell, most nyomtatásba adom, hogy valóban nem állhatok közlendőmben egyetlen párt mellé sem. Állok viszont az igazság pártján, mint régebben is. De jól jött volna akkor a segítség, mikor legutóbb például a nagy hatalmú hortobágyi állami gazdasági igazgatóval, Polgár Sándorral hadakoztam. Nem magamért! Akkor egy egészen egyszerű olvasói levéllel is mellém bátorkodhatott volna. No, de hagyjuk! Nem emlegetek én föl semmit, hogy ki kicsodán segíthetett volna, aki ma nagy ember.

Dr. Gáborjani Lászlónak pedig azt üzenem, azt kell üzennem főszervezői jóváhagyással, hogy merem remélni, Ön nem orvosdoktor, mert ha az volna, úgy az Orvosi Kamarának kell állást foglalnia: megíthatja-e egy másik orvos gyógyító szakértelmét. Tehát egyáltalán megíthatja-e olyan primitív dolog terjesztésével, hogy Papp doktor bizonyos injekciók tartalmát itatta a betegekkel. Nagyon kérem dr. Gáborjani Lászlót, vegye figyelmebe, hogy a legmagasabb képzettségű orvosbizottság szállt ki a helyszínre eldönteni, tud-e gyógyítani dr. Papp Péter, követ-e szakmai hibákat el. Ezt is olvashatta ugyanis riportomban. S erről nincs mondanivalója? Vagy nem fogadja el a szakhatóság véleményét? Persze, ettől még az orvos a hideg, mosolytalan ember is le-

het. De ember! Látja, ezt mondta róla például az autószerelő!

Higgye el, nem az orvost védem, csupán a törvényességet, aminek léteznie kell. Érti. Léteznie!

Figyelmebe ajánlanám még, hogy a gyapotot nem tenyésztek, hanem természetüké. Ime, hogy mennyire jártas Ön bizonyos szakirodalmakban. S furcsa az Ön utáni értelmezése. Dr. Pappnak valóban van egy kertje, ahol meghonosította a szépen termő mandulafákat. Lám, e mandulafák sem Janus Pannonius költeményeiből valók, de Janus Pannonius-i életérzés e tájat is bejárhatja. S az érték, a humánus féltése az életérzésem! Nem a barbár „igazságtevés”.

De hogy profán legyek. A napokban Bakó kányban jártam, s ott egy zöldségátvevőnél feliratán megakadt a tekintetem. A hirdetés szövegében egy pap (aki foglalkozására nézvést is az) jeles uborkatermesztő. Nem szégyen az, ha valaki kertészettel is foglalkozik.

Sajna, értelmezései nyolcdioptriás szemüveget viselnek, hiszen majdnem kiüti az ember szemét, hogy a riportban Szentannainé unos-untig mondhatja a véleményét annyit, amennyit. S ott van még a megnyilatkozó, magas vérnyomásos öregasszony az úton megállított és a Papp dokornál pörögő járt motoros fiú és ott vannak a mezőgazdasági egyborkorban. Mind-mind vélekedik, s ha jó vélem, nem elfogultan. Ne próbálja hát még tovább zavarni apáti faluközösséget. Ön kormányzata lesz Apátinak is, s majd az mondja ki a végső szót, hogy elküldi-e dr. Papp Pétert vagy sem. Így már kissé törvényesebb. Nem?

S reagált más is. Körösszakából egy kisnyugdíjas, de Apáti ismeretanyagából ugyancsak gazdag tanárnő: az SZDSZ-tag Csotye Györgyné. A Nyilvánosság Klub alapító tagja. Leleplezésre szánt levelét az apáti tanács ügyintézéséről, a lakbérbetévesítési csekkokról főszervezői döntés alapján nem közöljük. Hiszen ez bíróságra tartozó ügy csak a bíróság derítheti ki az igazságot, mi is történt valójában a csekkekkel. Nos, ami a riportot illeti közelebből, Csotye Györgyné szerint az orvos mássága, műveltségbeli különbsége az, ami nehezebben elviselhető. Csotye Györgyné Szentannainé hivatalos múltjának egy, enyhén szólva gyanús foltját szinte körülbástyázza adatokkal. Bizonyítékait a helyszínen tekintetem meg. Valódiak. Am akárhogy is, a riportert nem itésem. Nem áll jogomban bárkinek is megítélni hivatalbeli múltját, múltjának egy fejezetét. Ez csakugyan a bíróság dolga. S ha Ön Csotye Györgyné, s az Onhoz hasonló kisembereket megkárosították (s tette azt bárki tanácsi ügyintézés Apátiban), a kárigény nem évül el. Nem.

S ezzel a Naplóban be is rekesztjük a vitát, nehogy parttalanná váljunk. Ellenben azt nem mondhatom, hogy bárki, bárhol a tömegkommunikációban nem áshat új medret az apáti orvosügy folyamán.

Tisztelettel, s minden olvasói vélekedést örömmel fogadva:

Szalai Csaba

„Zöld

Hatékony környezetvédelem csak olyan eszközökkel lehet, amelyek minden más gazdasági érdekektől független. Nem a Zöld Párt az a felelős azért, hogy elv kiharadt a párt képviselők létrehozásának gyakorlatából. Egyre úgy látszik, hogy a választások során várható az öszinte, fülkevélyes térnyerése.

A diffúz, összelatlan környezetvédelem nem állhatnak egymással szembe, mert többségük irányú elkötelezése alapján zöld párti tevékenységük veszélyes lehet.

Egyéb politikai gondok jelenleg megoldagatos politikai feladat vagy egyéb érdeklődés minősítik a környezet. A korábbi társadalmi struktúra szétbontása átmeneti életvitelét látszik. Ebben a folyamatban gyakran reklámtényezőket használnak a környezet.

A környezet Zöld Párt állami tevékenységükkel, gazdasági eszközökkel, a budapesti pont rosszul értendő „gondolkodj globálisan” lekedj lokálisan” zöme szerint a gondja mintegy 2-3 rrintot fordított, a re gyakorlatilag se a centralista párt nem a párttagság külön irányokba elklíkké volt. Ezt a zansok látták, emiatt még „komolytalan” a Zöld Párt veték észre és használták más politikai erőstítettek saját „ciójukat”, legfőbb szempontból erősebb eszközökkel. Párt demokratikus lista, radikális eljövőért, az ifjúság

T igaz

A Hajdú-Bihar Mezőgazdasági Szövetségének joghatási szakértői közelmúltban tárgyaltak a földtulajdon rendszert legutóbbi A többnyire szövegű jogszövekből álló lényegi megállapított, hogy az elsőt jövátételre koncevezet nem felel r családorn elvárásából a mezőgazdasági tevékenységben dolgozó többsége földtulajdon erőszakos átalt sérelmet szé általános és teljesadalmi igazságtalnak a kormányzómentő.

Történelmi tevékenelend, hogy a földtulajdonosok állam okozott sértőbb társadalmi lánsságot jelentenek terheket a s tekre, a föld mai ra való hártása. Aggodalmát fejezt vezet rehabilitáclentett jövátétel teljesíthetőségét

„Zöld Tiborc panasza”

Hatékony környezetvédelem csak olyan politikai eszközökkel lehetséges, amely minden más politikai és gazdasági érdekeltől független. Nem a Zöld Párt felelős azért, hogy ez a feladat a parlamenti képviselőkre maradt. Egyre inkább úgy látszik, hogy a helyhatóságok választások során sem várható az őszinte, független elvek ténnyese.

A diffúz, összehangolatlan környezetvédelem azért nem állhat egymás mellett, mert többségükben más irányú elkötelezettségük alapján zöld párti tagságuk egzisztenciális veszélyt jelentene.

Egyéb politikai mozgalmak jelenleg még másodlagos politikai feladatnak vagy egyéb érdeklődésnek minősítik a környezetvédelmet. A korábbi társadalmi struktúra szétbontása vagy átalakítása életbevágóbbnak látszik. Ebben a folyamatban gyakran reklámtényezőként használják a környezetvédelmet.

A környezetvédők a Zöld Párt állami támogatása ellenére sem juthattak tevékenységükhöz szükséges gazdasági eszközökhöz, mivel a budapesti pártközpont rosszul értelmezett „gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” zöld eszméje szerint a gondolkodásra mintegy 2-3 millió forintot fordított, a cselekvésre gyakorlatilag semmit. Ez a centralista pártpolitika nem a párttagság, hanem külön irányokba elkötelezett klíkké volt. Ezt a szimpatizánsok látták, emiatt tartották meg „komolytalan mozgalmaként” a Zöld Pártot. Ezt vették észre és használták ki más politikai mozgalmak, erősítették saját „zöld frakciójukat”, legtöbbször etikai szempontból erősen kifogásolható eszközökkel. A Zöld Párt demokratikus, szocialista, radikális elvekkel a jövőért, az ifjúságért, a ki-

szolgáltatottság ellen, az egyéni és társadalmi közérzet javításáért, a testi, lelki egyensúly, egyszersmind az ökológiai (környezeti) biztonságért küzd, tehát ezért nem kellett volna a környezetvédőknek külön mozgalmakba sodródni.

Az emberi jövőről van szó

A sajtódepresszió erősen fékezte a Zöld Pártot elveinek, programjának széles társadalmi körben történő megismertetésében. A tárgyilagosság kedvéért bevalljuk, hogy belső lobbyk is — öncélú terveik alapján — fékeztek az arculatformálást, a területi érdekeltiségek megszólalását, a Zöld Párt vezetői közül sokan inkább más mozgalmi elkötelezettségüket hangoztatták a környezetvédelmi megnyilatkozásaikban. Például a Duna Kör, a Bajcsy-Zsilinszky BT, az Állatvédők, a Természetvédelmi Szövetség, a TDDSZ stb. tagságát deklarálva jártak el még a Zöld Párt határozataiban is.

Az állami költségvetés környezetvédelemre szánt összegét, társadalmi vállalkozásokat (például Környezetvédelmi Oktatási Alapítvány) külföldi, nemzetközi támogatásokat az a KVM osztotta el, amelyek szétbontását elsődleges feladatnak jelölte a Zöld Párt. Érezhető tehát, hogy minden mozgalom, érdeklődési kör, egyéni környezetvédő részesülhet ezekből a pénzeszközökből, ha a sokszor nagyon is fontos tevékenységükkel fékeztek az egységes környezetvédő politikai mozgalom szerveződését.

Az olvasókat, így a sajtót is a sztorik érdeklik. Kevesen foglalkoznak ma még a jelenségek tudományos elemzésével, ha az nem

hivatásuk. Nem csoda tehát az sem, hogy a jelen fontossága mellett nem is akar a jövőbe látni az átlagember, különösen nem, ha másoktól, az egyetemleges emberi jövőről van szó. A „méreg”, a „halál”, a „lövöldözés”, a „rablás”, a „felakasztotta” szavaknak sokkal nagyobb sajtóértéke van, mint például a „mutáció”, „szelekció”, „veszély”, „védelem”, „egyensúly”, „kiszolgáltatottság” stb. szavaknak, pedig az emberi lét szempontjából ezeknek is van — a közeljövőben egyre erősebb — meghatározó szerepük.

A Magyarországi Regionális Zöld Pártnak tehát várnia kell arra, hogy szelebbebb körben mikor ismerik fel a független környezetvédő politika képviselői testületében való jelenlétének szükségességét. A társadalomnak szüksége lett volna arra, hogy a Parlamentben ott legyenek. A helyhatósági képviselőt „zöldek” nélkül nehezen tud emberi, társadalmi egzisztenciát szervezni.

Politizáljon, döntsön, válasszon!

Javasoljuk, hogy településeikön szervezzenek Zöld csoportot, alkossanak működési szabályzatot a helyi sajtóösszegek figyelembe vételével, tájékoztassanak bennünket arról, hogy kiket kívánnak a helyhatósági képviselőbe bejuttatni, hogy településükön van-e környezetvédő polgármester-jelöltjük. Mi a politikai, gazdasági és egzisztenciális településönkormányzat szükségességét valljuk. Küzdünk a Magyar Köztársaság „vízfejű” kórképe ellen. Elítéljük a kiszolgáltatottságot, az erőszakot. Az értékek előállítását, gondozását, védelmét szolgáljuk. A piacgazdaság megszervezése előtt a lakosság közérzet javítását, termelési érdekeltiségek biztosítását, saját környezetének szervezési jogát tartjuk legszükségesebbnek. A munka és a véleményalkotás együttesen adja az emberi értékességet — még ha esetleg ellenünk is —, de politizáljon, döntsön, válasszon. Örömmel fogadjuk véleményüket, ellenvéleményüket a megadott postacímünkön, vagy személyesen a központi irodában: Debrecen, Hámán Kató utca 44. 1/10. MDF-székház. Telefon: (52) 10-750. Hétfő, szerda és pénteki napokon 15-18-ig. Részletes tájékoztatást adunk szervezeti életünkről, programunkról.

Magyarországi Regionális Zöld Párt Debrecen 10., Pf. 75.

Történelmi igazságtétel?!

A Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Termelők Szövetségének jogi és igazgatási szakértői csoportja a közeljövőben tárgyalta meg a földtulajdon rendezéséről készült legutóbbi tervezetet. A többnyire szövetségi jogászokból álló bizottság lényegi megállapítása az volt, hogy az elsősorban a jóvátételre koncentrált tervezet nem felel meg a társadalom elvárásának — azon belül a mezőgazdasági szövetkezetekben dolgozó tagok többsége érdekeinek. A tulajdon erőszakos elvonása által sérelmet szenvedettek általános és teljes körű társadalmi igazságtételt várnak a kormánytól, a parlamenttől.

Történelmi tényként kezelendő, hogy az eredeti földtulajdonosoknak a pártállam okozott sérelmet, és újabb társadalmi igazságtételt jelentene a jóvátétel terheinek a szövetkezetekre, a föld mai használóira való hárítása. A bizottság aggodalmát fejezi ki a tervezett rehabilitáció, a bejelentett jóvátételi igények teljesíthetőségét illetően.

Bizonytalanságot okoz az egykorú okiratok hiánya, az 1947-67 közötti ingatlan-nyilvántartás állapota, nem beszélve a hagyatéki eljárások tömegéről, a földhivatalok teherbíró képességéről, mely gondok a rendezés időbeni elhúzódnását, a termelés bizonytalanságát eredményezhetik.

A szakértői csoport alapkérdésékként kezelte az állam teherbíró képességéhez igazodó olyan jóvátételi törvény kidolgozását, amely hatékony földhasznosítást, az agrárágazat versenyképességét szolgálja — ugyanakkor nem hárít a jelenleginél nagyobb terheket a mezőgazdaságban dolgozóakra, az állampolgárookra.

A bizottság indítványozta a tervezet kezdeményezői és előterjesztői felé a bizalom megszerzése érdekében a személyes felelősségvállalást, s vagyonynyilatkozat tételét az ország nyilvánossága előtt.

Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Termelők Szövetségének Jogi Munkabizottsága

Abortusz, egészségügy

Szükségesek a változtatások

A Magyar Nők Lapja napokban megjelent cikke az abortuszról nem más, mint olcsó demagógia. Hisz mi, orvosok arra tettünk esküt, hogy a beteg embert gyógyítsuk, és nem arra, hogy az életét kioltjuk: ezek után egyetlen orvosnak sincs joga, hogy egyetlen magzatot is megöljön. Rettenes erkölcsi csőd a 4,5 millió eddig kivégzett csecsemő. Minden nőnek biztosítani kell mindenféle fogamzásgátló lehetőségét. De a méhkaparást csak akkor, ha az anya élete forog kockán vagy ha fejlődési rendellenesség áll fenn, és ezt genetikus megállapítja. Más esetben méhkaparás (esetleg gyengeelméjűeknél igen) nem engedélyezhető. Ezt kívánja nemzeti fennmaradásunk érdeke és ezt elemi etikánk, nem utolsósorban a demokrácia igazi értelmezése, amely nem téveszti össze a szabadságot a szabadossággal.

Nagyon lassú az egészségügy átszervezése is. Két-százötven főre jut hazánkban egy orvos. Ennyit a magyar nép nem tud eltatni. Ezt az egészségügy teljes átszervezésével kell megoldani, ahogyan az Dánia, Belgium, Hollandia, Finnország esetében van. Szabad orvosválasztást kell bevezetni. „Borravalót” elfogadni ne legyen szabad. Sok a fővárosban az orvos. Nagyon sok a nem gyógyító orvos. A köjállokot föl kell számolni, a prevenciót teljesen át kell szervezni, mert a köjál-orvosok és -orvosnők egyetized része sem végez munkát, beosztásuk látszatbeosztás. Semmit nem dolgoznak a 20-30 ezres havi gázsijért. A mentőknél óriási a bürokrácia. Össze kellene írni, hány ügynevezett „mentődolgozó” van kis országunkban! Teljes átszervezésre szorul e „gyógyfuarozási vállalat”. Nagyon

sok állást fel kell számolni, versenyt kell kialakítani!

Mivel az egész felsőoktatási rendszerünk rossz, rossz az orvosképzés is. Minden felvételi vizsgánál csak a tudás számítson az egyetemen. Valamint az, hogy mennyire alkalmas valaki a pályára. Az egyetemi tanároknál és klinikákon a kontraszelekciót felül kell vizsgálni, s a személyi és familiáris összefonódásokat is! Ezeket sürgősen fel kell számolni! Csak latin érettségivel és két idegennyelvizsgálóval lehessen felvételt nyerni minden egyetemre. Tíz évig minimálisra kell korlátozni az orvosképzést, mert nagyon sok orvos van. A továbbképzést kell előtérbe helyezni! Az orvosi pálya épp úgy, mint a jogászi és a pedagógusi, nagyon el van növesedve. Nyilvánvalóan ez ellen is tenni kellene valamit.

Dr. Ficzer Károly Debrecen

Kihasztnálatlan lehetőség

Mi legyen az elhagyott lakásokkal?

Minden igaz magyar ember életében rég várt pillanat kezdődött el. Reméljük, 1991. június 30-ig valóra válnak az álmunk, a megszállt szovjet hatalom utolsó maradványai is kivonulnak országunkból. Azt hihetnénk, a városi tanács vezetői most már minden erejükkel azon vannak, hogy segítsék szűkebb patriánk anyagi fellendülését. Sajnos, nem erről van szó!

Burlakov vezérőrnagy „beszélgetésre” invitálta a megbízott tanácselnök urat, és ennek eredménye az lett, hogy az oroszok újra „meghódították” a repülőterei lakások nem kis hányadát. Egy másik verzió szerint, Burlakov valamiféle államközi egyezményre hivatkozva — a tanácselnök út beleegyezésével — költöztette vissza az idegen hadsereg mohikánjait.

Hogy mi az igazság? Talán újabb 45 év kell, hogy megtudjuk. De hogy mi a tény? Azt a szomorú igazság tárja elénk. Lakhatatlanná váltak viszont a város egyéb területein (például: Osziróza köz, Landler Jenő utca)

a szovjet tiszték által lakott lakások, melynek hasznosítása miatt vagyok kénytelen városunk lakóihoz fordulni, a sajtó nyilvánosságának segítségével. Létezik ugyan is egy kevésbé ismert minisztertanácsi rendelet, miszerint a szovjetek által lakott lakások, megüresedéseket követő öt éven belüli értékesítése után, az eladási összeg kétharmadát (közel 67 százalék), városunk köntes befizetni az államkasszába.

Esetünkben ez csak a

Mikepércsi és a Sámsoni úti laktanyák lakásaira vonatkozik. Nem érvényes viszont a már említett lakásokra, melyek mindig is a város tulajdonát képezték. Ez az a pont, ahol élni — és nem visszaélni — lehet a lehetőséggel. Miután a városi tanács megbízott elnök ura a vb asszisztálásával úgy döntött, hogy a megüresedett lakásokat — MÍNDETT! — szociálisan rászorultaknak ossza ki, felhívom becses figyelmüket egy sokkal ésszerűbb megoldásra.

Bírják ki ezt a néhány hetet döntés nélkül!

1. Oda kell hatni, hogy a Mikepércsi és a Sámsoni úti laktanyák lakásait minél hamarabb ürítsék ki.
2. Ezekből a lakásokból osszának ki a szociálisan rászorult, jogos lakásigénylők között.
3. A már említett közel 67 százalékos elvonás alá nem eső lakásokat árvérezés formájában osszák ki a lakásügyi bizottság bevonásával a meglévő lakásigénylők között.

Igy mindenki jól járna. A szociálisan rászoruló megkaphatja lakását a laktanyák bérházaiban; az árvérezés folytán az egyéb igénylők lakáshoz jutnak; az így befolyt összeg teljes egészében a városé marad; elkerülhetővé válik a városi vagyon helyhatálmilag való szét- és elherdálása.

A lakások ilyen formájában való szétosztására meg kell hívni a DEKA hozzáértő képviselőit is, akik szavazatukkal befolyásolhatják

az elosztás igazságosságát. Igaz, hogy a városi tanács vezetőjének egyszemélyi beleegyezés döntését a végrehajtó bizottság törvényesen jóváhagyta, de kétem, hogy ezzel Debrecen és Hajdú-Bihar megye lakóinak javát szolgálja! Féltreállítás ne essék: én a város érdekében szólok és akarok tenni. Nem mindegy, hol, kivel és milyen helyi hatalmasságokkal éljük le életünket.

Éppen emiatt kérem a város jelenlegi vezetőit, hogy az esedékes helyhatósági választásokig ne hozzanak — a lakosságot is érintő — fontosabb kérdésekben döntést!

Ha 45 év nem volt elég a bizonyításra, ne ezt a pár hetet használják fel arra, hogy a rosszat — hozzá nem értő módon — még rosszabbá tegyék mindannyi-önk számára!

Lengyel István Debrecen

A Vélemény, vita, ellenvélemény címet viselő oldalaink nem a lap belső munkatársainak írásai látnak napvilágot, hanem olvasói levelek és az ezekre adott esetleges válaszok. A közlés ténye nem jelenti azt, hogy ezekkel a szerkesztőség egyetért. A lap kollektívájának véleménye a társadalmi, gazdasági jelenségekről, folyamatokról, eseményekről, problémákról a munkatársak cikkeiből olvasható ki. Hangsúlyozzuk: csak a névvel és laccímmel ellátott küldeményekkel foglalkozunk. A továbbiakban fenntartjuk a jogot a közölt vélemények rövidítésére, részletek kiemelésére.

Tisztelt Szerkesztőség!

A lakosság és a közvélemény kellő információ hiányában elmarasztalóan ítéli meg személyemet az üres üvegek bolti visszaváltását illetően — írta Karika Sándor, a polgári áfész ABC-áruházának vezetője. — Történt — és történik — ugyanis, hogy MDF-piac néven a nyíregyházi konzervgyár pénteki napokon a polgári piac mellett pótkocsis teherautóval árulja üvegbetűs palackban lévő termékeit. Az árusok az üres üveget nem veszik vissza, de közlik a megoldást: vigyék az ABC-be, ott kötelesek megvásárolni.

Valóban rendelet szabályozza, hogy a kiskereskedelmi üzletek az általuk forgalmazott betűdíjas göngyölegeket kötelesek visszaváltani, függetlenül attól, hogy azt a fogyasztó hol vásárolta. Ennek a kötelezettségnek az ABC-áruház eleget tesz, de az a gond, hogy a boltot ellátó nagykereskedelmi vállalat csak annyi üres göngyöveget szállít el a boltból, amennyit ide kiszállított. A többit — mely nagyjából a nyíregyházi konzervgyár által eladott és a vevők által az ABC-be visszahozott üveg — a rakárakban gyűjtjük, ahol elfoglalja a helyet az áruk elől és fekszik benne a pénz. A konzervgyár személyes felépése ellenére továbbra sem hajlandó a kényeszerűségeiből felhalmozott üvegek visszaváltására.

A vásárlók úgy vélik, hogy valami alaptalan daczból tiltakoznak az ilyen — minden az ügyletben részt vevő számára hasznos, csak a lakosságot teljes körűen ellátó kiskereskedelem számára hátrányos és megoldhatatlan problémát okozó — tisztességtelen „MDF-piac” folytatása ellen. Pedig úgy gondolom, hogy az illetékesek problémamegoldó intézkedése nélkül kénytelen lesznek a konzervgyár által eladott üvegek megvásárlását be-szűntetni.

Falra hányt borsó

Úgy látszik, nem lehet mindenkinek megtiltani a „falragasztást”. Az elvonult párhadjáratok még jócskán léteznek nyomain túl — rajtuk vagy alattuk — újra fel-feltűnnek az ízléstelen hirdetések: bárhol, ahol sima a fal, s ragad, sőt még a kirakatokon is. Vitatkoznék azon, hogy ez „idegenforgalmi látványosság”-e. Bizonyos értelemben igen, de valószínűleg mégsem így akarjuk a csábítás erejét növelni. Én, ha megtehetném, megtiltanám a belvárosban bármilyen plakát felragasztását. (Elfogadható külsejű reklámfelületeket hagynék — mert hirdetni kell...) Köteleznék azonban minden üzletet, céget, boltot, hogy csak színvonalas, szép, a környezethez illeszkedő feliratot alkalmazzon.

O. A.

Legalább a gyalogosforgalmat...

A homokkerti, azon belül is a Budai Ézsaiás utca és környékének lakóit érintő vasúti sorompó lezárásával kapcsolatos levelet és a MÁV választát közölte nemrégiben a Napló. A rendeletet, illetve a határozatokat emberek hozzák, így azoknak kell(ene) megváltoztatni is — szükség esetén. A sorompónál történő balesetek ismertek, ám előfordul hasonló máshol is — ez ne legyen indok, illetve kifogás. Annak idején a munkásország épülete volt a „fő ok” az utca lezárására — most ugyan mi? Ha a Volán a buszforgalmat

pillanatnyilag nem is tudja visszaállítani, legalább a gyalogosforgalmat vagy esetleg kocsijárást engedélyezzenek. A fiatalok így a MÁV betonkerítésén másznak át, az idősebbek pedig megkapják, hogy: ott a felüljáró 100 méterre! Az igaz, ám sokszor csak a Vadászúrt vendéglő előtti trolimegállóhoz szeretne eljutni az itt lakó! Miért kerüljön akkor olyan sokat?

A MÁV választát nem tudjuk elfogadni. Kérjük, hogy legalább a gyalogosforgalom előtt nyissák meg a kerítést — írják a Budai Ézsaiás utca környékén lakók.

Hullik a vakolat

Ha Krúdy Gyuláról beszélünk a városunkba látogató idegenek, egy házhoz vezetjük, s egy emléktáblát mutatunk. Hát igen... „Megéri” megnézni az épületet, ahol a felirat áll.

A ház külső falát két cég uralja: a dohányáruda — a drága il-latszerek bazárja, valamint az étterem. No és a látvány... Ómló vakolat, koszos falak, primitív szövegek, a cégeket alsó fokon reklámozó zsúfolt kirakat, ideitlen rácsok, eldobott szemét, szabványtalan vezetékek. Szabadság! Talán még ez az idejétmúlt közönség hiányzik...

Nyugdíjas élet(?)képek

Hosszú sor kanyarog a Csapó utca sarkánál lévő totó-lottó kirendeltség előtt. Az emberek a nagy nyereségre reményében szeretnék lottószelvényt vásárolni, ám nehezen tudják az önkéntes heti adót leróni. Nem sokkal odébb, a hot-dogot árusító pavilon mellett lévő hulladékgyűjtőben egy idős emberpár kutak, az eldobott maradékokat gyűjtik egy nejlonzacskóba. Öltözkük alapján valaha jobb napokat láttak. Tiszták, és — ha már kopottasan is, de elegánsak. Nicsak — a néni egy majdnem érintetlen nagy kiflit talál, benne a virslivel. Valószínűleg olyan gyermek dobhatta el, aki nem ismeri az éhezést és csak a szeme kívánta az edelmet. A néni gyorsan odanyújtja a „kincset” élete párjának, aki olyan mohón kezd enni, mint aki már régen jutott ilyen falathoz.

Új, különleges húsbolt a Wesselényi utcán. Egy nyolcvan évvel ezelőtti néni kérdezi az eladót, csirke- vagy liba far-hát kapható-e, mert ő már úgy enne egy kis húsvest, de más húst nem tud megvenni. Az eladó sajnálkozik, hogy nála még nincs ilyen hús, de majd lesz. Hanem azt ajánlja, hogy az üzletsoron lévő kutyaeledelboltot látogassa meg, az most

kapott ilyen árut, teljesen frissen. A nénike element, s néhány perc múlva boldogan vitt a hóna alatt egy csomag kutyaeledelt.

Az Unió Áruház előtt egy fejkendő néni kéreget néhány forintot, mert nagyon éhes. Nem szokott ő kéregetni, mondja, de most, hogy kifizette a lakbért, a fűtést és egyéb rezsit, meg visszaadta a kölcsönt a szomszédasszonynak, nem maradt pénze élelemre — a nyugdíjat pedig csak pár nap múlva kapja meg.

ABC-áruház a Béke-Wesselényi lakótelepen. Idős asszony nézegeti a felvágottakat. Kérdezi az eladót: mit kér? Egy kis felvágottat a legolcsóbból. Az a májashurka — mondja az eladó —, menyeyit tetszik kérni? — kérdezi. — Egy vékonyka szeletet vágjon, mert kevés a pénzem — mondja a néni. — Az eladó vág a hurkából, ráírja az árat a csomagra, majd alátesz egy húszforintos, úgy adja oda a néni-nek. Az csak néz csodálkozva, miért kapta a húszast. Azért néni-nikém, mert egy kicsit vastagabb lett a szelet, s így ki tudja fizetni...

Horváth József
Debrecen

Szóvá tették

Mennyibe kerül?

Nagy Ibolya debreceni olvasónk Bébbipel pelenkát vásárolt. A Tanácsköztársaság útja és a Háman Kató út sarkán lévő üzletben 259 forintért kínálták azt az árut, amely a szomszédos háztartási boltban, illetve a gyógyszerboltban 185 forintba kerül. Ez utóbbi terméket elvitte abba a fűszerboltba, ahol jóval drágábban árulják azt, ám ott nem adtak helyt jogos reklám-cíciójának. Ezért most a lap hátsó oldalán kíván olvasónk „elgondolkozni” venni: követeli — amennyiben jogos — az árkülönbözetet és a vétkes anyagi felelősségrevonását.

Csak a „pázsit” maradt

A debreceni Pázsit utca lakói azt panaszolják, hogy utcájukban vandál módon kipusztították a gyönyörű bokrokat és fákat. Arról, hogy ezt kik tették, nem szól a fáma, annak kivizsgálása — szerintük — a mi feladatunk. Annyi támpontot könnyítéssel megadtak, hogy állítólag egy hajdúsámsóni ember „keze” van a dologban. Kedves lakók! Ez nekünk kevés, próbáljanak közelebbit megtudni, hogy az illetékesek majd felelősségre vonhassák az elkövetőt.

Hiányos ellátás

Dr. Nagy György debreceni olvasónk, mint írta, hetente kibosszankodja magát az újságos standoknál. Rendszeresen hiányziknak számát ugyanis például a napi Világgazdaság, a HVG és még jónéhány lap pedig csak péntekenként kapható, holott Budapestten s néhány nagyobb városban már csütörtökön árusítják ezeket. Valószínűleg rosszul mérik fel az igényeket, így fordulhat elő az a bosszantó állapot, hogy némely újságból jóval kevesebbet, más példányokból pedig aránytalanul sokat rendelnek.

2:1 Ahogy a falakra nézünk, látjuk, a „meccs” még nem dőlt el, ám a zománczott tábla állja a firkáló, feliratozó támadásait. És rajtu(n)k mosolyog minden Debrecenbe látogató...

Ha valaki évek... azt mondja, hogy... fogok töltet... kinevetem. Ha... történik, már cs... lyodok: talán. Az... valóra vált az ec... zelhetetlen: Alb... nyitotta kapuit... turisták előtt.

A kapitány B... hagyva bemond... zajló meccs ál... hatalmas kitérő... zérli a gépet. Az... cialista Népi Kö... csak az Adriai-... közelíthetik me... lító repülőgépe... dozni pedig nem... kijelölt pályáról... csak pórul járn... ciatlan légi járm...

Alapvámvizés

A földet érés... gős, a repülő... néhány méteres... állították össze... időre megpillan... légitöltőt, mely... rapodott az ó... vanas évek óta... ján döbbenek... Malév gépe az... faluszéli aká...

Rés... ker...

csöndjét idéző... Más égtágra ér... mafák sorsfala... dunk a főépüle...

Az útlelvélvi... (biztosan ez le... ország Európá... eltörli a vízum... nemcsak hazán... hányféle állam... buváldott az... albán diploma... turisták és kü... cseh diploma... valamint ideg... albánok Nyuga... az egyetlen... légitársaság, a... nai járata van... zetközi társas... csak a Luftha... Swissairnek va...

Mindenki m... gyászát, majd... árunyilatkozat... például „újsá... robbanóanya... magával. Let...

1500 kilométer Albániában (1.)

Pálmásétány bunkerral

Ha valaki évekkkel ezelőtt azt mondja, hogy Albániában fogok tölteni két hetet, kinevetem. Ha ez '89-ben történik, már csak elmosolyodok: talán. Az idén pedig valóra vált az eddig elképzelhetetlen: Albánia megnyitotta kapuit a magyar turisták előtt.

A kapitány Belgrádot elhagyva bemondja az éppen zajló meccs állását, majd hatalmas kitérőpályára vezérli a gépet. Az Albán Szocialista Népi Köztársaságot csak az Adriai-tenger felől közelíthetik meg utasszállító repülőgépek, elkalandozni pedig nem érdemes a kijelölt pályáról, mert igen csak pórul járna a rakoncátlan légi jármű.

Alapos vámvizsgálat

A földet érés kicsit zötyögős, a repülőtér betonját néhány méteres kockákból állították össze. Villanásnyi időre megpillantjuk az albán légiflottát, mely aligha gyarapodott az ötvenes-hatvanas évek óta. A lépcső alján döbbenek rá, hogy a Malév gépe az egyetlen a faluszéli akácok est

Szállodánk parkja

tetlen, csomagjainkat átvilágítják egy gépezetben, mely korszerűbb a ferihegyinél.

A kijáratnál kiskatona tartja a frontot: a hazatérők családtagjai ostromolják, hogy mielőbb évek-évtizedek óta nem látott rokonai nyakába borulhassanak. Elvonnak, utánuk néhány kíváncsiskodó kerül elő, az egyik

ennek a cégnek a monopóliuma az idegenforgalom. Elhelyezkedünk a Hotel Apolloniában. Háromcsillagosnak minősíthető kétágyas szobák, WC, fürdőszoba. Rosszabbra számítottunk, kellemes a csatlósítás. A

közben lagzi lehet valahol: szól a töröksíp, puffog a dob kis szünetekkel éjfélig. Aztán a csendet gőzmozdony dohogása, sípolása töri meg, rövid sorozat csattan. De az is lehet, hogy csak álmodom.

A szubtrópusi pompájú kikötőváros

A szabadprogramot néhányan arra használjuk fel, hogy bemenjünk a szállodától öt-hat kilométerre levő kikötővárosba, mely az ország második legnépesebb települése.

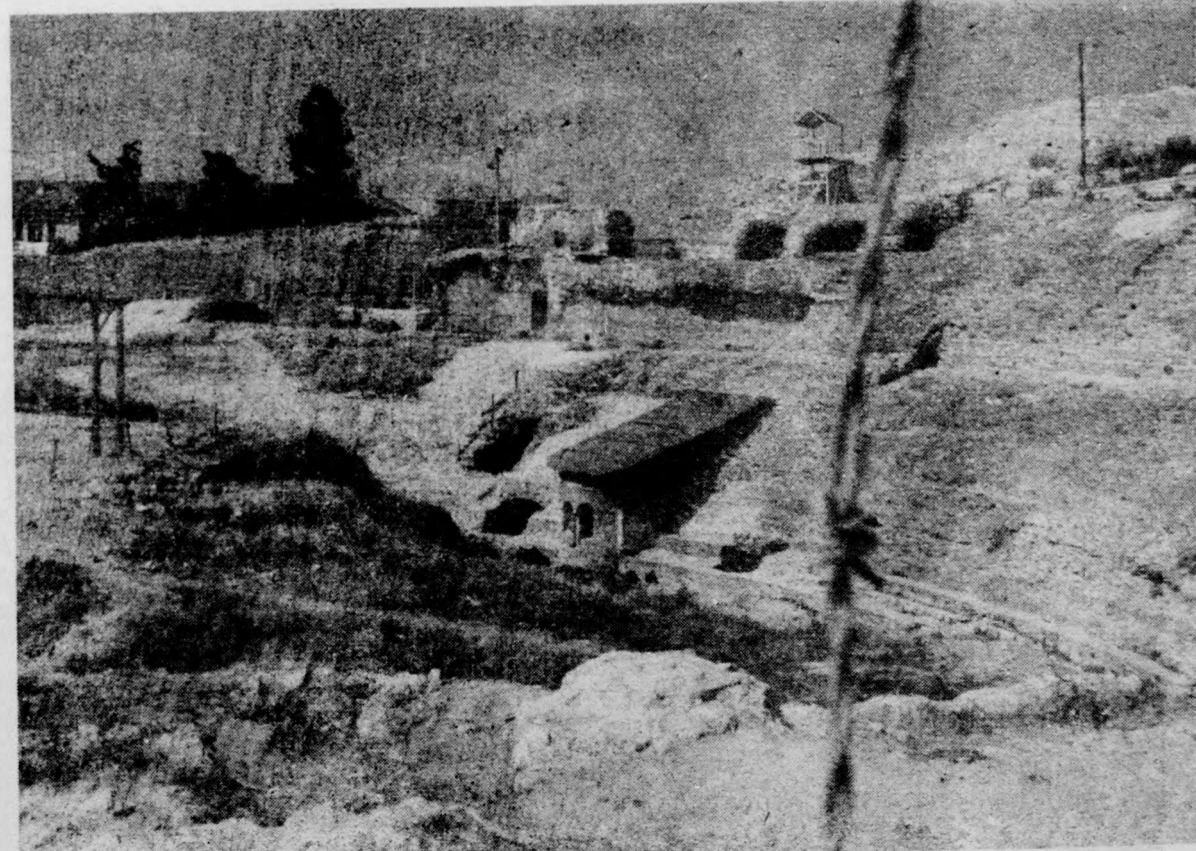
Reggel tűnik szembe a környezet szubtrópusi pompája: datolya- és legyezőpálmák szegélyezik az üdülőtételep útjait, törzsüket csak két ember karolhatja át. Oleánderbokrok virágoznak mindenfelé. Rajtuk túl a homokfövény és a tenger. Ez a hosszú, sok kilométeres strand amolyan riviérájuk az albánoknak. A külföldiek szállói mellett villaszerű épületek és igénytelen bódésorok szolgálgják a belföldiek üdülését.

bunkerek domborodnak a homokban. A városba érve is tovább kísérnek: parkokban, utcákon, mindenütt.

A Balkán legnagyobb amfiteátruma

A város keleties forgatagában kísérőnk akad: egy szőke fiatalember jön előtűnik, ha lemaradunk, bevár. Hogy a pusztá jóindulat vezet-e, nem tudjuk. Útitársunk, aki négy évet töltött Libiában, bizonygatja, hogy

Vasárnap van, egyre zsúfoltabb a városba vezető út, a családok felkerekednek, hönök alatt a napernyővel, a tengerpart felé. Mi az ellenkező irányba igyekszünk. Kétfajta busz közlekedik: a saját gyártmányú, többnyire ütött-kopott csuklós járművek, ablakuk sokszor hiányos, ajtuk furnérból, ráadásul fűtőkben lógnak rajtuk az emberek. Mint a posztoló rendőrtől megtudjuk (jelbeszéddel), nekünk egy másikat kell választanunk. Nyugati gyártmányú, a feliratokból kiderül, Franciaországban kezdte a pályafutását, használtan vehették meg. Még jegyet sem kell vennünk, amikor megtudja a kalauz, turisták vagyunk. A tengerpart mentén vezet az út, itt is, ott is

Ókori amfiteátrum

nyilvánvaló, itt is követnek minden külföldit. Mindenestre elvezet a Balkán legnagyobb amfiteátrumának romjaihoz. 130 méter hosszú, húsz ezer néző előtt akár vízi csatát is eljátszhattak az elárasztott porondon. Bizánci kápolna is van a romok között, de figyelmünket a friss építmények kötik le: szögesdrót kerítés, fából ácsolt őrtornyok, középen, a porond helyén gerendából ácsolt alkotmány, amit aligha lehet másnak, mint akasztófának értelmezni... Akkor miért mutogatják? Sőt még ide is vezettek! Miféle eseményeknek lehetnek tanúi manapság az ókori Róma idejéből maradt kövek?

Szegényes áru kínálat

A borzongató gondolatok után irány a tengerpart: hősi emlékmű, bunkerek, pálmák, a kikötő darui. Megszomjazunk, egy lekért (körülbelül három forint) kitűnő, jegelt narancslevet veszünk az egyik bódéból. Az elárúsító figyelmeztet: ne beszéljünk vele, mert figyelnek bennünket! Ezek szerint igazolódott a sejtésünk: nem vagyunk egyedül. Vasárnap van, a boltok többsége mégis nyitva. A választék nagyon szegényes, az élelmiszerboltokban zöldségfélék (krumpli, paradicsom, hagyma, uborka, padlizsán), kenyér, konzervek, tojás. Feltűnő, hogy nincs a mi fogalmaink szerinti húsbolt. De az iparcikkek terén sem jobb a helyzet: üvegáruk, népművészeti emléktárgyak, szeszitalok lehetnek a bevásárló túrákhoz szokott magyarok zsákmányai.

Az az érzésem, egy másik világban járok. A helybeliek úgy néznek rám, mintha a Marsról jöttem volna. A főtér árnyékos padjai tele embe-

rekkel, csak férfiak, egy-két idősebb kezében olvasó. Betérve egy boltba az eladó ránk szól: „Madzsari?” Próbálok vele angolul szóba elegyedni, de nem sikerül. Megkérdezem, a rendőrségtől félnek-e? „Finish” — mondja határozottan, int is hozzá. Ő tudja, mitől kell tartania. A beszélgetésbe egy ősz öregúr kapcsolódik be, aki még az „österreichische-ungarische” időkben tudja, merre van Budapest. Mesélni kezdene, de leintik.

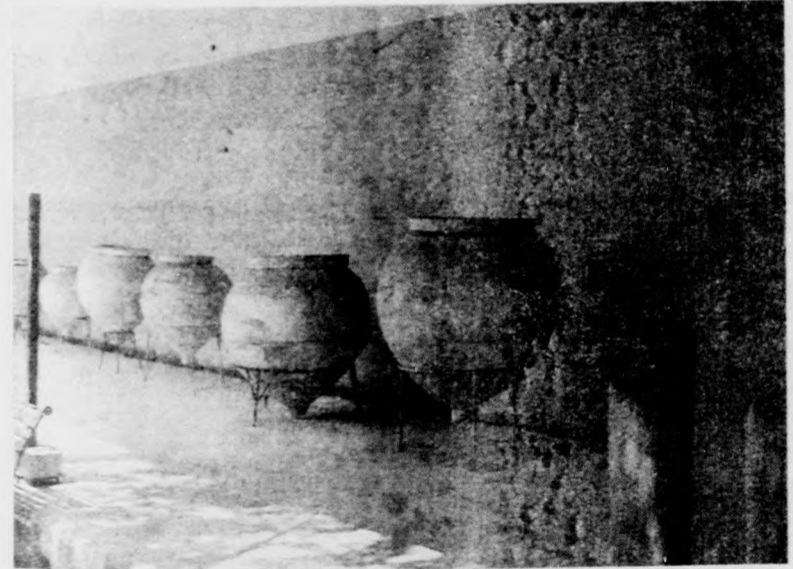
Kalauzolás — oroszul

Visszafelé letérünk a főutcából a kisebb mellékutcák, sikátorok egyikébe. A négyöt emeletes fúttai lakóházak mögött földszintes, elhanyagolt épületek tömege. Ez a látvány fog majd visszaköszönni a többi városban is. A földszintes házakat lugassal borított kis udvarok övezik, de még az erkélyeket is otthonosabbá teszi a dézsában nevelt citromfa, gránátalma vagy szőlő.

A város történeti múzeumában oroszul magyarázzák el a látnivalókat, igaz, sem a múzeológus, sem mi nem sokat konyitunk hozzá, amikor erre fény derül, mindnyájan nevetünk. Az ókori Epidamnoszt az i. e. 7. században görög telepések alapították. A római uralom idején a mai lakosság (körülbelül 70 ezer) és terület háromszorosát is elérte a település, melynek egy része azóta a tenger alá került. A középkorban olaszok jöttek, őket nevezték Durazzónak. A huszadik század elején pedig az Osztrák-Magyar Monarchia gyámkodásával jött létre az önálló Albánia, melynek fő kikötője (a második legnagyobb az Adrián) azóta is Durrës. Ezért lehet ismerős a világháborús flottatámaszpont olasz neve a nagypapa elbeszéléséből.

(Folytatjuk)

Kép és szöveg: Bartha András

Részlet az Archeológiai Múzeum kerámiaanyagának kiállításából

csöndjét idéző kifutópályán. Más égtájrát érkezünk, pálmák sorfala között haladunk a főépület felé.

Az útlevívizsgálat során (biztosan ez lesz az utolsó ország Európában, amelyik eltörli a vízumkénszert, és nemcsak hazánkkal) kiderül, hányféle állampolgárból verbuválódott az utasközönség: albán diplomaták, magyar turisták és külkereskedők, cseh diplomaták és turisták, valamint idegenbe szakadt albánok Nyugatról. A Malév az egyetlen kelet-európai légitársaság, amelynek tiranai járata van, a nagy nemzetközi társaságok közül is csak a Lufthansának és a Swissairnek van.

Mindenki megkapja poggyászatát, majd kitölti a vámárnyilatkozatot arról, hogy például „újságot, könyvet, robbanóanyagot” hoz-e magával. Letagadni lehet-

még kezét is csókol a katonának, mikor az beengedi.

Összeáll a csoport, ismételt létszámenlőnézés a buszon, majd idegenvezetőnk bemutatja két helybeli kollégáját,ők kalauzolnak majd Albániában, angolul magyarázva a látnivalókat a magyar vezetőnek, aki fordít. Elterjed a hír, hogy kalauzaink értenek magyarul, csak ezt nem árulják el — ha így van, feladatuk tüllepi az idegenforgalomét.

Hogy pontosan melyik szállodában alszunk, ezt a reptéren még ők sem tudják, majd csak a Durrës közelében fekvő üdülőtételepen derül ki. Több hotelből áll a körülkerített komplexum, ahová sorompón keresztül hajt be velünk a Mercedesbusz: a szállók és az éttermek, a jármű, a személyzet egyaránt az Albturist vállalatához tartozik, valószínűleg

óvá
tték

nyibe
erül?

a debreceni olva-
pelenkát vásárolt.
ársaság útja és a
it sarkán lévő üz-
tért kinalták azt
y a szomszédos
oltban, illetve a
an 185 forintba
bi terméket elvit-
erboltba, ahol jó-
arúlják azt, ám ott
yt jogos reklamá-
t most a lap ha-
olvasónk „elégte-
veteli — ameny-
— az árkülönböze-
s anyagi felelős-

„pázsit”
radt

Pázsit utca lakói
k, hogy utcájuk-
don kipusztított-
i bokrokat és fá-
y ezt kik tették,
na, annak kivizs-
ntuk — a mi fel-
nyi támpontot
negadtak, hogy
hajdúsámsoni
van a dologban.
Ez nekünk kevés,
zelebbit meg tud-
etekések majd fe-
massák az elköve-

s ellátás

györgy debreceni
írta, hetente ki-
nagát az újságos
endszeresen hi-
mit ugyanis pél-
lággazdaság, a
néhány lap pedig
ként kapható,
esten s néhány
ban már csütör-
ezeket. Valószí-
nérik fel az igé-
dulhat elő az a
ot, hogy némely
kevesebbet, más
pedig aránytala-
lnek.

Évente húszszerrel kevesebben vagyunk

Népesedési kilátásaink

Szomorú rekordot tartunk mi, magyarok: a fejlett országok között nálunk a legmagasabb a halandóság. Népesedési helyzetünket tovább rontja az a tény, hogy évről évre kevesebb gyerek születik.

Magyarországon 1981 óta nagyobb a halálozások száma, mint a születéseké — mondja a téma avatott ismerője, Andorka Rudolf egyetemi tanár, a Budapesti Közgazdaság-tudományi Egyetem szociológiai tanszékének vezetője. — Ennek következtében 1983 óta évente húszszerrel csökken az ország népessége. Figyelmeztető adat: az elmúlt hónapokban az eddiginél is kevesebb gyerek jött világra, s ha ez így megy tovább, az idén saját negatív születési rekordunkat is megdöntjük!

Mikor kezdődött ez a folyamat?

A születések száma először 1958-ban esett az egyszerű reprodukcióhoz szükséges szint alá. Azóta csak négy kivételes évben — 1974 és 77 között — volt az évi termékenység és a halálozások száma között egyensúly.

Ez magyar sajátosság lenne? Milyen tendenciák figyelhetők meg az oly sokat emlegetett fejlett Európában?

Az, hogy a szükségesnél kevesebb gyerek születik, nem csak nálunk gond. Szinte valamennyi európai ország hasonló helyzetben van. Talán csak Írország és Lengyelország termékenységi szintje jobb az átlagosnál. A probléma tehát azonos, de az egyes országokban más-más okokra vezethető vissza.

— Miről lehet szó?

Nálunk az alapvető ok, hogy egyre kevesebb a három- és többgyermekesek száma. A magyar családok többségében két gyermek születik. Ez azonban nem elég, mivel vannak nők, akik életük végéig gyermektelenek maradnak. S akkor még nem beszélünk a csecsemő- és gyermekhalandóságról. Más szóval több három- és többgyermekes családra lenne szükség ahhoz, hogy ezek a hiányok kiegyenlítődjenek, és a népesség fogyása megálljon.

S ha már itt tartunk, szólni kell a házasság és a válás alakulásáról is, mert ezek is befolyásolják a népesedési helyzetet. Nyugat-Európában azt látjuk, nagyon megcsappant a házassági kedv, ugyanakkor jelentősen megnőtt a válások száma. Egyes országokban újabban mind több gyerek születik házasságon kívül. Itthon, ha eltérő mértékben is, de hasonló jelek látszanak. A fiatalok házasságkötései csökkentek, míg a válások száma igen magas, Európában nálunk a legmagasabb. Magyar sajátosság, hogy az elváltak közül egyre kevesebben állnak újból az anyakönyvvezető elé. A házasságon kívüli születések aránya itthon jóval kisebb, mint Európában, de emelkedett, és 1988-ban elérte a 12 százalékot.

— Mi az oka az Európában tapasztalt alacsony gyermekszámoknak?

— A demográfiai szakirodalomban háromféle elmélet

ti magyarázat olvasható. Az első és legegyszerűbb a gyermekszám csökkenését annak tulajdonítja, hogy legalizálták a művi abortuszt, és elterjedtek a modern fogamzásgátló szerek. A második azt mondja, az emberek egész gondolkodásmódja megváltozott. Más értékek lettek fontosabbak, mint a gyerek, s megszerzésüket nehezíti, ha több utódról kell közben gondoskodni. A harmadik vélekedés szerint az anyagi tényezők a felelősek a kialakult helyzetért. Meg egyezés ma még nincs, a szakemberek véleménye megoszlik.

Ha engem kérdez, szerintem az abortusz legalizálása, illetve a modern fogamzásgátló szerek hozzáférhetősége nem ok, hanem eszköz. Eszköz, amelynek segítségével a családok a korábbinál kevesebb gyereket vállalnak. Meggyőződésem, s a külföldi tapasztalatok is ezt támasztják alá, hogy anyagi szempontok igenis befolyásolják a gyermekvállalási kedvet. A családok többsége meggondolja, el tud-e tartani egy újabb jövevényt, győzi-e pénzzel, idővel, energiával. Ezt látszik bizonyítani az a tény is, hogy az elmúlt 25 évben a gyermekes családok anyagi helyzetét javító intézkedések — például a gyász és a gyed bevezetése, a családi pótlék lényeges emelése — után mindig emelkedett a születések száma. Népesedési helyzetünk javításának, szerintem, ez lehet a kulcsa.

Gyerkó Katalin

Hírek a világgazdaságból

A pénzügyi unió következő szakasza, az infláció havi ütemét a januári 78 százalékról májusra 4 százalékra sikerült visszaszorítani, de szükség van immár a megszorító intézkedések lazítására. Ennek szellemében és az infláció kordában tartása mellett a következő hónapokban valamelyest oldanak a fizetésemelési fékek. Megszüntetik továbbá az exportkorlátozást, könnyítik az importterheket, csökkentik a kamatlábakat, enyhítenek a profitkiviteli szabályokon, hogy vonzóbb legyen beruházni Lengyelországban a külföldi tőkének. A lengyel kormány ugyanakkor azt is közölte, hogy tovább csökkenti a veszteséges szénbányák állami támogatását. (Reuter)

Öt hónapja nagyjából magáévá tette Lengyelország a tőkés piaci viszonyokat, ám a változás ára túl magas, s itt az ideje valamelyest enyhíteni a gazdasági szigoron — közölte a lengyel kormány. Január 1-je óta folyik a harc a szerkezetváltásért és a hiperinfláció ellen, aminek következménye a munkanélküliség felduzzadása és az életszínvonal csökkenése. Az eredmények között a lengyel kormány megemlíti, hogy immár a piac 90 százalékán a kereslet-kínálat diktál, januárban még a termékek felének ára nem volt felszabaddítva. 30 ezer magáncég kezdte meg működését az utóbbi öt hónapban, s ezzel számuk 100 ezerre emelkedett. A lengyel kormány, megvonva a január óta eltelt időszak merlegét megállapította, hogy az irány helyes, véget ért a nemzetgazdaság

megszilárdításának kezdeti szakasza, az infláció havi ütemét a januári 78 százalékról májusra 4 százalékra sikerült visszaszorítani, de szükség van immár a megszorító intézkedések lazítására. Ennek szellemében és az infláció kordában tartása mellett a következő hónapokban valamelyest oldanak a fizetésemelési fékek. Megszüntetik továbbá az exportkorlátozást, könnyítik az importterheket, csökkentik a kamatlábakat, enyhítenek a profitkiviteli szabályokon, hogy vonzóbb legyen beruházni Lengyelországban a külföldi tőkének. A lengyel kormány ugyanakkor azt is közölte, hogy tovább csökkenti a veszteséges szénbányák állami támogatását. (Reuter)

Az év elején a Szovjetunióban 18,2 milliárd rubel értékű, reubelért és keményvalutáért beszerzett import berendezés hevert a raktárakban és ezek állaga a rossz tárolási körülmények miatt aggasztóan romlik — hangzott el a Szovjetunió ügyészsége kollégiumának ülésén. (TASZSZ)

Az amerikai kormány olyan világméretű rádióhálózat kiépítését tervezi, amelynek műholdjai digitális technikával, stúdióminőségben továbbítanák a műsorokat a világ minden részébe. Az 1 milliárd dolláros műholdrendszer költségeit megosztanák hirdetések és sugárzó magánrádió-társaságokkal. Az új rendszer mintegy száz rádióadó műsorát tudná egyszerre tovább-

bítani. Párhuzamosan világméretű, műholdas telefonrendszer tervét jelentette be a Motorola amerikai óriásvállalat. A többmilliárd dolláros költségű rendszer ugyancsak műholdakat és digitális technológiát használna. Segítségével a Föld bármely pontjáról kisméretű, hordozható telefonnal kapcsolatba lehet lépni bármely állomással. (MTI)

Japánok finanszírozzák a Lengyelországot a Balti-tengertől a csehszlovák határig átszelő 560 kilométeres autópálya építését. A hitelösszege nem ismeretes, de mindössze évi 2 százalékos kamatot kell fizetni utána, és hosszú idő, 35 év alatt törleszhető. A költségek autópálya-illetékből, valamint az út mentén létesítendő üzleti vállalkozások hasznából térülnek majd meg. Az autópálya-használati illeték az adott útszakaszon elhasznált üzemanyag 20 százalékával lesz egyenértékű. (UPI)

Mobil telefonokat szállít Magyarországnak az amerikai Motorola cég egy most aláírt hárommillió forint értékű szerződés értelmében. A kelet-európai piacra első ízben exportált berendezéseket a Motorola brit részlege szállítja le a Rádiótelefon Kft.-nek, amelyik a magyar Posta utóvállalatának és az amerikai US West International cégnek a közös vállalkozása. A tervek szerint ősszel indul be a mobil, más néven celluláris telefontársaság. (REUTER)

Ez is Debrecen

(FOTÓ: KŐSZEGHY GYÖRGY)

Vörös Hadsereg útja 69.

Vörös Hadsereg útja 23.

Beloianisz u. 2.

A világvégemég a mai korú félelemmel töltött fontosnak, hiedelmet elosztó világosodás számára, mely fenyegetik a Föld bolygót.

A világvégében négy bekövetkezéssel sugallják. Ezek helyi pusztulást jelentenek a Földön, semmisülne meg a Föld, hogy csak az (elővilág) pusztulna, harmadik, hogy az egész Világegyetemet a nagyvilág, a vallási jóskák kezétől tartva a Földön, mint egy kis rész, hat a Földnek a vulkánkitörése, víz, aszály, egyéb ilyen. Nyilván ilyen rókák tényleg lehetnek, de ezeket nem lehet másodszor, vesztől tartanak, idegen bolygók madjék Földön, hogy a jelenlegi szerint a Földön nem tudunk sem róla! Amennyiben nem biztos, hogy megoldanak, hanem berek... Talán működni szeretünk, nem pedig minket! Soha, hogy csillagunk így emiatt minket. Valóban aludni a Nap körülbelül 70 percenként „kémaglyájában” stabil és megmilliárd évig hisznek, hogy szökik a Nap, azok pedig nem tudnak még a közeli tananyag.

Rémhírtérje

A világegyetemen „csapongana” nyen az égi testek egyesek téves eszméi. Az égi testektől féltől figyelmen kívül eddig sem pusztulást az élővilágot az. Az utóbbi 6000 évszázadban négyezer volt az emberről, akik ideje is szakra esett.

Sokan hiszik a közös katasztrófa, amikor is a kezű meteorit érne a vég. Nem mikus porszemek a Földre naponta, de ma a meteorokkal ütközni. A Földre Szodoma és Gomorai látás is ilyen, vélik sokan.

A Napban van miszerint fe-

Kozmikus hiedelmek

Mikor lesz „ismét”
világvége?

A világvége-pánik sajnos még a mai korunk emberét is félelemmel tölti el. Ezért tartom fontosnak, hogy néhány hiedelmet eloszlassak és így megvilágosodjon mindenki számára, milyen veszélyek fenyegetik ténylegesen a Föld bolygót.

A világvége-hiedelmek, babonák négy fő katasztrófa bekövetkeztének veszélyét sugallják. Ezek egyike szerint helyi pusztulás fenyeget, tehát a Föld egy kis része semmisülne meg. A második, hogy csak a földi élet (élővilág) pusztulna el. A harmadik, hogy totálisan az egész Világegyetem elpusztulna. A negyedik mitológiai, vallási jósálatok bekövetkeztétől tartva fél a világvégetől. Az első „veszély” szerint egy kis része elpusztulhat a Földnek földrengések, vulkánkitörések, árvíz, tűzvész, aszály, járvány vagy egyéb ilyen eseményektől.

Nyilván ilyen helyi katasztrófák tényleg bekövetkezhetnek, de ezek globális veszélyt nem jelentenek! A második „veszély” hívó at-tól tartanak, hogy például idegen bolygó lényei megtámadják Földünket. Csak-hogy a jelenlegi ismereteink szerint a Földön kívül sehol nem tudunk semmilyen élet-ről! Amennyiben lenne is, nem biztos, hogy úgy gondolkodnak, mint egyes emberek... Talán éppen együttműködni szeretnének velünk, nem pedig elpusztítani minket! Sokak úgy vélik, hogy csillagunk, a Nap kihűl, így emiatt múlik el az életünk. Valóban ki fog egyszer aludni a Napunk is, hisz körülbelül 700 millió tonna hidrogént használ el másodpercenként „kozmosz atommáglájában”, de még így is stabil és megbízható lesz 6 milliárd évig. Akik abban hisznek, hogy a Föld megszökik a Naprendszerből, azok pedig nincsenek tisztában még a középiskolai szintű tananyaggal sem.

Rémhírek is terjednek

A világegyetemben nem „csapongának” olyan könyven az égitestek, mint egyesek téves gondolatai és eszméi. Az újabb jégkorszakoktól félők tábora pedig figyelmen kívül hagyja, hogy eddig sem pusztították ki az élővilágot az eljegesedések. Az utóbbi 600 ezer évben négyszer volt eljegesedés, sőt az emberré válás folyamatának ideje is ilyen zord időszakra esett.

Sokan hisznek az összeütöközés katasztrófákban, amikor is a kozmoszból érkező meteorokkal találkoznánk a vég. Nagyon sok kozmikus porsemmecs hull a Földre naponta (4 ezer tonna), de ma már nagyobb meteorokkal aligha fogunk ütközni. A Bibliából ismert Szodoma és Gomora pusztulását is ilyen katasztrófiával vélik sokan azonosítani.

A Napunkkal kapcsolatban van még egy rémhír, miszerint felrobban csilla-

gunk. A Naphoz hasonló csillagoknál azonban a tömeg kicsi ilyen növe- vagy szuper-növe-fellángoláshoz. Minden bizonnyal a Napunk 6 milliárd év múlva vörös óriás csillaggá fejlődik, és jelenlegi 1 millió 400 ezer kilométer átmérője akkor körülbelül 300 millió kilométerre fog dagadni, és elégeti a Merkúr, a Vénusz és a Föld bolygókat. Ez a mai csillagfizikai ismereteink szerint valószínűleg be fog következni, de hol lesz addigra már az emberiség...

Az úgynevezett bolygó-együttállások is sok riadalmat keltenek. Ilyen ritkán fordul elő, és pusztán annyira lényeges ezeknek, hogy egyszerre lehet látni az égbolt egy kicsiny részén néhány bolygót. Egymástól és tőlünk ezek a valóságban sok-sok millió kilométerre vannak. Földünkön pedig nem okoznak vízózont, pusztító vulkánkitöréseket vagy óriási földrengéseket. A nap- és holdfogyatkozások sem jelentenek veszélyt, hisz a csillagászok jó előre ki tudják számolni, hogy mikor és hol lesz látható egy ilyen jelenség.

Az egész Naprendszerünk megsemmisülésétől félők pedig úgy hiszik, hogy egy csillaggal összeütközhet a Napunk. Valóban tudunk két olyan csillagról, mely közül az úgynevezett Barnard-féle Nyílcsillag 108 kilométer/másodperces sebességgel közeledik felénk. Amikor viszont elhalad a közelünkben (10 ezer év múlva), há-

rom fényévnyi távolságra lesz tőlünk. Ez olyan, mint ha két darab golyót 600 kilométer távolságban elgurítanánk egymás mellett. Egyéb-ként a másik csillag 650 ezer év múlva 1,25 fényévnyi távolságra fog elszárgulani mellettünk, bár ez „közelebb” jön, de nem okoz katasztrófát.

A harmadik csoportba a „főveszélynek” az a része tartozik, miszerint a világegyetemben hőkiegyenlítő-dés folyik, és minden hővé alakulva bekövetkezik a hőhalál. A kozmoszban azonban vannak kihűlő és most keletkező csillagok is, így ezen elmélet sem lehet igaz.

Utolsóként pedig azt említem, hogy a jelenlegi ismereteink szerint táguló univerzumban élünk. A belátható világmindenség körülbelül 13 milliárd évvel ezelőtt egy óriási anyagcsomóban volt együtt, és az ősrobbanás után alakult ki a ma ismert világegyetem, melynek alkotórészei egymástól azóta is távolodnak. Amennyiben a gravitáció egyszer ezt a tágulást legyőzve újra összefelé „húzza” a galaxisokat, úgy sok milliárd év múlva egy óriási anyagcsomóban egyesül megint minden. Ekkor pedig ismét bekövetkezhethet egy újabb ősrobbanás, és kezdődik előlről minden. Ez a pulzáló világegyetem elmélete. Izgalmas kérdés az, hogy volt-e már ilyen összezuhanás (előző ősrobbanás) a múltban és hányszor?

Tényleges veszedelmek

A negyedik csoportba tartozó jósálatok mitológiai alapon hirdetik a veszélyt. Sokszor jósoltak világvéget, de mint láttuk, nem következett be egyik sem. Például az adventisták úgy hirdették, hogy 1844. március 14-én lesz a vég, de nem lett, és ezután azt hirdették, hogy a „végső korszak” kezdődött el. A Jehova tanúi szerint 1874-ben kezdődött a „befejező aratás”, ez tartott negyven évig (1914). Ettől számítva 1000 éves birodalom kezdődött, és a végén Krisztus a Földre száll és létrehozza majd az „örök paradicsomot”. 2914-ben pedig véget ér az emberi történelem. Úgy gondolom, hogy a földi életre egészen más veszélyek leselkednek! Mik hát ezek a tényleges veszedelmek? A környezetszennyezés, az atomháború szinte mindent elpusztító borzalma stb.

Az emberiség szinte tudatosan pusztítja az élővilágot. Egy 1985-ös adat szerint az ókigént biztosító őserdők 40 százalékát már kipusztítottuk. Évente 100 milliárd tonna ércet vonunk ki a Föld kérgéből. Négyemillió tonna gyom- és rovarirtót szórunk szét. Hétemilliárd tonna tüzelőt égetünk el, ez hővé és egymilliárd tonna koromná és egyéb szennyező anyaggá alakul át.

Az óriási fegyverkezés odáig jutott, hogy amit a természet 4,3 milliárd évig épített (ennyi éves a Földünk) az ember néhány pillanat alatt el tudná pusztítani.

Szoboszlai Endre
csillagász-ismeretterjesztő

Anyanya csak egy van?

Ha a gyerekek két anyja van, melyik az apja? Így hangzik a kérdés, melyre Amerika keresi a választ, és meglehetősen meglehetősen megdöbbentően módosításban találja meg. A nem mindennapi újságról a New York Times írt. Eszerint 1980-ban két hölgy — Michele G. és Nancy S. — úgy döntött, hogy tizenegy évi együttélés után gyermeket szül. Az apaszerepet az előbbi vállalta. Történetesen úgy, hogy spermadonort szerez, sőt a mesterséges megtermékenyítésnél is jelen lesz. Kislányuk született. S mivel Berkeleyben a hatóság előtt nem ismeretlen ez az

együttélési mód, a gyermeket anyakönyvezték, az apa: Michele G. Két év múlva a család egy kislánnyal gyarapodott, hasonló módon. A boldogság végtelenségig tart. De csak 1985-ig tartott. Elváltak, Michele-papa vitte a kislányt, Nancy-mama a kislányt. Aztán Nancy-mama elszöktette az elsőszülöttet. Michele-papa perelt, vesztett, és azt nyilatkozta: „senkinek sincs joga két gyerekhez azért, mert ő szülte őket.” Az igazságszótó a kaliforniai fellebbviteli bíróság lesz. Michele G. — vagyis az „apa”, egyébként negyvenhárom éves biológusnő —

szerint: „A gyermekek az anyémek is. En tanítottam írni-olvasni őket, én gondoztam, amikor betegek voltak, és engem is mamának szólítottak.”

Az ügy kapcsán nyilatkozott a washingtoni egyetem jogászprofesszora is. Polikoff asszony szerint úgy tudja, hogy mintegy tízezer olyan gyerek él az Egyesült Államokban, akinek a szülei egyneműek. És a válások ebben a körben súlyosabb következményekkel járnak, hiszen a gyerekeknek egyszerre két anyjuk, sőt két apjuk is van.

Újabb római városrészt találtak Pécsen

Pécs római elődje, Sopianae város újabb gazdag részlete került napvilágra egy leletmentő ásás során. Hatalmas épületek falmaradványait őrizte meg a föld mélye 1600–1800 éven át. Noha most kezdődött csak meg a feltárás, máris különböző nagyságú és alakú házak alapjainak sora tűnt elő. A terület rendkívül sűrű beépítettsége arra vall, hogy Sopianae egyik reprezentatív városnegyedét találták meg a régészek. Felvételünkön: A falmaradványok a III–IV. század fordulóján emelt épületekből származnak, de találtak a II. századból származó épületmaradványt is.

Egyedülálló műremek

Szent László hermája

Kiállításon mutatják be Győrött a hosszú ideig elzárt Szent László-hermát.

A győri székesegyház alapjait első nagy királyunk, Szent István rakta le. Az első

írásbeli adatra a templomról Hartvik győri püspök (1088–1105) Agenda Pontificalisában lelünk. Tehát akkor már bizonyosan állt a győri püspöki templom. A

középkori székesegyháznak több kápolnája van. Közülük a leghíresebb a gótikus Szent László-kápolna, amelyet az 1400-as évek kezdetén Héderváry János győri püspök építtetett temetkezési helyéül, ezért nevezik Héderváry-kápolnának is. A második világháború idején elég sok kár érte. Az OMF közreműködésével tíz esztendővel ezelőtt eredeti pompájában felújították.

Ebben a kápolnában őrzik Győr egyik legnagyobb kincsét, az európai ötvösművészet remekét, Szent László hermáját, amely Győr jelképévé is vált. Szent László ezüst, aranyozott, sodronyománcozott ereklyetartója a Báthoryak kincstárából került Nagyváradra. Onnan Náprági Demeter egykori erdélyi püspök 1600 táján hozta Győrbe.

A Szent László-herma feltehetően a Kolozsvári-testvérek alkotása, és műhelyük első ismert darabja, amely a XIV. század utolsó negyedében készülhetett. Stílusa megegyezik a prágai Szent György-szoboréval, de a művészettörténészek szerint annál stilizáltabb, ünnepélyesebb. Ugyancsak a művészettörténészek véleménye, hogy az ereklyetartó feje csodálatos kispasztikai mű, teste pedig a magyarországi sodronyománcozművészet egyedülálló remeke.

I. B.

Kisszövetkezetünk felvesz kőműves szakmunkásokat, betanított kőműveseket.
Jelentkezni: Debrecen, Fürst Sándor u. 26. sz. alatt. 44188

H.-B. m. Tanácsi Építőipari Vállalat Szállítási Üzeme bérbe adja szabad kapacitású autóbuszait és autódaruit.
Érdeklődni: Debrecen, Galamb u. 4. sz. Telefon: 10-508, 11-013 35861

GÉP, SZERSZÁM

CIPÉSZEK, bédíszműveket figyelmeztetünk! Oszlopok, lapos bódvargák és harangos gépek eladó, bérbe vehető. Érdeklődni: Csáthy u. 45. 18. órától. *46342/1*

KCR 2000-es daru eladó. Hajdúhadház, Nyúl utca 28. *46392/1*

TEXTIMA endlőzög eladó. Telefon: 23-360, reggel este. *46476/1*

MIRKOZ 22 tálcás fagyaltaláló, 25 kg-os gyorsfagyasztó, csapigéni, házi mosógép, mosógép, mosógép, mosógép. Nyiregyháza, Soltész Mihály u. 47/B fsz. 1. *46631/1*

LUCZNIK táska varró gép eladó. Érdeklődni: a 19-478-os telefonon. *46752/1*

ESZTERGÁGÉP 600-as, háromfázisú hűtőkompresszor, nagyfrekvenciás PVC-bevonatú eladó. Portó u. 14. Telefon: 34-735. *46781/1*

TELEXPÉP Siemens, eladó vagy bérbe vehető. Telefon: 19-390. *46823/1*

SINGER overlock elődolgógép 2 év garanciával eladó. Telefon: 11-662. *46824/1*

FKÁCSA benzintörő, nyú szűrőhöz, lumetörő eladó. Telefon: 19-390. *46825/1*

ELADÓ fél éve vásárolt, eredeti RK 02 típusú rovátkos kupa. Megvásárolás érdekében vásárolt csillár, mely bábokos, babycamp és asztali szemleltető eladó. Telefon: 33-395. *47015/1*

RÉSZLETAKCIÓ! Redőny, rezuza sok színben, garanciával. Telefon: 22-826. *41903/7*

VIDEOFELVÉTEL készítése, S-VHS is. Bagdóti Fotó. Telefon: 22-826. *41904/6*

PARKETTÁZÁST, csiszolást, lakkozást, szőnyegpadló-ragasztást vállalok. Telefon: 24-454. László. *42024/6*

VIDEOFELVÉTELEKET esküvőre, névnapra, gyermeknapra, a PISKOLTI VIDEO-tól. Telefon: 28-317. *42875/2*

RELUXA készítését árkedvezményrel, garanciával, rövid határidőre vállalom. Telefon: 23-323. *43158/5*

ÉPÍTKEZŐK figyelmeztetünk! Szarufák nagy választékban, valamint hajópadló, lambéria, tetőcél, mész és hullámpala egy helyen kapható. Herczeg u. 11., 8-17 óráig. Telefon: 22-187. (Vargakert utcából nyílik). *43906/4*

ANTENNASZAKASZLET és szerviz! Kapható minden típusú képi programos antennák, kábelek, erősítők, szerelvények. Antennaszereplés garanciával. Csapó u. 62. Telefon: 13-492. *43912/3*

TELEFONOS iróhelyiséget (lakásrészt is) kereslek a belvárosban, esetleg társulási alapon is. Ajánlatot, kisebb létszámú. Érdeklődni: 33-219. 17 óra után. *45165/2*

VIDEOFELVÉTELEKET bármilyen a Herdaiófi Videó-tól. Klapioda u. 2. Telefon: 22-729. *45256/2*

REDŐNYKÉSZÍTÉS és javítás garanciával, vidékre is. Telefon: 12-167. Szabó. *45312/3*

BETONOSZLOP, parkosított betonokca olcsóbb áron kapható. Telefon: 15-881, 19 óráig. *45605/2*

30 q szemes kukorica eladó. Biharkezes, Zalka M. u. 32. *45697/2*

ELADÓ jó állapotban lévő, vaníliafű, nyugati típusú babokocsi 15.000 Ft-ért. Érdeklődni: egész nap, Trombitás u. 10. II. 5. *45761/2*

GARÁZS hosszabb időre kiadó. Vezér u. 10. II. 4. *45778/2*

LEGMAGASABB áron készpénzért vásárolunk mindenféle régi bútort, festményt, keretelt hibás, sérült állapotban is, fali és zseborál, díszes üvegeket, régi babát, porcelánokat, szobrokat és hangszereket. Régi bútorok, Pacsirta u. 19. Csapó utcából. Telefon: 31-906. *45834/2*

VIDEOKAMERA kölcsönzése augusztus 20-ig kedvezményesen. Telefon: (52) 28-992. *46143/1*

VÁLLALUNK bűntörzsalítást, költözést, kis tételű építőanyag-szállítást vidékre is. Telefon: 26-674. *46293/1*

AZ ORIGÓ Műszaki és Mezőgazdasági boltban (Debrecen, Bem tér 11.) nagy választékban kaphatók motorosfűrészek, kerti kisgépek, rotációs kapák, rendeltetést utánvételrel is teljesítünk. Kedvező árak. *42887/7*

ÚJ PAVILON, olcsón eladó. Alulvezető, hőszigetelt, 9 négyzetméteres, bármilyen tevékenységre alkalmas. Hajdúböszörmény, Bottyán J. u. 10. (Déli lucernás). *46309/2*

ELADÓ 1 db Komfort BS gázüzemű 1 db palackkal, nyomáscsökkentővel. Bőszörményi út 168. *46383/1*

ÚJ PEG-PÉREGO, variálható babakocsi igényesnek eladó. Debrecen, Micsurin 22. V. 74. *46400/1*

FIGYELEM! 3 köbméter fűrészelt akácdeszka, 600 db választékos eladó. Érdeklődni: Hajdúböszörmény, Adám u. 62. Telefon: 62-005. *46419/1*

FIGYELEM! 26 Ft/egységű áron betonvasak kaphatók. Kozma Péter, Hajdúböszörmény, Adám u. 62. Telefon: 62-005. *46420/1*

HASZNÁLT cserépkályha eladó. Debrecen, Kondoros u. 7. *46422/1*

BABAKOCSI eladó. Kandia u. 3. I. 4. *46464/1*

Vizumforg Gmk ajánlata:
görög, török vizumok intézése
1-2 munkanap. Debrecen, Csikós u. 3/B. Telefon: 33-249

BELVÁROSI üzlethelyiség, 20 négyzetméteres, bérleti jogú eladó, berendezéssel. „Oroszlánkeverecsek” jellegére a kiadóba. *46479/1*

2 SZOBA irodának kiadó. „Református Kollégiumnál” jellegére a kiadóba. *46499/1*

UTANFUTÓK is megtehető kétkerekű kocsit eladó. Hajdúböszörmény, Somogyi u. 16., a vitorlonynál. *46545/1*

ELADÓ alig használt nagy puttonos keverőgép, új fagerendák, egy pár vasállvány, felvonócsiga és egy 2,50 x 2,50-es kétszorosnyeg. Érdeklődni: 17 óra után, Veres Péter u. 25. *46570/1*

TÖKÉSTÁRSAT keresek. 4017 Debrecen, Pf. 38. *46572/1*

KIADÓ nagyméretű garázs a Sinaf M. utcán, közlekedés is. Ajánlatot, „Arméjellel” jellegére a kiadóba. *46599/1*

KIS üzlethelyiséget bérlelnék foglalt helyen. „Olcsó cipő” jellegére a kiadóba. *46613/1*

KILÓNÖVŐ méretű tőgöbelenk (70 x 40 cm, 37 x 25 cm), szürke 240 x 160 cm-es cserege, gázfűtőkészülék, kéziakka eladó. Érdeklődni: csak a hirdetés napján, 8-19 óráig. Egytelkert u. 60. *46625/1*

ORÓKZÖLDEKRE megrendelést felveszek. Üzletkönyv 4002 Debrecen Pf. 135. *46644/1*

SZOBAFESTÉST, mázórást, tapetázást vállalok. Telefon: 32-765. *46658/1*

ÓRIÁS virágú, sárga holdfényű márcsakagyma eladó. Augusztus ültetés. Gyvezeték u. 13. Telefon: 21-594. *46698/1*

ÁLLVÁNY-LÉTRA 7 db 6 méteres, 2 db 4 méteres eladó. Nagy Sándor Sándor, Rákóczi u. 26. *46701/1*

ÚJ MELLEKPÉLET rak-tározás céljára kiadó (165 négyzetméter), Kövesút melett. Hajdúböszörmény, Béke u. 23. *46716/1*

5 DB különféle méretű kereti fémkapu, 1 db 10 egős csillár, 60 db lépcsőfeljárati profil fenyőcél, 4 db kézszülő eladó. Kosztolányi D. u. 20. Telefon: 11-545. *46740/1*

ADOMENTES 500.000 forint, ha böhümszter termel. ÖTP lehetőség. Ingócses trágya, ajzt, védelem és technológia, szállítás. Telefon: (52) 31-237. *46750/1*

VENDEGLÁTÓ egység kialakításához tökéletesen keresek. „Pihenővezeték” jellegére a kiadóba. *46770/1*

MÉRLEGJAVÍTÁS! Bolti, rakás és átlátszó legyek javítását rövid határidőre vállalom. Frank László, Debrecen, Móra F. u. 14. *46787/1*

SZÓLÓPÉRES eladó, 115 literes, 8000 Ft. Bagamér, Irinyi u. 8. *46799/1*

ELADÓ használt hűtőszekrény. Dabodó u. 20. *46803/1*

ELADÓ gázkonvektor, boyler és hálfényzőlő fűtőkészülék. Debrecen, Lugosi u. 6. *46929/1*

APAFI u. 137. sz. alatti import boltnál női, férfi és gyerek ruhák nagy választékban kaphatók. *46944/1*

FÜRST S. u. 67. sz. alatti import turkálóban átlátszó, női és férfi, és téli kabát, szezon előtt nagy választékban kapható, továbbá női és gyerek, férfi vegyes ruhák nagy választékban kaphatók. 487 Ft/kg csomagban. Várak Köves Vászárókat. *46946/1*

ELADÓ építkezési felvonó és 50 négyzetméter lambéria. Telefon: 32-633 Széchenyi u. 99. *46949/1*

GARÁZS eladó a Jerikó utca elején. Telefon: 25-617. *46964/1*

A GLOBAL KFT.
IPARI vagy KERESKEDELMELI célra kinál
könnyűszerkezetes csarnoképületet
RENDKÍVÜLI ÁRON.
1990-es irányár: 15 000 Ft/négyzetméter,
kivánt helyre felépítve.
Hőszigetelt alumínium szendvicspanel homlokzat, kétrétegű üvegezés, hiddarú pálya kialakítása lehetséges.
Felülagosítás: GLOBAL KFT.
Debrecen, Kar u. 44.
Telefon: (52) 33-805

ÚJ ÜZLET nyílt a Bathyány u.14. alatt a szépségszalonn emeletén.
Fodrászcsikkok, hajfestékek, dauervelek, ajándékcikkok, illatszerek, piperek stb.

DANUBIUS TAXI
Személyszállítás alapdíjas kiállással. Költszítés, építőanyag szállítása, 1-5 tonnái. Hívható: 7-19 óráig. Autómentés: éjjel-nappal. **Telefon: 26-142.**

NYIREGYHÁZA, városközpontjában lévő nagy alapterületű üzletet nagy nosításához, komoly tökével rendelkező társat keresek. Nyiregyháza, Soltész Mihály u. 47/B fsz. 1. *46633/1*

KEMPING kerekpár és C + 4 számítóeg eladó. Érdeklődni: 34-819. *46636/1*

4 SZEMÉLYGÉPKOCSI-VAL rendelkező fiatal, autótval szintén rendelkező utatársat keres, augusztus 3-15-ig tartó júgostól nyaralásához. Telefon: 14-505.

KÖZÉPKORÚ házaspár eltarási szerződést kötne üggyel, üggyel elő, keres házban lakó szemlélyel. „Lehet vidéki is” jellegére a kiadóba. *46737/1*

GARÁZS a Hatvan utcán eladó. Telefon: 28-667.

Házias szonyok figyelem!
BEFŐZÉSI ÜVEG VÁSÁR
CSAK A FÉSZEK ÁRUHÁZBAN! AMIG A KÉSZLET TART!
CÍM: FÉSZEK ÁRUHÁZ
Debrecen, Mikespercsi út 1. sz.
Telefon: 20-688

Kisszövetkezetünk felvesz 2 fő segéd munkást.
Jelentkezni a kisszövetkezet elnökénél lehet reggel 7-9 óra között Debrecen, Sumen u. 28. sz. alatt. 46830

A Debreceni Dohánygyár felvételre keres gyakorlattal rendelkező marós és közsörüs szakmunkásokat.
Jelentkezni lehet a Munkaügyi Osztályn Debrecen, Vágóhid u. 2. 44787

ELADÓ egy darab betongyűni sablon, 17 darab 6 méteres gerenda, betonozólapok Leiningen u. 101/G.

ELADÓ fenyőgerenda 20 db, 3 méter hosszú, 10x10-cs, faragott. Bihar u. 14., délután 5 óráig (Barnevál mögött). *46319/1*

KÖNYV, 3 db egyházi, régi pénz 2 db XIX. századból, jó állapotúak, eladók. Debrecen, Eötvös u. 76., 16-18 óráig. *47035/1*

KÉZIKÖTÖST keresek. „Ózsi modellék” jellegére a kiadóba. *46578/2*

HASZNÁLT 80 literes villanyboljer eladó. Debrecen, Vécsey u. 13/B. *46627/1*

ELADÓ 14 négyzetméter, 20x20 cm fehér márvány padlóburkolat. Érdeklődni: Debrecen, Komáromi u. 12. *46628/1*

Házipari Kisszövetkezet Püspökladány, FELVESZ KÖZÖS MŰHELYÉBE varrónőket és püspökladányi, nádudvari, hajdúszoboszlói részlegéhez bedolgozó varrónőket.
Jelentkezés: Püspökladány, Rákóczi u. 34. sz. Nádudvar, Vörös Hadsereg u. 28. Hajdúböszörmény, Táncsics u. 2.

Nyári vásár a TREND Kft. felújított üzletében.
30% engedménnyel vásárolhatnak pólókat, rövid ujjú férfingeket, lányka és női sandalokat.
Debrecen, Bathyány u. 8. 46840

A debreceni Baromfifeldolgozó Vállalat azonnali belépéssel felvesz húsipari szakmunkásokat.
Jelentkezés: Debrecen, Díszegi út 1. Munkaügyi osztály. 43169

Vállalatok, kislakásépítők!
A KOALFÉM TRANS KFT. miskolci haszonvas üzlete Tiszacsege nagyközségben megkezdte haszonvas anyagainak árusítását
megbizottunk, BUCSAI CSABA (Tiszacsege, Toldi u. 11. sz. alatti) lakásán. A tisztelt vásárlók rendelkezésére áll különböző méretű szögacél, idomacél, betonacél, zsákszervek és lemezek.
AZ ÜZLET NYITVA TARTÁSA hétfőtől péntekig: reggel 7-11 óráig, délután 14-17 óráig, minden szombaton: reggel 7-12 óráig.
VÁRJUK SZÍVES ÉRDEKLŐDÉSÜKET.

A Henkel Budapest Vegyi Kft.
jó fellépésű, üzletszerzői gyakorlattal, német nyelvismerettel, műszaki érzékkel, lakástelefonnal és gépjárművezetői engedéllyel rendelkező
KERESKEDELMELI UTAZÓT KERES.
Teljesítménytől függő jövedelem.
Cím: 1119 Budapest, Major u. 61.
Telefon: 06 (1) 181-3550

ÁLLAT

NEMES csucilla előjegyzéssel eladó, Debrecen, Sörös u. 6. sz. Érdeklődni: 17 óra után. *45566/1*

NAPOSIBÉ augusztus 1-4-én kapható, szállítható. Férész u. 18. *46234/1*

TÖRZSKÖNYVVEZETŐ, 4 éves javasz kan kutya eladó. Érdeklődni: este, Debrecen, Homokkert u. 16/B. *46255/1*

KERESEM pekingsi pincsi kutyákat. Július 22-én a Szotyron utcából elveszett, Dani névre hallgat. Kérem a becsületes megtalálót, magas jutalom ellenében hozza vissza Debrecen, Szotyron u. 13. Szőke Istváné. *46370/1*

ELADÓ 5 hónapos pekingsi pincsi lány kutyát. Szabó u. 56. I. 8. *46444/1*

BERNÁTHEGYI szaka kislány 6 hónapos eladó. Telefon: 35-276. *46649/1*

BIÓGLISZTA humuszal eladó, szerződés köthető. Nyírácsád, Kossuth u. 25. 17 óra után. *46666/1*

A KÖZÉPTISZAI Állami Gazdaság feltekerése, holstenrizi verségű, vemhes üzéből áruvet rendez. Az árverés időpontja: 1990. július 15. augusztus minden csütörtök 9 óra. Helye: a gazdaság karagátalmás kényelce. A megvásárolt üzök készpénzítés ellenében azonnal elszállíthatók. *46990/1*

EGYÉB

PARKETTÁZÁST, csiszolást, lakkozást, PVC szőnyegpadló-ragasztást vállalok. Deák, Arany János u. 2. Telefon: 22-098. *33485/8*

FESTÉSI munkálatokat, kőbontást is készítek. Mönök, Jenő u. 20. *37074/1*

SZOBAFESTÉS-MÁZOLÁS, tapetázás, külső homlokzat festése. Lakosság és közület részére garanciával. Veres László, Debrecen, Achim A. u. 18. Telefon: 25-198. *39150/3*

PARKETTÁZÁS, csiszolás, lakkozás, szőnyegpadló-ragasztás garanciával. Telefon: 24-286. Kolozsvári. *39721/1*

REDŐNY készítése, javítás legelőcsobban, vidékre is, garanciával. Telefon: 19-939. *40080/9*

SZOBAFESTÉS-MÁZOLÁS vállalat. Nap u. 14. Telefon: 32-503. *41331/8*

TOLL tisztítása, pelyhesítő, tollpaplan készítése. Debrecen, Apafia u. 9. Sámsóni útból nyílik. *41893/6*

ÚRCIKK

DX-21 es színdob. Telefon: 06. *46452/1*

260-as erőfűtő, színes reflexdoboz. Telefon: 14. 15 óráig. *46452/1*

63 cent ITT-Nokia kép-nyomtatás. 90 Ft. Samsung 83.200, videole-800 Ft. ITT-Nokia, videorecorder-ban! Villamoscsőkeret. Vincel. *46618/1*

SRA színelvő, sora eladó. Debrecen, 40. File. *46618/1*

A Hajdú-Bihar megyei labdarúgó-bajnokság 1990/91. évi őszi sorsolása

1. forduló: augusztus 19., vasárnap 16 óra: Földes—Polgár, Mikepércs—Hajdú Volán, Komádi—Hajdúdorog, Derecske—Sárrétudvari, Biharkeresztes—Hajdúszoboszló, Berettyóújfalu—Hajdúhadházi Bocskai, Nyírlugos—Körösszegapáti—Nádudvar.

2. forduló: augusztus 26., vasárnap 16 óra: Nádudvar—Nyírlugos, Körösszegapáti—Berettyóújfalu, Hajdúhadházi Bocskai—Biharkeresztes, Hajdúszoboszló—Derecske, Sárrétudvari—Komádi, Hajdúdorog—Mikepércs, Hajdú Volán—Földes, Polgár—Körösszegapáti.

3. forduló: szeptember 2., vasárnap 15.30 óra: Földes—Hajdúdorog, Mikepércs—Sárrétudvari, Komádi—Hajdúszoboszló, Derecske—Hajdúhadházi Bocskai, Biharkeresztes—Körösszegapáti, Berettyóújfalu—Nádudvar, Nyírlugos—Körösszegapáti, Polgár—Hajdú Volán.

4. forduló: szeptember 9., vasárnap 15.30 óra: Nyírlugos—Polgár, Körösszegapáti—Berettyóújfalu, Nádudvar—Biharkeresztes, Körösszegapáti—Derecske, Hajdúhadházi Bocskai—Komádi, Hajdúszoboszló—Mikepércs, Sárrétudvari—Földes, Hajdúdorog—Hajdú Volán.

5. forduló: szeptember 15., vasárnap 15 óra: Földes—Hajdúszoboszló, Mikepércs—Hajdúhadházi Bocskai, Komádi—Körösszegapáti, Derecske—Nádudvar, Biharkeresztes—Körösszegapáti, Berettyóújfalu—Nyírlugos, Hajdú Volán—Sárrétudvari, Polgár—Hajdúdorog.

6. forduló: szeptember 23., vasárnap 15 óra: Berettyóújfalu—Polgár, Nyírlugos—Biharkeresztes, Körösszegapáti—Derecske, Nádudvar—Komádi, Körösszegapáti—Mikepércs, Hajdúhadházi Bocskai—Földes, Hajdúszoboszló—Hajdú Volán, Sárrétudvari—Hajdúdorog.

7. forduló: szeptember 29., vasárnap 14 óra: Földes—Körösszegapáti, Mikepércs—Nádudvar, Komádi—Körösszegapáti, Derecske—Nyírlugos, Biharkeresztes—Berettyóújfalu, Hajdúdorog—Hajdúszoboszló, Hajdú Volán—Hajdúhadházi Bocskai, Polgár—Sárrétudvari.

8. forduló: október 7., vasárnap 14 óra: Biharkeresztes—Polgár, Berettyóújfalu—Derecske, Nyírlugos—Komádi, Körösszegapáti—Mikepércs, Nádudvar—Földes, Körösszegapáti—Hajdú Volán, Hajdúhadházi Bocskai—Hajdúdorog, Hajdúszoboszló—Sárrétudvari.

9. forduló: október 14., vasárnap 14 óra: Földes—Körösszegapáti, Mikepércs—Nyírlugos, Komádi—Berettyóújfalu, Derecske—Biharkeresztes, Sárrétudvari—Hajdúhadházi Bocskai, Hajdúdorog—Körösszegapáti, Hajdú Volán—Nádudvar, Polgár—Hajdúszoboszló.

10. forduló: október 21., vasárnap 13.30 óra: Derecske—Polgár, Biharkeresztes—Komádi, Berettyóújfalu—Mikepércs, Nyírlugos—Földes, Körösszegapáti—Hajdú Volán, Nádudvar—Hajdúdorog, Körösszegapáti—Sárrétudvari, Hajdúhadházi Bocskai—Hajdúszoboszló.

11. forduló: október 28., vasárnap 13.30 óra: Földes—Berettyóújfalu, Mikepércs—Biharkeresztes, Komádi—Derecske, Hajdúszoboszló—Körösszegapáti, Sárrétudvari—Nádudvar, Hajdúdorog—Körösszegapáti, Hajdú Volán—Nyírlugos, Polgár—Hajdúhadházi Bocskai.

12. forduló: november 4., vasárnap 13 óra: Komádi—Polgár, Derecske—Mikepércs, Biharkeresztes—Földes, Berettyóújfalu—Hajdú Volán, Nyírlugos—Hajdúdorog, Körösszegapáti—Sárrétudvari, Nádudvar—Hajdúszoboszló, Körösszegapáti—Hajdúhadházi Bocskai.

13. forduló: november 11., vasárnap 13 óra: Földes—Derecske, Mikepércs—Komádi, Hajdúhadházi Bocskai—Nádudvar, Hajdúszoboszló—Körösszegapáti, Sárrétudvari—Nyírlugos, Hajdúdorog—Berettyóújfalu, Hajdú Volán—Biharkeresztes, Polgár—Körösszegapáti.

14. forduló: november 18., vasárnap 13 óra: Mikepércs—Polgár, Komádi—Földes, Derecske—Hajdú Volán, Biharkeresztes—Hajdúdorog, Berettyóújfalu—Sárrétudvari, Nyírlugos—Hajdúszoboszló, Körösszegapáti—Hajdúhadházi Bocskai, Nádudvar—Körösszegapáti.

15. forduló: november 25., vasárnap 13 óra: Földes—Mikepércs, Körösszegapáti—Körösszegapáti, Hajdúhadházi Bocskai—Nyírlugos, Hajdúszoboszló—Berettyóújfalu, Sárrétudvari—Biharkeresztes, Hajdúdorog—Derecske, Hajdú Volán—Komádi, Polgár—Nádudvar.

Az ifjúsági bajnokság sorsolása megegyezik a felnőtt csapatokéval. A mérkőzéseket a felnőtt találkozókkal együtt kell megrendezni.

SOROKBAN

A hagyományos Balaton-átúszó versenyt augusztus 4-én, szombaton bonyolítják le a megszokott helyszínen, Révfülöp és Boglárlelle között. Jelentkezni, nevezni aznap reggel nyolc órától lehet a boglárlellei Platán-strandon, száz forint nevezési díj befizetésével.

Labdarúgó előkészületi mérkőzésen: DMTE—Mikepércs 4-0 (3-0). Debrecen, vezette: Nyéki. DMTE: Szabó L. (Móré)—Novák, Till, Erdei, Pipó—Kiss L. (Rása), Dienes, Szabó A., Bakó (Szathmári)—Fodor, Honti. Gólszerzők: Fodor 2, Honti, illetve Erdei.

Öregfiúk mérkőzése: DMTE—Hajdúszoboszló 2-1 (1-0). Debrecen, vezette: Deák. Gólszerzők: Kovács G., Székelyhidi, illetve Kapusi.

Augusztus 1-jén, szerdán délután fél hattól a Vágóhíd utcai pályán DVSC—DMTE előkészületi labdarúgó-mérkőzést rendeznek. Előtte a DVSC II. játszik a Mikepércsrel négy órától. Csütörtökön ugyancsak a DVSC II. fogadja a Vágóhíd utcai pályán a Tatabányai együttesét délután négy órakor. Szombaton a DMTE fél tizenegyől a Tatabányai fogadja az Oláh Gábor utcai sporttelepen.

Jókor jött „kisiklás” ...

Biztos, hogy Lahti nem a legkedvesebb városként marad meg a magyar öttusa-barátok emlékezetében. A kezdeti földön rendezett világbajnokság ugyanis úgy ért véget, hogy egyszer sem játszottak el a magyar Himnuszot. Azt mindenki tudta, hogy a tavalyi vb eredményét nehéz megismételni — de ha három aranyérem nem is születik, egyben azért mindenki biztos volt... Végül meg kellett elégedni a váltóban szerzett ezüstéremmel.

Miután Horváth László szövetségi kapitány — ebben a tisztségben ez volt az első világbajnoksága — egyet aludt a történetekre, így nyilatkozott az MTI munkatársának.

— Ez tényleg nem a mi világbajnokságunk volt. A versenyzők teljesítménye elmaradt a megszokottól, de a szerencse sem állt mellettünk...

Korábbi nyilatkozatai szerint a felkészítés jól sikerült!

— Véleményem szerint igen, bár sokan megvaidoltak azzal, hogy „túlhajtottam” a versenyzőket és fáradtak voltak. Én nem így érzem. A tűz, az akarat hiányzott belőlük az úgynevezett hagyományos versenyen. Túlzottan magabiztosak voltak. Azt hitték, a győzelem jön magától is. Belátom, én is hibás voltam, amikor egy-egy edzésen megengedtem a lazítást. Mentségem: még egy

éve sincs, hogy elkezdtük a közös gyakorlást, s menet közben kellett rájönnöm, mire mivel tudok hatni. Kezdetben nem mertem parancsolni, az nehogy ellenérzést szüljön. Inkább barátságosan beszéltem meg a dolgokat. Ha ezt a kisiklást megfelelően értékeljük, tudunk változtatni! Mint ahogyan a váltóversenyen már egy más szemléletű csapat szerepelt. A „csakzértis” hangulat jellemezte őket.

Hogyan tovább?

— Az elvégzett munkából vettem hitem nem veszett el. Egy kicsit elromlott a hangulat, de nem szabad kétségbe esni. Jókor jött a figyelmeztetés. Az olimpiáig még van időnk javítani. Már beszéltem a fiúkkal, s elmondták, ki miben látja a hibát, mit kell másként csinálnunk. Martinek például több vívóversenyen szeretne indulni. Mészérek a futóedzéseim kell változtatnia. A hosszabb távokat szereti, de a rövidebb táv nem kedvez neki. Ezt a váltóversenyt is bebizonyította, hiszen mindkét társa jobb eredményt ért el nála. Pedig ő világlklasszis futó. Fábiánnak a lovaglásban kell javítania, ha kell, pszichológusnak oldjuk fel gátlásait, félelmét. Jövőre szeretnék megmutatni a világnak, hogy a mostani eredmény volt a véletlen, s nem az eddigi sikersorozatunk — fejezte be Horváth László.

Totónyeremény-tájékoztató

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság tájékoztatása szerint a Totó 30. játékhetére 5 260 457 darab szelvény érkezett be. A nyeremények: 13 plusz egy találatos szelvény 120 darab, nyereményük egyenként 38 423 forint, 13 találatos szelvény 167 darab, nyereményük egyenként 21 379 forint, 12 találatos szelvény 5312 darab, nyereményük egyenként 770 forint, 11 találatos szelvény 42 953 darab, nyereményük egyenként 95 forint, 10 találatos szelvény 198 717 darab, nyereményük egyenként 31 forint.

Debreceni sikerek két sportágban

A hét végén rangos hazai versenyeken álltak rajthoz debreceni atléták, illetve triatlonisták. Az előbbiekből közül a MASZ-Hungária Biztosító pénzdíjas nyílt atlétikai vidékbajnokságán a DMTE sportolói három érmet szereztek. Különösen szép eredménynek könyvelhető el a 4x100 méteres váltó ezüstérmé, mivel az ifjúsági válogatottat is megelőzték. Az Oxigén SE triatlonistái Balassagyarmaton szerepeltek az első rövid távú magyar csapatbajnokságon, amit a Therwoolin Kupáért írtak ki és egyben nemzetközi viadalnak is számított. A több mint kétszáz induló 1500 méteres úszásban, 40 kilométeres kerékpározásban és 10 kilométeres futásban mérte össze tudását.

Eredmények
Atlétika:
4x100 méteres váltó: 2. DMTE-utánpótlás 42.00 mp. — Nők: 100 méteres síkfutás: 4. Szabó Gabriella 12.06 mp. — Magasugrás: 2. Kovács Judit 184 cm. — Távolugrás: 3. Fekete Ildikó 612 cm.

Triatlon:
Felnőtt csapatbajnokságban: Férfiak: 2. Oxigén SE Debrecen 6:32.18. — Nők: 3. Oxigén SE 4:58.27.

Egyéni abszolút végeredmény: 3. Hegedűs Erika (Oxigén) 2:24.05.

Jóakarát játékok

Isaszegi továbbjutott — pólósaink bronzérmesek

Ruter, UPI) — Seattle-ben a Jóakarát Játékok tizedik versenynapján két labdajátékban, a férfi kosár- és vízilabdában befejeződtek a küzdelmek. A nők szerencsés döntővel ugyancsak véget értek a tornászok versenyei. Még folynak az éremért a harcok baseballban, jégkorongban, a kerékpározásban, az ökölvívásban, és ezen a napon már dobogóra léptek a súlyemlők is.

A magyarok közül az Európa-bajnok tornász, Ónodi Henrietta várhatta a legnagyobb eséllyel a küzdelmeket, miután mind a négy szerezni kívánta a fináléba jutást. Az egyéni összetett bronz-érem után azonban újabb medált nem sikerült szereznie, helyette két negyedik, egy ötödik és egy hetedik helyezéssel gazdagította eredménylistáját. A finálékban egyébként tovább folytatódtak a szovjet főlény, hiszen a felemáskorlát kivételével valamennyi nő számban a szovjetek szereztek meg az aranyérmeket.

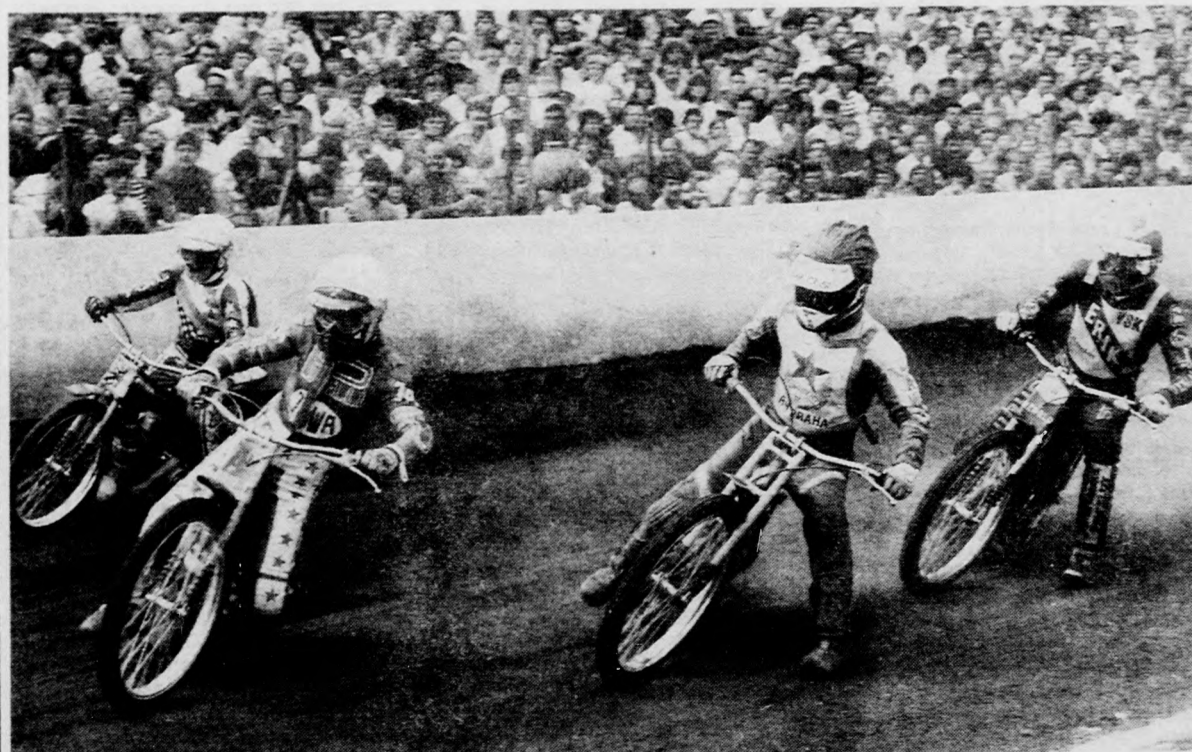
A legjobb négy közé jutásért szorítóba lépett ökölvívók között két magyar szerepelt ezen a napon. Közülük a 48 kg-os Isaszegi Róbert járt nagyobb szerencsével, miután egyhangú pontozással győzött az amerikai Bradley Martinez ellen. Isaszegi ezzel az elődöntőbe jutott. Nem

sikerült ugyanez a 81 kg-os Hranek Sándornak, akit a mérkőzésvezető sérülés miatt a 2. menetben leléptetett a szovjet Andrej Kurnyavka ellen. A bokszolók küzdelme egyébként egyelőre a házigazdák főlényének a jegyében zajlott, hiszen a vasárnap szorítóba lépett hat amerikai közül öt győzött (csak Isaszegi ellenfele nem).

Nagy érdeklődés kísérte a férfi kosárlabda torna helyosztóit. A mérsékeltbben szereplő szovjetek a bronzcsatában hat ponttal bizonyultak jobbnak a brazilokkal. A finálékban a jugoszlávok — az olimpiai bajnok Szovjetunió után — Toni Kukoc és Jurij Zdobc vezérletével a házigazdákat is legyőzték, hat pontos különbséggel. A torna legeredményesebb kosárdobója a brazil Oscar Smidt volt, aki 83 pontot szerzett, azaz mérkőzésenként 36.6 pontos átlagot ért el.

A jégkorongtorna B csoportjában nagy meglepetés született, miután Finnország 4:2-re legyőzte a Cseh és Szlovák SZK-t. A vízilabdázóknál Jugoszlávia tovább őrzi világlétsőségét, mert a döntőben ezúttal is a plávik diadalmasok voltak, kétszeri hosszabbítás után 10:8-ra. A mieink a bronzéremért játszottak és 10:7-re győztek a spanyolok ellen.

Keleti profik a salakon

Ez év májusában alakították meg a salakmotoros Kelet-európai Profi Ligát. A négy nemzet legjobb vaspapucosait tömörítő bajnokság első fordulójának Debrecen ad otthont augusztus 1-jén és 2-án. A kétnapos versenyen, melyre a Hajdú Volán Gázvezeték utcai sportpályáján kerül sor, a nyugati versenyzőkhöz hasonlóan fog zajlani a küzdelem mindkét nap 17 órai kezdettel. Az első napon a csapatbajnokságra, másnap pedig az egyéni versengésre kerül sor.

A szovjet, a lengyel, a csehszlovák és a magyar csapatban számos jónévvű versenyző indul. Itt lesz többek között a cseh Vandirek, Jedek és Kasper, a lengyel Krisztinyák, a szovjet Trofimov, valamint a tavalyi, illetve az idei junior vb-döntős lengyel Golub, a szovjet Szokolovszkij és Gajdin. A hazai színeket a páros vb-n bronzérmes nyert debreceni Adorján Zoltán és Tihanyi Sándor mellett a nyíregyházi Petrikovics József és a szegedi Nagy Róbert fogja képviselni. A tizenhat versenyző az Emelógép Kupáért áll rajthoz, de emellett díjat ajánlott fel az Automobile Kft. és a Kamaz Rent a Car Kft. is.

PÁRTHÍREK

A megyei földhivatal vezetői tájékoztatják augusztus 1-jén 17 órakor a pártok vezetőit, szakembereit, valamint az érdeklődő kisdézőket a kormány földtörvény tervezetével kapcsolatos teendőkrol a Bem ter 10. szám alatti párházban.

MACSKABEMUTATÓ ÉS VÁSÁR lesz augusztus 20-án a Gyermek- és Ifjúsági Házban Debrecenben, a Kossuth utca 1. szám alatt, ahová hosszú és rövid szőrű dísz- és házimacskákat, gazdájuknak jelentkezését egyaránt várják. Érdéklődni és helyszínen vagy a 19-113-as telefonszámon.

Magán utazási iroda Kolozsváron

"K-Tours" néven jegyezték be Kolozsváron az első magán utazási irodát, melynek célja, hogy bekapcsolódjon a nemzetközi turizmusból. A K-Tours debreceni turisták számára is biztosít szállást, étkezést, városnézést szervez és megismerteti az érdeklődőket Kalotaszeg népművészetével. A fiatalok számára pedig Fekete-tenger parti sátorozást ajánl.

Az utazási iroda egy magyar fiatalokból álló, kispályás labdarúgócsapatot patronál. A focicsapat neve: WEGA, melynek futballistái szeretnék, ha időnként hajdú-bihari kispályás labdarúgócsapatokkal is megmérkőzhethetnek. Várják a vállalkozó kedvűek leveleit a következő címre: K-Tours Baul 1 Decembrie 1918, No 128. BLD AP 14. 3400. Kolozsvár, Románia.

Közlemények

Az EAST-WEST KFT. számítógépezelt tanfolyamot hirdeti kezdők részére IBM-PC számítógépeken. A tanfolyam díja: 3500 Ft/20 óra (2 fő/gép). Jelenlétek: Debrecen, Batthyány u. 16/A. Telefonszám: (52) 14-173. *45336/4*

Pótvizsgára felkészítő tanfolyamot indít a TIT az általános iskolák első fázisú számára, valamint felsősöknek magyar nyelvi, irodalom, történelem, orosz, matematika, fizika, kémia tárgyakból. Augusztus 6-17-ig, délután 8-11 óráig. Díjja: 1400 Ft. Beiratkozás augusztus 3-ig, naponta 8-18 óráig. Vörös Hadserg u. 45-47. Telefon: 12-283, 32-240. (x) *46642/4*

Tini szabad-vevő tanfolyam indul augusztus 6-17 között, naponta 8.30-12.30 óráig. Részvételi díj: 800 Ft. Jelenlétek: Kötécsy Múvelődési Központ Filmtársában. Telefon: 19-838. *4719/1*

Angol nyelvvizsgára és egyetemi felvételtire előkészítő kiscsoportos tanfolyamainkat beindított. Lindenfeld Erzsébet 11-251. *47113/1*

Armszűnet lesz 1990. augusztus 6-án és 7-én, naponta 8-16 óráig a Kender, Cecilia utcának végig, Szeremlé utca végéig, a Kender utcától az Apafi útig. A TITÁSZ Váll. ki-reményeire értesíti a lakosságot, hogy a Sztárna ala Carte Verdeglátó és Kereskedelmi Kft., valamint a Fehér Kereskedelmi és Belkereskedelmi Ügynökségi Betéti Társaság részére megépített 300 m² kifizetésű hálózatot és transzformátor állomást a 4-es sz. főút mellett a 220 km szelvényben, 1990. augusztus 4-én 10 órakor feszítés alá helyezi. A fenti időn túl a vezeték megközelítése és érintése életveszélyes, tehát tilos! (x) *47348/1*

A Debreceni Vízmű és Gyógyfürdő Vállalat 2. sz. Anyagzállkodási Osztály 342-18240 feliratu háromszög alakú bélyegzője érvényes, 1990. VII. 20 átol érvénytelen. (x) *47354/1*

A 05 jelenti

Július 20. és 26. között 38 esetben, túlnyomórészt avar-és tarlótüzekhez riasztották a tűzoltókat.

Július 20-án Földesen, a Szovátai úton lévő mérlegház előtt kigyulladt egy kisbálás szalmát szállító, U 28-as erögép rakomány. Mire a jármű vezetőjének sikerült szabad területre vonatnia a lángoló pótkocsit, az aláülő, égő szalma az erögép vezető fülkéjében is tüzet okozott. A közelben tartózkodók oltási kísérlete ellenére rövid időn belül 70 ezer forint kár keletkezett az erögépben és a pótkocsiban. A tüzet a megengedettnél magasabb rakomány okozta, amely a mérlegház előtti nagyteljesítségű távvezetékhez ért.

Július 21-én Debrecen-Pallagon egy kivágtott erdő területén nyolc köbméter rönkfa és két köbméter gallyfa megsemmisült. A közel 20 ezer forintnyi kárt a szabadban végzett gondatlan tüzelés okozta.

21-én délután a szászteleki Kun György-tó mellett légett a Hortobágyi Állami Gazdaság egyik kevés nádtelepe, a kár közel 200 ezer

Ég az avar!

A tűz keletkezésének körülményeit vizsgálják. 21-én este Debrecen-Sámsöngert egyik hétvégi telkén kiegészítő állattartó épület. Négy sertés és tíz baromfi elpusztult. Háromszázötvenezer forintnyi kár keletkezett. A tűz az elektromos hálózat meghibásodásából adódott.

21-én éjszaka Debrecenben egy Lada 1500-as, 22-én Balmazújváros egy Trabant személygépkocsit gyújtott ki. A tüzet az okozta, hogy a motor AC-pumpájából kicsúszott a nyomócsomó, így a kiáramló benzint a motortérbe került, ahol elpárolgva az üzemszerűen jelen lévő szikrától begyulladt.

Július 23-án délben a Debrecen-Nagycsere 26. szám alatti lakóház éléskamrájában egy oldal felakasztott szalonja gyulladt meg, melyet a tulajdonos időben észlelt. Az oltási kísérlete azonban nem járt eredménytel. A tűz továbbterjedt és felrobbant egy PB-gázpalack is. Szerencsére személyi sérülés nem történt, az anyagi kár viszont százezer forint. A tüzet a

debreceni állami tűzoltók oltották el, keletkezésének körülményeit még vizsgálják.

Július 24-én este tűz ütött ki Debrecenben, a Gábor Áron utca 60. szám alatt lévő 9x3 méteres melléképületben. Különböző takarmányok és öt pulyka pusztult el. A tűz továbbterjedését a szomszédok akadályozták meg az állami tűzoltók megérkezéséig. Oltás közben a tüztől itt is félrobbant egy gázpalack, amely nem okozott személyi sérülést, de körülbelül 30 ezer forint kár keletkezett. A tüzet — a tulajdonos távollétében — tüzelőberendezés okozta.

Július 26-án Nyírmártonfalván, a Kisbeka területen,

kilenc hektáron bálázott szalma égett el. A téesz dolgozóinak és a tűzoltók közös munkájának köszönhetően a kár mindössze 33 ezer forint. A tüzet a táblában dolgozó Hesslton típusú bálázógép műszaki meghibásodása és kigyulladása idézte elő.

Ugyanezen a napon Görbeházán, a Füz-telep F-3-as tábláján egy szalmakazal égett el, a mintegy 11 tonna szalma 47 ezer forint értékben vált a lángok martalékává. A tüzet nagy valószínűséggel a kazal melletti úton elhaladó, eddig ismeretlen személy okozta, mert eldobta égő cigarettacsikkjét.

FŐBÉRLŐ NÉLKÜLI LAKÁSOKAT KERESNEK az albertelei kisgyermekes családok részére az Otthonteremtők Hajdú-Bihar Megyei Egyesülete. Az egyesület vállalja a felelősséget a lakások állagáért. A segítő-kész lakástulajdonosok jelentkezését a Perényi utca 1., első emelet 10. alatti vagy a 23-304-es telefonon várják.

HUSZONNÉGY ÓRÁS NONSTOP VETÉLKEDŐ lesz augusztus 18-án 12 órától 19-én 12 óráig a püspökladányi művelődési központban. Vidám vetélkedők, éjszakai díszkö, hajnali strandolás várja a résztvevőket. Nevezni minimum tízfős csapatokkal lehet augusztus 10-ig a művelődési központban.

MŰSORAJÁNLAT

MOZI

Papa, én nő vagyok (amerikai). Hungária: hn. 10, hn. 12, hn. 2. Apolló: 4, 6, 8. Erik, a vikings (angol). Hungária: hn. 4, Apolló: hn. 10. Meteor: 3, 5. Híradó: f. 12, hn. 2. A menekülő ember (amerikai 16). Hungária: hn. 6, Apolló: hn. 2. Meteor: Gyerekjáték (amerikai 16). Hungária: hn. 8, Apolló: hn. 2, Meteor: 7. Vak végzet (amerikai). Híradó: hn. 4, hn. 8.

TELEVÍZIO

BUDAPEST 1: 8.23 Műsorismertetés. 8.25 Képiúság. 8.30 Tévéterma nyugdíjasoknak. 8.35 Linda. VII/3. rész: Stoppis angolok. 9.30 Autómánia. Angol rövidfilmsorozat. XIII/9. rész: A szerelem fogata, ism. 9.55 Parlamenti napló. Közvetítés az Országgyűlés ülészakaról. 17.05 Műsorismertetés. 17.07 A vadász fia. NDK-kisfilmsorozat. VII/5. rész: A varázskönyv. 17.37 Képiúság. 17.45 Pannon krónika. 17.55 Nachrichten. Hírek német nyelven. 18.00 Nas ekran. A pécsi kiörizeti stúdió szerbhórvát nyelvű nemzetiségi magazinja. 18.30 A bishnoik és az antilopok Kanadai film. 19.00 Műsorajánlat. 19.05 Reklám 19.10 Esti mese. 19.20 Reklám. 19.25 Közlemény. Műsorajánlat. 19.30 Híradó. 20.00 Reklám. 20.05 A polip. Olasz tévéfilmsorozat. XIII/10. rész. 21.05 Reklám. 21.10 Parlamenti napló. Összeoglaló az Országgyűlés és heti ülészakaról. 21.40 Egy sztár, egy város. 22.25 Jóakarát Játékok. Összeoglaló Seattle-ből. 23.15 Híradó 3.

BUKAREST: 9.50 Horoszkóp. 10.00 Hírek. 10.10 Iskolatétel. Francia nyelvlecke. 11.15 Tevéstízház: Himnusz a nagy és szent Stefanhoz. 13.15 Mentüsk meg a természetet. 13.40 Ház és kert. 14.00 Egy óra muzsika. 15.00 Műholdas videóműsor. 16.00 Hírek. 16.10 Orosz nyelvlecke. 16.30 Zenés műsor. 17.00 Mi és a számítógép. 17.15 Slágerparádé. 17.45 Az első bolgól. Angol tudományos film. 1. rész. 18.15 Műkin-cseink. 18.35 A siker nyitja. Amerikai film. 1. rész. 19.00 Raizfilmek. 19.10 A tévé filmzsema: Az örítés. Amerikai film. 21.00 Híradó. 22.00 Fiatal előadóművészek. 22.40 Reklám. 22.50 Údv, barátaim. Ifjú-sági műsor. 23.40 A tévé az önk rendelkezésére áll. 0.00 Könyvüzene. 0.50 Hírek.

MŰHOLDAS PROGRAMOKBÓL SKY-EUROSPORT: 6.00 Üzleti világhírő. 7.00 D. J. Kat Show. 9.30 Euroic. 10.00 Vidám, zenés sport-egyveleg. 11.00 Motor Nagydíj dokumentumár. 12.00 Billard. 13.00 Ökövívás. 14.00 Vívás. 15.00 Úszás. 16.00 Szabadmászás. 17.00 Micsoda hétt! 18.00 Nemzetközi autó- és motorsport. 19.00 Eurosport hírek. 20.00 Koszárlabda. Női vb-döntő. 21.00 Gó. Volvo Nyílt Brit Mester-torna. 22.00 Pankráció. 23.00 Formatorna. 24.00 Miss Fitness. 25.00 Miss America. 1.00 Eurosport hírek. 2.00 Műsorzárás.

RTL: 6.00 Halló, Európa! 9.10 A Springfieldek története. 10.05 Gazdagok és szépek. 10.35 Telebutik. 11.00 Művészet és üzenet. 11.05 Örültek háza. 11.50 Csillagatlőrök. 12.00 Játékszow. 12.30 Klasszikusok délidőben. 13.00 Úzleti hírek. 13.05 Gazdagok és szépek. 13.25 Kaliforniakián. 14.10 A Springfieldek története. 14.55 Örültek háza. 15.45 Jóakarát Játékok. 17.10 Játékszow. 17.45 Csillagatlőrök. 17.55 Hírek. 18.00 Kaz & Co. Krimi. 18.45 Hírek és sport. 19.05 Időjárás. 19.10 Knight Rider. 20.00 A Cartier-ügy. Amerikai vígjáték. 21.35 Hírek. 21.45 Explosív. 22.30 A judoka hét álarc. Francia-olasz kémfilm. 23.55 Lorna. Túl sok egy férfinak. Amerikai szexfilm. 1.15 Knight Rider. 2.00 Műsorzárás. Részletes műsor a TELEHOLD-műsorfüzetben.

POZSONY 1: 17.00 Hírek. 17.05 Katonákról. 18.00 Aphrosziasz. 18.30 Fiatalok magazinja. 19.00 Esti mese. 19.10 Torna. 19.20 Időjárás. 19.30 Tévénapló. 19.50 Esküszem és ígérem. Tévésorozat. 21.20 Elton John Veronában. Koncert. felvétélről. 22.05 Események, kommentárok. 22.35 Koncert. Komolyzene. 23.15 Hírek.

POZSONY 2: 19.30 Fiatalok tévéklubja. Nyári közvetítés a pozsonyi stúdióból. 21.00 Híradó. 21.25 Sport. 21.40 Jókivánság Játékok. MOZSKVA 1: 4.30 120 perc. 6.35 „A hős tance”. 8.20 Világjárók klubja. 9.20 Francia nyelvlecke. 10.20 Reklám. 10.30 Híradó. 11.00 Nostalgia. 13.30 Hírszolgálat. 13.45 Ne hagyj el... Tévéfilm. 1. rész. 14.55 Zenés műsor. 15.40 Beszélgetés a kongresszus küldöttséivel. 16.30 Híradó. 17.00 Jóakarát Játékok. 19.00 Híradó. 19.40 Aktuális interjú. 19.50 Találkozás Dmitrij Volkogonovval. 21.35 Hírszolgálat. 21.50 A flamingó szerencsés hoz. Tévéfilm. 23.20 Sport. 23.50 Vendégszéken V. Kandelakánál.

BARTÓK: 6.00 Muzsikálással reggel. 9.00 Műsorismertetés. Kb. 9.05 Mai programok. 9.10 Hanei Regi Zenei Napok — 1988. 10.20 A magyar nyelv százada. 10.35 Svájcorál-almotom az éjjel. 11.02 Zenekari muzsika. 12.00 Hírek Időjárás. 12.03 Műsorismertetés. 12.05 Romantikus operaköl. 13.00 Hallgassuk újra! 14.07 Fúvósnyegyek. 14.28 Zenei tíkür. 14.57 Enekő Ifjúság. 15.00 Fúlszüveg. 15.13 Dvórák: IX. (Újvilág) szimfónia. 16.00 Hírek. Időjárás. 16.03 Műsorismertetés. 16.05 Operagéttyűsek. 16.10 Friedrich Adám kürtön játszik. Falvai Sándor és Jándó Jenő zongorák. 17.11 A Skót Kamarazenekar Mozart-hangversenye. 18.30 Na matzermeng zekiku. Szerbhórvát nyelvű nemzetiségi műsor. 19.00 Hírek. Időjárás. 19.03 Műsorismertetés. 19.05 In der Muttersprache. 19.35 Bernd Weik operafelvételeiből. 20.05 Szombathelyi Bartók Fesztivál. Kb. 22.10 A Lipcei Rádió énekkara Brahms-dalokat és románokot énekel. 22.30 Beethoven. VII. szimfónia. 23.07 Várkonyi krónika. 24.00 Hírek. Időjárás. 0.10 Szózat.

DEBRECEN: 5.55—8.00 Reggeli zenés műsor. 5.55 Hírek. 6.12 Műsorajánlat. 6.15 A nap eseményei. 6.30 Hírek, lapszemle. 6.45 A szerkesztő vendége. 6.55 Az ügyeleket jelentik. 7.25 Körteti időjárás. 7.30 Hajdúszági Hírmondó. 7.55 Napi összeoglaló. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás. Szerkesztő: Kolláth Adrienne. A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

PETŐFI: 4.30—6.30 Reggeli zenés műsor. 6.03 Reggeli csúcs. Zene—szóval. 7.35 Sportreggel. 7.57 Műsorismertetés. 8.00 Hírek. Időjárás. 8.05 Puskák és galambok. 8.44 Kökjési és Bobojsza. 9.00—13.45 Nyári zene—szó. 9.00 órától minden

HÍRSZERKESZTŐ: NAGY TÜNDE

OSZKÁR NAPJA A Nap kél 5.20 — nyugszik 20.22 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Továbbra is igen meleg, általában derült, száraz idő várható. Derűnyugaton kora este töl átmenetileg megkövedhet a gomolyfelhőzet, és egy-két helyen zápor, zivatar is lehet. Az északi, északkeleti szél időnként kissé megélénkül. A legmagasabb nappali hőmérséklet 30, 35 fok között várható. (MTI)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száz éve halt meg Gyürky Antal (1817–1890) borász és szakíró. Volt katona és ügyvéd is, a szabadságharc alatt pedig egy ideig Görgey parancsártszítja. A világsígyervelettel után mezőgazdász lett, bejárta Magyarországy börtörmő vidékeit, majd Besztercebányán lett kataszteri felügyelő. Számos szakíktet írt, ő adta ki és szerkesztette a Szőlészeti és Borászati Közlemények című kiadványt. Fő műve a Vincellek könyve és A hazai szőlészet.

A Bubus és A cigánybáro

A tavalyihoz hasonlóan az 1990—91-es színházi évadban is bérletes előadásokat szervez a MÁV Járműjavító Üzemének Múvelődési Ötthona. A felnőtteknek szánt sorozatban a Montmatriei ibolya, A cigánybáro, a Bubus, a János vitéz és a West Side Story című operettek, illetve musicalok kerülnek műsorra a Békés megyei Jókai Színház és a budapesti Népszínház művészeinek előadásában. A diákok pedig a Csongor és Tünde, az Utazás az éjszakában és szintén a West Side Story című színpadi műveket tekinthetik meg. Mindkét színházi sorozata bérletek igényelhető augusztus 10-ig a művelődési intézmény gazdasági irodájában.

Hajdú-Bihari Napló

Főszerkesztő: Bakó Endre Főszerkesztő-helyettesek: Nagy Imre Gyury Zsuzsa Szerkesztőség: 4024 Debrecen, Tóthfalu tér 10. Telefon: 12-144, sportrovat: 17-152. Kiadja a Hajdú-Bihar Megyei Lap- és Könyvkiadó Vállalat Debrecen, Tóthfalu tér 10. Postacím: Debrecen, Postafők 72. 4001. Telefon: 12-144. Telefax: 17-985. Felelős kiadó: Szabó Imréne Fényszés: Hajdú-Bihar Megyei Lap- és Könyvkiadó Vállalat. Nyomda: Alföldi Nyomda, Debrecen. Felelős vezető: Szabó Viktor vezérigazgató. Megrendelés száma: 0145.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkezelésű postahivataloknál és kézbesítőknel. Előfizetési díj: egy hónapra: 105 Ft, negyedévre: 315 Ft, fél évre: 630 Ft, egy évre: 1260 Ft. Index: 25 627 ISSN 0133-1051

Hajdú-Bihari

XLVII. ÉVF. 179. SZ. ÁRA: 4,30 Ft 1990. VIII. 1. SZER

100

A Debreceni Vasúti Társaság 1990-ben vétenártumot ünnepel kis ünnepségek minden alkalommal keztenek arra, hogy él, életben maradjon minden pangást. A Debreceni Vasúti Társaság jogelődje üzlés néven volt ismert Tiszavideki Vasúti Társaság és Északkeleti Vasúti Társaságok főléte 1990. augusztus elsején. A vasúti vonalat, amely recent az ország fő összekötője, már a déki Vasúttársulat 1857-ben. Az állami 1880-ban jelent meg Debrecenben, amely szavideki Vasúti Társaság hálózatát me 1890-ben sor kerül

A hajdú-zárókiá

e

Befejeződött a Nemzetközi Művészeti Hónap szonhetedik nyilvános zárókiállítás. A zárókiállítás kedden 18 órakor a hajdúbüszörmén Gábor Múvelődési Házban. Megnyitó Sümegi György történész mondot dalmi hasonlattal tologia-tárlatnak művésztelpe összegző kiállítás jatos tavasz után partéredkek alapját döntőgettek a nyozott művészek tak meg velt van nimbuszuktól, küttosságúnak nevez alkotás örömét újző alkotómunkátnek adott hangot nemzetközi hírlárol előszobája lelőp Háznak, hogy kívánunk.

Ezután Csiha Hajdúbüszörmén zott tanácselnöke emléklapokat a nek. Négyen kaptak: Stegorean Csasztgyörgyi, Miklós nagyvárari Tibor hajdúbüszőRreja Remes fi művészek. Kapla emlékéremben ke sülekek: Horvá szombathelyi és Sándor sepsiszefestők.

A nyári tápas Lázár Imrét, a magyar igazgatóját kérde — Az idén előtük be, hogy a kéthetes turnusozért több művés el hozzánk, min